

П. Г. УДХАУС

ЦЯР ЗА ВСИЧКО

П. Г. УДХАУС
ЦЯР ЗА ВСИЧКО

Превод: Весела Прошкова

chitanka.info

Срещу отчаянието и тъгата има само един цяр — животворният хумор на П. Г. Удхаус.

Удхаус — запазена марка за добро настроение.

ЧУЛ — НЕДОЧУЛ

Пътникът замислено дъвчеше парченце от пържолата си и не обръщаше внимание на скандала избухнал между сервитьора и клиента, настанил се в дъното на неприветливия ресторант. След малко гласовете им затихнаха. Сервитьорът се приближи и застана зад стола на пътника. Изражението му подсказваше, че едва се сдържа да не избухне.

— Щом е искал телешко варено — подхвана свадливо, — да го е казал по-ясно, та да го разбере. Стори ми се, че поръчва агнешко, затуй му сервирах агнешко. А негова светлост взе да се заяжда.

Горчиво се изсмя, а пътникът продължи да мълчи.

— Ако хората говореха по-разбрано — продължи да се жалва сервитьорът, — нямаше да се случват толкова трагедии. Да, точно така. Първо, аз нямаше да работя в това загубено заведение. — От гърдите му се изтръгна тежка въздишка.

— Нямаше да съм тук и това си е самата истина. Сутрин щях да ставам, когато ми скимне, да ям и да пия каквото душа ми иска и да си живея като в добрите стари времена. Като ме гледате, сигурно няма да предположите, че едно време досущ приличах на момина сълза.

Сервитьорът беше висок, кльошав, а гръбнакът му сякаш липсваше. Движеше се приведен и с това се изчерпваше приликата му с клюмнало цвете. Косата му беше русолява, късогледите му очи бяха разположени прекалено близо едно до друго, наболата червеникава брада му придаваше още по-отблъскващ вид. Дори човек с развнтено въображение не би могъл да го помисли за момина сълза.

— Да знаете, че не се претрепвах от работа. Ах, какви щастливи времена бяха! Излежавах се по цял ден, имах достатъчно тютюн, а само да протегнех ръка, напипвах каната със студена напитка...

Въздъхна повторно и попита:

— Случайно да познавате човек на име Мор? Джери Мор?

Пътникът безмълвно отрязва парче от пържолата си.

— Симпатията е този Джери, макар да е малко недодялан. Едър като мечка и много-много не приказва, може би защото недочува с едното ухо. Косата му е червеникава, очите — сини, накратко е хубавец. Къщата му беше в покрайнините на Райгит. Всъщност още си е там. Младокът имаше бая парици, завещани от баща му, обаче не си виреше носа и не беше от приказливите. Описвам го тъй подробно, щото по онова време живеех в къщата му. Повтарям, че беше симпатията, макар да недочуваше. Все се усмихваше, ама някак сънливо, като че още не се беше събудил.

Пътникът замислено отпи от бирата си, но не прекъсна монолога на сервитьора, който продължи да говори:

— Сигурно не го знаете. Може би не познавате и Бейли Джентълмена. Все тъй му викахме, щото се говореше, че преди да се разори, е учил я в Итън, я в някой друг тузарски университет. С него се запознах съвсем случайно, докато скитах насам-натат, а след някой и друг ден се озовахме в околностите на Райгит. Първата къща, дето се изпречи пред очите ни, беше на Джери Мор. Не щеш ли, докато се прокрадваме към задната врата, той изниква пред нас и сънено се усмихва — ей тъй, — после ни вика: „Здрасти.“ Джентълменът възторжено възкликва: „Да му се ненадяваш, та това е доброто ми приятелче Джери Мор.“ А после се обръща към мен: „Джак, това е старият ми приятел, господин Джери Мор, с когото се запознахме при по-щастливи обстоятелства в Рамсгейт.“

Здрависват се, а Джери ме поглежда и вика: „Господинът приятел ли ти е, Бейли?“ Джентълменът ме представя и допълва: „С господин Роуч сме колеги. Колеги по неволя.“ После домакинът ни покани да влезем и удобно да се разположим. Оказа се, че е ерген и живее сам-самичък в тази прекрасна къща.

Скоро ми стана ясно като бял ден, че той има много високо мнение за Джентълмена. Отнасяше се към него така, сякаш беше крал, който е благоволил да отседне в скромния му дом, чудеше се как да задоволи всичките му желания. Мина ми през ума, че сме попаднали точно където трябва.

На следващия ден станахме около обяд, хапнахме обилно, настанихме се на тучната морава и запалихме пури. Слънцето грееше ярко, птиченцата чуруликаха и на изток, запад, север или юг не се забелязваше нещо, което да прилича на трудова дейност. Ако в този

момент ме попитаха за адреса ми, без капчица колебание щях да отвърна: „Улица Мързел X 1.“ Разбирате ли, Джери Мор беше от ония хора, дето всичко им е изписано на лицето и веднага се разбираше, че много цени Джентълмена. Работата е там, че моят Колега по неволя има специален подход към хората. Може да е от благородно потекло, но не си вири носа, а се държи приятелски. Кара те да почувстваш, че макар всички хора да са равни, той все пак проявява благоволение, като говори с теб, и че не би го проявил към кого да е. Подходът му се оказва особено успешен по отношение на Джери Мор. Нашият домакин беше готов с часове да го слуша как бръцолевни на различни теми. В края на деня вече си представях как като белобрад старец продължавам да си седя в същата градина, а когато удари последният ми час, тялото ми ще бъде изложено за поклонение в дневната на Джери.

Сервитьорът замълча — очевидно за миг се бе пренесъл в щастливото минало, където безплатно раздаваха скъпи пури и обилни закуски. След малко отново подхвана разказа си:

— Този Джери Мор беше адски простодушен. Направило ли ви е впечатление, че всички глухари са малко глуповати? Всъщност нашият домакин съвсем не беше глух. Вярно, че с едното ухо хич го нямаше, но разбираше какво му говорят, ако го изричат бавно и отчетливо. Май вече споменах, че беше простодушен и нямаше големи изисквания към живота. По цял ден ровичкаше из градинката, дето сам я бе засадил, грижеше се за цветята и за кокошките, а вечер омаяно слушаше лекциите за живота, които изнасяше Джентълмена. Истински философ беше този мой колега скитник. А Джери приемаше бръцолевенията му като Божия истина, не се интересуваше от никакви доказателства. Като го наблюдавах, ми щукна, че с датския крал щяха да са си ликаприлика. Седеше си кротко, слушаше захласнато, а невинните му сини очи все повече се разширяваха от учудване.

Сигурно ще си кажете, че на човек като него може да се разчита, а? Че е напълно доволен от живота и не му трябва нищо повече? Грешите, драги ми господине. Повярвайте, че не съществува задоволен от всичко човек, чийто рай да не е бил разбит на пух и прах от някоя жена.

Не след дълго забелязах известна промяна в Джери. Имах случай да спомена, че нашият домакин по принцип не беше бърбовец, но сега по цял ден мълчеше като пън. А ако случайно проговореше,

настояваше да отклони Джентълмена от философстванията му за живота и да насочи разговора към представителките на нежния пол. Желанията му бяха добре дошли за колегата ми по неволя. Ако имаше нещо, което Джентълмена да не знае за жените, значи то не заслужаваше внимание. То не си заслужаваше да се знае.

Тъй като устата му непрекъснато мелеше, не му оставаше време за наблюдения, но за разлика от него аз дебнех Джери с орлов поглед. Един хубав ден извиквам насаме Джентълмена и му казвам: „Приятелю, Джери Мор е влюбен!“

Разбира се, думите ми подействаха като шок на Джентълмена. Той не по-зле от мен знаеше какво ще се случи, ако нашият гостоприемнен домакин си вземе свенлива булка. С влизането ѝ в дома там повече нямаше да има място за разни приятели на съпруга ѝ. Джентълменът мигновено проумява какво ни заплашва и помръква от отчаяние. А пък аз наливам ли, наливам масло в огъня: „Докато дърдориш по цели вечери, Джери си фантазира как вместо теб на стола седи хубава женичка. Бас държа, че ние двамата не фигурираме в неговите фантазии. Може би си мечтае как малки крачета цапуркат из къщата — продължавам най-убедително, — но това със сигурност не са нашите крачка. Стигне ли се до избор, ние ще сме губещите. Напрегни си сивото вещество, драги мой, и измисли някакъв план, щото иначе пак ще трамбоваме по пътищата.“

Джентълменът обеща да направи всичко възможно. Оттук насетне вечерните му беседи бяха посветени на темата за жената като социално зло. Разказа най-подробно за Далида^[1], Иезавел^[2] и тем подобни леконравни персони, непрекъснато подчертавайки колко глупаво би постъпил мъж, като допусне в уютния си дом някаква празноглава фуста, която денем ще го кара да закопчава безбройните копченца на гърба на роклята ѝ, а нощем да се чуди как да ѝ издърпа одеялото, без да я събуди. Майчице, колко беше язвителен. Човек би си помислил, че думите му ще подплашат дори Ромео, ама този път ударихме на камък. Поученията не въздействат на мъж, на когото някоя фуста е завъртяла главата.

След няколко дни го спипахме на местопрестъплението: стърчеше посред пътя и разговаряше с момиче в розова рокля.

Против волята си признах, че избраницата му си я бива. Не беше от изнежените особи, дето по цял ден четат любовни романчета и пет

пари не дават какво се случва в къщата, докато не разберат какъв е изходът от двубоя между главния герой и великия херцог. Гореспоменатата девойка бе загоряла от слънцето и макар да беше слабичка, отдалеч си личеше, че е доста жилава и упорита. Нали се сещате как изглеждат подобни опасни жени? Навирват нос и започват да те фиксират с очите си с цвят на уиски, сякаш питат: „Е, какво ще кажеш?“ Дори без да я гледам, само по атмосферата, която тя създаваше с близостта си, прецених, че притежава енергията и жизнеността, липсващи на Джери, и то в предостатъчно количество. Бях сто процента сигурен, че тази въртиопашка ще изхвърли на улицата двама ни с Джентълмена само секунди, след като свещеникът обяви сключването на брака.

Като ни видя, Джери побърза да ни представи: „Госпожице Тъкстън, това са приятелите ми господин Бейли и господин Роуч, които в момента ми гостуват. Запознайте се с госпожица Джейн Тъкстън — обърна се той към нас, после замечтано допълни: — Тъкмо бях тръгнал да я изпратя.“ „Прекрасна идея — отвърна Джентълмена — и ние ще дойдем.“ Затътрихме се по пътя, ама през повечето време мълчахме. По принцип на Джери трябваше с ченгел да измъкват думите от устата, аз пък губя дар слово в присъствието на жени, а госпоица Джейн си беше вирнала носа и се преструваше, че не забелязва ни мен, ни достойния ми колега по съдба. Докато се озовахме пред градинската порта на къщата ѝ, мълчанието се нарушаваше само от Джентълмена, който през целия път разказваше за негов приятел, дете бил сглупил да се ожени и оттогава бял ден не видял.

Когато вечерта си легнахме, викам на Джентълмена: „Приятел, какво мислиш да правим? Ако Джери се ожени за тази особа, шансът ни за спокоен живот е колкото шансът на снежен човек да оцелее под жарко слънце.“ А пък Джентълмена отвръща: „Слава Богу, че още не е направил тази глупост... и дано никога да не я стори. Повярвай ми, Джак, малката е момиче с характер. Като я гледаш, стигаш до заключението, че ще си пада по смели и енергични, дори безразсъдни мъже. Джери не притежава нито едно от гореизброените качества. Повече прилича на изтривалка с надпис «добре дошли», отколкото на храбър рицар от романите.“

През следващите няколко седмици имахме удоволствието доста често да бъдем в компанията на госпойца Джейн. Непрекъснато държахме под око Джери, шпионирахме го, както се изразява героинята в една мелодрама. Щом тръгнеш на среща с момичето, ние се лепвахме за него като гербови марки.

След една такава среща Джентълмена се обръща към мен: „Нещата се уреждат в наша полза. На малката започва да ѝ писва от Джери. Искане да се той да реагира като храбър рицар, не само да се усмихва, когато някакви началници провалят срещата с любимата му. Запомни ми думите, Джак. Нашият мил домакин скоро ще омръзне на госпожицата. Тя ще се омъжи за някой офицер, а пък ние ще си живеем царски до края на земните ни дни.“ „Мислиш ли, че прогнозата ти ще се сбъдне?“ — питам го, а той отговаря, че дава стопроцентова гаранция.

Следващата неделя Джери Мор се изтъпанчи пред нас, запристъпва от крак на крак и хъката-мъката призна, че бил поканен на вечеря от роднините на Джейн. Обзалагам се, че не му се искало да сподели с нас за щастливото събитие, ама се е намерил в небрано лозе, защото неотлъчно го следяхме. „Много се радвам! — възкликна Джентълмена. — С Джак отдавна мечтаем да се запознаем със семейството ѝ. Благодаря за поканата, непременно ще те придружим.“ И ето че се изтърсихме в дома на онази фуста и най-безцеремонно се настанихме на масата. Погледнах изпод око към госпойца Джейн и забелязах, че още повече си е вирнала носа, а клетият Джери не смее да вдигне взор. Хрумна ми колко бързо изчезва любовта, когато мъжът притежава нрав на клепоух заек.

Тъкстънови бяха четирима на брой (ако не броим папагала) и все от мъжки пол: Тъкстън-баща — брадат старчок с очила, дебел чичо, по-голям брат, който беше банков чиновник и бе издокаран като Мойсей в цялата си слава, накрая идваше по-малкият чипонос брат, който бе най-нахалното хлапе на този свят. Милата картинка се допълваше от папагал в клетка и затлъстяло рижаво куче. Всички до един се надпреварваха да любезничат с Джери, заможния бъдещ зет — гледката беше повече от отвратителна. Един го питаше: „Как са кокошките ви, господин Мор?“, друг му подаваше чиния и каканижеше: „Вземете си от сладкиша, господин Мор, Джейн го е приготвила.“ Джери седеше като истукан, кротко се усмихваше и

отговаряше едносрично, а очите на госпоицата проблясваха като фойерверки по случай националния празник. Усещах как шансът му за брак с нея намалява с всяка изминала минута. Почувствах се щастлив като дете и не престанах да пея, докато крачехме обратно към любимия ни дом. Джентълменът също беше доволен от благоприятния развой на събитията. Като си легнахме, ми каза: „Джак, нещата се уреждат прекалено лесно. Дори в най-оптимистичните си мечти не съм се надявал на такъв успех. Момиче с характер не може да обича мъж, който е същинско мекотело. Единственият начин да спечелиш сърцето на девойка като Джейн Тъкстън — заразсъждава той, — е да бъдеш груб с роднините ѝ. Имам своя теория по този въпрос.“

Госпожицата ми е ясна като прочетена книга. Иска ѝ се родствениците ѝ да изпитват неприязън към избраника ѝ, за да убеди сама себе си, че единствена от семейството разбира какво съкровище е младежът. Не желае в един глас със сродниците да възхвалява качествата му. Човек трябва да е голям куражлия, та да се опълчи срещу семейството на любимата си, и точно това иска Джейн от нашия приятел. Имай ми доверие — прочел съм купища книги за желанията на жените.“

На следващия ден Джери Мор изглежда така, сякаш е глътнал последната си пара. „Какво ти е?“ — интересува се Джентълмена, а младежът тежко въздъхва: „Бейли... пък и вие, господин Роуч, сигурно сте разбрали, че съм влюбен в госпожица Джейн Тъкстън, виждате и как тя отвърща на чувствата ми — пет пари не дава за мен.“ „Не думай — съчувствено се обажда Джентълмена. — Аз пък мисля, че си на прав път. Работата е там, че не познаваш добре като мен съществата от нежния пол и се стряскаш, когато привидно вирят нос и отказват да ти говорят. Познавам женското сърце и мисля, че се справяш отлично. — Потупва Джери по рамото и продължава: — Дай си малко труд и те очаква сигурна победа. Най-важното е да се харесаш на родствениците ѝ. — Намига ми, сетне отново захваща поученията си: — Не стой като пън, както правеше снощи, покажи им, че не си кой да е. Знаеш какви са роднините — мислят се за най-великите хора на света. Съветвам те незабавно да превърнеш съветите ми в дела. Осведомявай ги за всичко, което знаеш, и то при всеки удобен случай. Момичетата са луди по младежи, които осведомяват родата за щяло и за нещяло.“ Потупва Джери по рамото и влиза в къщата, за да си вземе лулата, а младежът

ме пита: „Подкрепяте ли мнението му?“ Отвърщам положително и дори поуокрася вам нещата: „Джентълмена е експерт по женската част и ще имаш голяма полза от съветите му.“ „Тъй ли?“ — замислено казва Джери и се усамотява.

Сервитърът замълча. В погледа му се четеше неизказана мъка. Сетне поднови тъжния си разказ.

— Случи се така, че следващата неделя Джентълмена страдаше от зъбобол и остана вкъщи да се лекува с уиски, докато ние с Джери поехме пътя към дома на Джейн. Почти през цялото време мълчахме, та не забелязах нищо странно в поведението му. Едва като насядахме около масата, зърнах лицето му.

Виждали ли сте изражението на боксьор, който седи в своя ъгъл и очаква гонгът да оповести началото на схватката? Джери изглеждаше досущ като разярен боксьор и това безкрайно ме изненада.

Мисля, че вече споменах за тлъстото рижаво куче, което се ширеше в къщата на Тъкстънови. Всички го обожаваха, макар според мен да беше най-грозното псе на земята. Не стига това, ами имаше обичая да души навсякъде и да ръмжи заплашително. Джери тъкмо се кани да седне, когато мръсната гадина се приближава до него и заръмжава. Татко Тъкстън го стрелва иззад очилата, които са се смъкнали на върха на носа му, и нежно заговаря: „Тук, Ровър, тук, палавнико. — После пояснява: — Боя се, че не обича непознати.“ Джери поглежда към него, после към псето и вече очаквам да измънка „да“ или „не“, както му е обичай, ама оставам като ударен от гръм. Младежът злобно се изсмива и се провиква: „Тъй ли? Тогава по-добре да стои далеч от тях!“ После го изритва като топка и гадината се удря в отсрещната стена.

Джери преспокойно се настанява на масата и заявява с гневен тон: „Не одобрявам хора, които държат в домовете си огромни, тлъсти, рижави и проклетни псета, смущаващи спокойствието на гостите.“

Настъпи толкова напрегната тишина, че аха-аха да се скъса като разтегнат ластик. Представете си как ще се почувствате, ако заек се нахвърли върху вас и заръмжи като лъв, и ще разберете какво изпитахме, като чухме думите на младежа. Буквално ни спря дъхът.

Докато се опитвахме да възстановим дихателните си функции, папагалът изкрещя от клетката си. Така ме стресна, че подскочих и едва не паднах от стола.

Нашият Джери бавно става, приближава се до клетката и изсъсква: „Това да не е зоологическа градина! Човек не може да се нахрани на спокойствие, без да му крякат разни птици. Хайде, грознико, заспивай!“

Всички го зяпахме с ококорени очи, особено чичо Дик Тъкстън, който беше донесъл птицата от някаква далечна страна и най-много си падаше по нея.

„Здрасти, Били! — провиква се папагалът и се надува като пуяк. — Р-р-р, здрасти, Били! Здравей... вей вей... р-р-р.“

Джери цапардосва с юмрук клетката и се сопва: „Не смей да ми отговаряш, че ще ти откъсна главата. Не се мисли за голяма работа само защото имаш зелена опашка.“ После отново си сяда на мястото и хвърля кръвнишки поглед на чичо Дик.

Сам разбирате, че случилото се не предразполагаше към оживен и приятелски разговор. Всички (най-вече аз) смаяно зяпахме Джери и се питахме какво ли ще последва. Той пък намръщено се взираше в студеното печено, поради което настъпи неловко мълчание. Госпойца Джейн първа се осъзна, разпъргави се, поднесе вечерята и започнахме да се храним.

Обаче разговорът пак не вървеше. Така продължи, докато попрिकлючихме и на чичо Дик хрумна оригинален въпрос: „Как са домашните ви птици, господин Мор?“

„Дайте ми още от сладкиша — настоява Джери. — Какво?“

Чичото повтори въпроса.

„Домашни птици ли? — иронично възкликва младежът. — Че какво ви разбира главата от това? Вашата представа за домашна птица е грозен папагал и с проскубана опашка... подайте ми сиренето.“

Чичо Дик се засяга заради любимеца си и бърза да го защити: „Поли винаги е минавал за красив.“ „Крайно време е да го препарират“ — контрира Джери и чичо Дик се отказва от поддържане на разговора.

На помощ идва Ралф, по-големият брат, дето е банков чиновник и кръгъл глупак. Подръпва маншетите на ризата си и се заема с разведряване на атмосферата, като разказва за някакъв негов познат на име Уодърспун. Обаче Джери го измерва с поглед и го прекъсва посред дума: „Жилетката ви е отвратителна!“

„Моля?“ — пита Ралф.

„Жилетката ви е ужасна — повтаря младежът. — Като я гледам, очите ме заболяват, сякаш се вирам в неонтова реклама.“

„Ама Джери...“ — обаждам се, ала той ме стрелва с гневен поглед, поради което решавам да си държа езика зад зъбите. Ралф обаче много се гордее с добрия си вкус по отношение на облеклото и не може да преживее кръвната обида. Вторачва се в моя домакин, а и онзи не му остава дължен. „Вие за кого се мислите?“ — негодуващо изпръхтява Ралф, при което Джери с леден тон му нарежда да закопчае сакото си, за да не се вижда жилетката.

„Слушай, младежо...“ — пръхти големият брат на Джейн, а Джери отново го приканва да се закопчае, за да не го ослепи. Намесва се и Тъкстън-баща, опитвайки да предотврати неминуемия скандал, но в този момент се обажда и братчето, за което вече споменах, че е нахално и което от няколко минути се вира в Джери: „Татко, виж колко е смешен носът на господин Мор!“

Този комплимент напълно изкарва Джери извън релси. Той се надига от мястото си, пресята се през масата и зашлевява малкия хулиган. Настъпва пълна суматоха, всички скачат на крака, хлапето се дере от плач, а псето — от лай.

„Ако го беше възпитал както трябва — гневно заявява Джери на Тъкстън-баща, — това нямаше да се случи.“ Възрастният господин изревава като смъртно ранена пантера, сетне извиква: „Господин Мор, какво целите със странното си поведение? Идвате като гост в дома ми, а си позволихте да ударите сина ми...“

„И пак ще го ударя! — тупва с юмрук по масата Джери. — А сега чуйте какво ще ви кажа. Мислите ме за мухльо, защото съм мълчалив. Въобразявате си, че каквото и да кажете, ще си седя кротко и ще се усмихвам. Обаче жестоко се лъжете! Аз съм от тихите, но опасни води. Аз съм... Хайде, марш навън! Да, да, всички! Да остане само Джейн. С нея искаме да останем насаме, за да обсъдим това-онова. Изчезвайте!“

Обръщам се към смаяните родственици, обаче самият аз не съм наясно какво се случва: „Не му обръщайте внимание. Момчето не е добре... направо не е на себе си!“ В този момент папагалът отново надава глас. Джери се спуска към клетката, хвърля я през прозореца и се провиква: „Ти си първият! А сега е твой ред“ — и изритва рижавото псе през отворената врата. После скръства ръце на гърдите си и се начумерва, а ние ненадейно забелязваме колко е висок и едър.

Споглеждаме се и започваме да отстъпваме към вратата. Само Джейн не помръдва, а го гледа така, сякаш е зърнала призрак.

„Господин Мор — казва Тъкстън-баща, решен да се оттегли с достойнство, — оттегляме се, защото сте пиян.“

„Не съм пиян — вика Джери. — Влюбен съм!“ „Джейн — продължава бащата, — последвай ме и повече не се занимавай с този грубиян.“

„Джейн — обажда се Джери, — остани при мен и отпусни глава на рамото ми.“

„Джейн, чуваш ли?“ — настоява таткото.

„Джейн, чакам“ — приглася му Джери.

В продължение на няколко секунди девойката местеше поглед ту към единия, ту към другия, после пристъпи към младежа. А ние се изнизавме навън. Сервитьорът въздъхна, сетне продължи:

— Плюх си на петите и побързах да разкажа всичко на Джентълмена. Отначало той не повярва на ушите си. „Не може да бъде! — възкликна. — Не ме лъжи, че Джери е направил толкова поразии. Та нашият домакин е хрисим като агънце, освен това изрично го предупредих как да се държи. Как е възможно да не е последвал съветите ми?“ В този момент се появи Джери, усмихнат до уши, и извика: „Момчета, можете да ме поздравите! Всичко е тип-топ, с Джейн се разбрахме като хората. Тя каза, че едва днес ме е опознала. Смятала ме била за страхопъзльо, докато в действителност съм бил от мълчаливите, но силни мъже.“

Обърна се към Джентълмена и...

Клиентът в дъното на залата подсказваше с жестове, че иска да плати сметката си.

— Ей сега идвам! — извика му сервитьорът и побърза да довърши разказа си. — Джери се обърна към Джентълмена и му рече: „Бейли, дължа всичко на теб. Ако не ме беше посъветвал да оскърбявам родствениците й...“ — Той се облегна на масата и жално изгледа пътника, опитвайки да спечели съчувствието му. — Какво ще кажете, а? Вместо „осведомявай“ беше чул думата „оскърбявай“^[3]“.

Пътникът въпросително го изгледа.

— Истинска ирония на съдбата, нали? — настояваше сервитьорът.

— Нямам представа за какво говорите — най-сетне продума пътникът. — Ако е нещо важно, напишете го. Аз съм напълно глух.

[1] Според Библията Далида (повече известна като Далила) е жена на Самсон, станала причина за неговата гибел. Тя е символ на женска хитрост и коварство спрямо доверчивите мъже. — Б.пр. ↑

[2] Съпруга на израилския цар Ахав — блудница и символ на женската нечестивост. — Б.пр. ↑

[3] Английските думи *consult* и *insult* са почти омоними, откъдето е произлязла грешката, фатална за двамата мързеливци. — Б.пр. ↑

ИЗПИТАНИ И ПРОВЕРЕНИ

Пол Бейел беше сервитьор. Навярно асоциирате думата „сервитьор“ с любезно и сърчно създаване от мъжки пол, което бързо и безшумно обслужва масите, обкръжено от лукс и приглушени светлини. В ресторант „Париж“, собственост на мосю Бредин и намиращ се в Сохо, където работеше Пол, луксът и приглушените светлини липсваха. А самият Пол действаше бързо, но много шумно. Придвижването му от единия до другия край на салона напомняше едновременно на финал на маратонско бягане и номер на опитен жонгльор, придружени от заклинанията на придворен магьосник. Редовните клиенти бяха свикнали с него и не забелязваха майсторското му изпълнение, но всеки, който за пръв път влезеше в ресторанта, неминуемо изпадаше във възторг при вида на Пол, който дриблира между масите, носейки във всяка ръка чинии с храна, задържащи се като по магия, и напевно изрича загадъчната дума „идваследсекунда идваеднага“.

В сравнение с неговия труд работата на кабаретните актьори изглеждаше като приятно забавление, с тази разлика, че те получаваха петдесет лири паунда седмично, а Пол — осемнайсет шилинга.

Замислиш ли се, откриваш, че бедността е истинска благодат. Ако заплатата на Пол беше повече от осемнайсет шилинга седмично, той нямаше да обитава таванска стаичка. Щеше да се шири в двустаен апартамент на втория етаж, в резултат на което нямаше да разполага с обилната светлина, проникваща през таванското прозорче. Всъщност помещението можеше да служи и като ателие, което беше истински късмет за Пол, защото той, подобно на много известни люде, водеше двойствен живот. В извънработно време спринтирацията, прегракнал жонгльор от ресторант „Париж“ се превръщаше в смирен почитател на изкуството. Още от ранното си детство Пол проявяваше склонност към рисуването. За съжаление обстоятелствата не му позволяваха да посвещава много време на живописата, но както често си казваше, пътят към славата на повечето художници е бил трънлив, защо не и

неговият? Още повече че мъките му скоро ще свършат. Рисуваше през всеки свободен час, а в четвъртък — през целия следобед — и великата творба скоро щеше да бъде завършена. Беше постигнал невъзможното. Нямахше пари да плати на модели, нито достатъчно свободно време, непрекъснато го измъчваха глад и умора и все пак бе победил. Още няколко щрихи и шедьовърът ще бъде завършен. Сетне всичко ще тръгне по мед и масло. Пол си представяше сцената до най-малката подробност. Картината се намира в склада на галериста и може би (човек не бива да е прекален оптимист) е забутана в някой ъгъл. Появява се богат ценител на живописата. Отначало не забелязва шедьовъра, тъй като погледът му е привлечен от други картини, изложени така, че да бъдат забелязани. Богатият джентълмен ги разглежда с насмешка, примесена с досада, обръща се и... Пол се питаше за каква ли сума ще бъде чекът.

Имаше си важна причина да се стреми към материалните облаги. Като го гледаше как галопира по изтъркания линолеум на ресторанта, човек би си казал, че Пол изцяло е погълнат от работата си. Ала това не отговаряше на истината. Той приемаше и изпълняваше поръчките машинално, както джубоксът в ъгъла приемаше монети и изпълняваше мелодии. Мислите му бяха изцяло отдадени на Жана Леброк, негова колежка в ресторанта, и магазинчето за цигари на „Брикстън“, чийто собственик го продаваше на прилична цена. Да бъде женен за сервитьорката и да притежава магазинчето — така Пол си представяше земния рай и само богатият ценител на изкуството можеше да отвори райските двери.

Жана беше едра и флегматична норманка, надарена с доста банална хубост. Приличаше на някоя от фермерките, които описва Мопасан. Сред врявата и суетнята на ресторант „Париж“ тя изглеждаше не на място, като крава, попаднала в локомотивен завод. За Пол, който я боготвореше и изпитваше към нея типичната за всички дребни мъже страст към дамите с пищни форми, маниерите ѝ не бяха флегматични, а изпълнени с царствено достолепие. Според него тя придаваше изисканост на вулгарната, тъпчеца се с храна клиентела, сякаш бе богиня, намесила се в битка, описана в произведение на Омир. Вулгарната клиентела обаче гръмка бе на друго мнение и гръмка го изразяваше. Дори веднъж някакъв безочлив грубиянин си позволи нахалството да ѝ подвигне: „Размърдай си дебелия задник,

миличка!“ Никак не беше професионално Пол да се подхлъзне и да изсипе порция бъркани яйца върху ръкава на безобразника, но имаме ли право да го виним?

Сред онези, които не споделяха възгледите на Пол относно поведението на сервитьорките, беше и мосю Бредин, собственикът на ресторант „Париж“. Именно това обстоятелство позволи на нашия герой за пръв път да даде воля на чувствата, които го измъчваха, както жилавата пържола измъчва клиент на „Париж“, разполагащ с много кратка обедна почивка. Месеци наред бе обожавал любимата си от разстояние, без да посмее да ѝ каже нещо по-интимно от „Добро утро, госпожице Жана“, докато един ден през временното затишие в работата се натъкна на девойката в коридора, водещ към кухнята. Беше закрила лице с престилката си и безутешно ридаше.

Пол не беше човек, който заради любовта да пренебрегне задълженията си. Побърза да предаде на готвача поръчката и се върна в коридора, където Жана продължаваше да риде.

— Скъпа госпожице! — разтревожено възкликна той. — Какво се е случило? Защо плачете?

— Господарят! — изхлипа девойката. — Той е...

— Ангеле мой — прекъсна я Пол, — той е свиня.

Това си беше самата истина. Безпристрастният страничен наблюдател би потвърдил, че Пол е улучил право в целта. Мосю Бредин си беше свиня. Изглеждаше като свиня, хранеше се като свиня и грухтеше като такава. Дори душата му бе душа на свиня. Ако някой завържеше синя панделка на врата му, можеше да го представи на селскостопанска изложба и дори да спечели наградата за най-добре охранен шопар.

— Ще му дам да се разбере! — провикна се Пол, а очите му яростно заблестяха.

— Нарече ме костенурка — изплака дамата на сърцето му.

— Ще го изритам в корема! — добави Пол.

Жана вече не ридаше толкова сърцераздирателно. Нашият герой се възползва от затишието на бурята от чувства и плахо прегърна любимата си през кръста, сетне разпалено заговори. За две минути изрече онова, което всеки човек би казал за десет, при това монологът му бе изключително смислен и без излишен баласт.

Жана отпусна ръце на скута си, при което лицето ѝ като пълна месечина изплува иззад престилката. Беше толкова поразена от думите му, че отначало дори не се ядоса.

Пол продължаваше да бърбори и тя се втренчи в него, а гневът лумна в гърдите ѝ и забушува като пожар. Как някакъв си долен келнер се осмелява да ѝ се обяснява в любов! Да признава мерзките си чувства към нея — жената, която ежедневно задяваха джентълмени с бомбета и с елегантни костюми и която веднъж беше поканена на среща от секретаря на един адвокат! Поведението му беше непроситимо. Тя се освободи от прегръдката му и ядно възкликна:

— Как смееш да ме докосваш, глупаво дребосьче!

— Ангеле мой... — запротестира Пол.

Жана презрително се изсмя и процеди през зъби:

— Ти ли, бе!

Едва ли има по-жестока и смазваща реплика от „ти ли, бе“, когато е изречена по определен начин — точно както я бе произнесла Жана.

Пол клюмна, възторженият му монолог секна.

— Какво си въобразяваш? — безмилостно продължи любимата му. — Че само с осемнайсет шилинга седмично ще издържаш семейство, а?

Пол рязко вдигна глава — очевидно положението не беше толкова безнадеждно, щом тя се бе замислила върху финансовия аспект на брака им.

— Изслушай ме! Наистина в момента получавам едва осемнайсет шилинга, но скоро материалното ми положение ще се промени. Не съм само сервитьор, занимавам се и с живопис. Нарисувал съм великолепна картина. Работих над нея цяла година и наскоро я завърших. Ще я продам и тогава, ангеле мой...

Изражението на Жана вече не бе подигравателно, а изпълнено с уважение.

— Картина ли? — замислено промълви тя. — От картини могат да се изкарат пари.

Този път Пол беше доволен, че вече не я прегръща през кръста. И двете му ръце трябваше да бъдат свободни, за да опише с жестове великото си творение.

— Моята картина ще ме направи богат. Наистина е прекрасна. Нарекъл съм я „Пробуждане“, на нея е изобразена горска сцена. Винаги, когато се прибера от работа, потънал в пот и уморен до смърт, и погледна гората, моментално се чувствам освежен. Гледката е толкова успокояваща! Слънчевите лъчи проникват през гъстите зелени корони на дърветата като златисти водопади. Върху мъха лежи заспала красива девойка. Над нея се е навел млад овчар, който се кани да целуне страната ѝ, нежна като цвете. Миг преди да го стори, се е обърнал, за да се убеди, че никой не ги наблюдава. Изглежда толкова щастлив и толкова горд, че сърцето ти прелива от радост заради него.

— Все повече се убеждавам, че от тази картина ще паднат пари! — не скрива възторга си младата жена, напълно забравила обидните думи на мосю Бредин.

— Така си е! — провикна се Пол. — Ще я продам скъпо и прескъпо на някой богат колекционер. Сетне, ангеле мой...

— Знаеш ли, че си симпатичен дребосък — покровителствено заяви обектът на чувствата му. — Не ти обещавам нищо. Времето ще покаже...

Той сграбчи ръката ѝ и благоговейно я целуна. Жана снизходително се усмихна и като на себе си промърмори:

— Може да се окаже доходно... Тия англичани дават луди пари за разни там картини.

* * *

Прочутият поет Джефри Чосър е написал през четиринайсети век следното дълбокомислено двустичие:

„Животът толкоз кратък е, а занаятът тъй дълго се учи битките — толкова непосилни, а победата — тъй трудна.“

Което в случая с Пол би могло да се перифразира на „тъй трудно е картина ти да нарисуваш, но дважд по-трудно е да я продадеш“.

През бездната на вековете Пол Бейел и Джефри Чосър приятелски си подадоха ръка. Фразата „победата е тъй трудна“ сякаш беше написана специално за нашия герой.

Ако бе описал перипетиите си със своя шедьовър, историята щеше да бъде увлекателна като „Одисеята“ и също толкова дълга,

поради което щяха да се наложат известни съкращения.

От време на време в ресторант „Париж“ вечеряше някакъв художник, който поради буйния си темперамент изпитваше ужас от флегматичната Жана, ето защо Пол беше удостоен с честта да го обслужва. Окуражен от приятелското отношение на експерта, нашият герой се осмели да го поразпита за пазара на произведения на изкуството. По какъв начин мосю продава картините си? Мосю отвърна, че картините му се продавали само от дъжд на вятър. И все пак кой се занимава с продажбата? Художникът търпеливо обясни, че това било работа на галеристите. Пол учтиво му благодари и обясни, че негов приятел бил нарисувал картина и искал да я продаде.

— Ако е решил да се прехранва с живопис, ще умре от глад — гласеше безмилостният коментар.

Следващият ден беше четвъртък и Пол беше свободен през следобедните часове, поради което реши да навести художествените галерии. Започна обиколката в повишен дух, но до вечерта бодрото настроение го напусна, както въздухът напуска пробит балон. Търговците на картини сякаш се бяха наговорили и повтаряха едно и също — че нямат място за неговата творба.

— Продаде ли картината? — поинтересува се Жана, когато се срещнаха на работното си място.

— Все още не съм. Но преговорите с галеристите са деликатна работа, човек трябва да подхожда с финес и изключителна предпазливост.

Пол реши отново да се посъветва с художника.

— Приятелят ми е посетил много художествени галерии, но за съжаление нямало място за неговата картина.

— Позната история — кимна художникът.

— Питам се дали има някакъв друг начин за продажба.

— Какво е изобразено на картината?

— Ах, мосю, картината е прекрасна! — ентузиазирано възкликна Пол. — Представлява горска сцена. Една красива девойка...

— Ясно! Кажете на вашия приятел да обиколи издателите на списания — нищо чудно да използват творението му за някоя корица.

Пол прочувствено му благодари, а следващия четвъртък побърза да последва съвета му. В края на деня с горчивина установи, че и редакторите на различните по жанр списания са в неизгодното

положение на галеристите. Навсякъде го посрещаха с думите, че са затрупани с материали.

— Продаде ли картината? — заяде го Жана в петък сутринта.

— Още не съм, но...

— Омръзна ми да слушам това „но“!

— Ангел мой!

— Я не се лигави! — сопна се любимата му и тръсна глава.

Към края на месеца Пол изпадна в черно отчаяние и стигна дотам, че да предлага шедьовъра си в тъмни магазинчета, чиито собственици неизменно се отличаваха с мръсни ръце. През този черен четвъртък посети седем магазинчета и седмината собственика потъркаха картината с мръсните си палци, презрително изсумтяха и го отпратиха. Той се почувства напълно сломен и занесе шедьовъра си обратно в таванската стаичка.

Не мигна през цялата нощ, в главата му се блъскаха тревожни мисли. Когато на сутринта се яви в ресторант „Париж“, нервите му бяха опънати до скъсване. Закъсна за работа, което го спаси от неизбежния въпрос за съдбата на картината, но му навреди във всяко друго отношение. Мосю Бредин, който седеше на касата, свирепо изръмжа, а Жана, която поради закъснението му бе принудена да работи повече, отколкото беше свикнала, навири нос и се престори, че не го забелязва. Сега вече отчаянието му нямаше граници.

Трябва да споменем, че когато работата му вървеше, мосю Бредин ставаше любезен. Любезността му много рядко намираше материално изражение, макар очевидци да твърдяха, че веднъж в момент на благоразположение той дал на момченце дребна монета. В повечето случаи доброто настроение само смекчаваше чертите му, но не облагородяваше физиономията му на самодоволен шопар. Тъй като днес бизнесът беше повече от успешен, мосю Бредин се чувстваше на седмото небе. Беше зарязал касата и се бе настанил на масата за персонала с огромна чиния супа пред себе си. Ресторантът беше празен, с изключение на закъснял за обяда посетител, който седеше в дъното на салона. Настъпил бе един от редките моменти на затишие в трескавата дейност, която развиваше „Париж“. Пол унило се облягаше на стената, обзет от мисли за нерадостното бъдеще. Жана сервираше на шефа.

Мосю Бредин изсърба супата и се изправи. Чувстваше се доволен от себе си и от целия свят. Затътри се обратно към касата, ала спря, когато мина край Жана. Направи ѝ комплимент, подхвърли и някаква шега. От стратегическото си място до стената Пол ревниво го наблюдаваше, едва сдържайки яростта си.

Мосю Бредин погъделичка Жана под брадичката.

В същия момент единственият клиент се провикна: „Келнер!“, но Пол изобщо не го чу. Нервите му бяха опънати като ластиси, които заплашваха да се скъсат. Изрева дивашки и обезумял от гняв, хукна към работодателя си. Щеше да унищожи мръсното прасе, което си позволяваше да гъделичка неговата любима под брадичката.

Мосю Бредин разбра, че му е обявена война, едва когато малка франзела го улучи точно в ухото. Хлебчето беше доста твърдо, което го правеше почти равностойно на смъртоносен шрапнел. Поради размерите си собственикът на „Париж“ не можа да отскочи встрани, но неистово изкрещя, а тлъстото му туловище се разтресе като желе. Край главата му профуча втора франзелка и се удари в стената, последвана от поничка с крем, която попадна в окото на мосю и сиропът се стече по лицето му.

Единственият клиент вече не бързаше да плати сметката си — очевидно беше решил да остане до края на безплатното представление. Облегна се на стола си и се приготви да наблюдава в чия полза ще се развие сражението. Мосю Бредин бе потърсил убежище зад бюрото с касовия апарат и се опитваше да предугади действията на противника, макар клепачите на едното му око да бяха слепени от гъстия крем. От своя страна Пол сипеше ругатни на родния си език и заплашително размахваше шоколадов еклер. Клиентът си каза, че зрелището става все по-интересно.

Ала скоро удоволствието му беше развалено от Жана, която сграбчи Пол за рамото, разтърси го и закрепця, успешно включвайки се в оглушителната врява. Намесата ѝ имаше умиротворяващ ефект. Еклерът тупна на пода, гласът на Пол заглъхна. На лицето му отново се изписа страдалческо изражение. Пискливият глас на мосю Бредин, който вече нямаше конкуренция, гневно отекна в празното заведение.

— Уволняват снайпериста — промърмори единственият клиент, правилно преценявайки ситуацията.

Изхвърленият от работа Пол намери убежище в коридора, водещ към кухнята. Краката му се подкосяваха, повдигаше му се. След няколко минути се появи Жана и още щом го видя, закрещя:

— Глупак! Идиот! Ненормалник!

Той безмълвно се втренчи в нея.

— Малоумник! Откъде ти хрумна да замеряш шефа с фразели?

— Ама той... — започна Пол.

— Какво той? Какво толкова е направил? Защо се нахвърли върху него като бясно куче? Какво те засяга, че е пофлиртувал с мен?

Дълбоко в себе си нашият герой жадуваше за съчувствие, за добра дума, която да разсее отчаянието му. Всичко вървеше наопаки. Вместо да се разчувства от геройската му постъпка, Жана го гълчеше. Все едно Андромеда да вдигне скандал на Персей, след като той бе убил морското чудовище! Пол избърса потта от челото си с кърпата, която овесваше на китката си при сервирането. Имаше чувството, че собственият му свят се е продънил и че сега лети в бездната. Направи последен опит да се сдобри с любимата си.

— Жана, изслушай ме!

— Млък, глупав дребосък! Заради теб едва не загубих работата си. Да замеряш шефа с фразели! Как ти дойде наум!

Тя с царствена походка се върна в салона и остави Пол да стърчи до кухненската врата. Бедният човек не можеше да направи нито крачка, сякаш някаква пружина в него се беше скъсала. Не знаеше колко време е останал в коридора, но когато чу как някой извика „Келнер!“, машинално се залови за работа като актьор, който влиза в ролята си. Ако човек не знаеше за сцената, разиграла се преди броени минути, не би предположил нищо нередно. Пол изпълняваше задълженията си с характерната си неизчерпаема енергия.

В края на работния ден мосю Бредин с нежелание му връчи осемнайсетте шилинга и нашият герой напусна ресторанта като свободен човек.

Изкачи се в таванската си стаичка и седна на леглото, после впери невиждащ поглед в картината, облежната на отсрещната стена.

Внезапно го връхлетяха черни мисли, които подскачаха и танцуваха в съзнанието му като дявол четата в пъкъла. Испита странно чувство, сякаш се бе отделил от тялото си и се наблюдаваше от голямо разстояние.

Това беше краят. Дяволчетата танцуваха и подскачаха; ненадейно едно се отдели от събратята си, уголеми се и се закълчи още по-енергично. Пол се изправи. Решението бе взето — ще сложи край на живота си.

Като в сън слезе по стълбите и се озова на улицата. Закрачи по тротоара, докато усилено размишляваше. Да се самоубие, но как?

Така се беше замислил, че някакъв автомобил едва не го прегази, докато прекосяваше улицата. В последния момент отскочи назад, а шофьорът го обсипа с ругатни.

Пол заплашително вдигна юмрук по посока на отдалечаващите се задни светлини.

— Свиня! — изкрещя. — Убиец! Мръсник! Негодник! Искаше да ме убиеш, а? Ще запиша номера ти, проклетнико, и ще те обадя в полицията! Престъпник с престъпник такъв!

Някакъв полицай се бе приближил и любопитно го наблюдаваше. Пол се обърна към него, възмутен от дъното на душата си.

— Господин полицай, искам да се оплача. Тези свине, шофьорите, карат толкова безразсъдно. Нищо чудно, че има толкова много нещастни случаи.

— Отвратителни са, нали? — добродушно отбеляза униформеният. — Върви си по пътя, младежо.

Пол се подчини, но вътрешно кипеше от гняв. Тези ненавистни шофьори! Замалко да стане жертва на... Ненадейно го осени идея. Бе открил начин да сложи край на живота си.

* * *

В парка цареше мъртвешка тишина. Беше избрал парка, защото между дърветата се ширеше непрогледен мрак, следователно нямаше опасност да го видят и да осуетят намеренията му. Спотай се в сенките край шосето и зачака. След известно време от далечината долетя бръмченето на мощен двигател. Проблеснаха фарове досущ очи на дракон, който се нахвърля върху жертвата си.

Пол нададе вик и изскочи на шосето.

Ала точно този вик се оказа фатален за намеренията му. Възнамеряваше с последен зов да се сбoguва с картината си, с Жана, с

живота. Напълно обяснимо е, че шофьорът на превозното средство погрешно го изтълкува като предупредителен вик. Разнесе се скърцане на спирачки, гумите изсвириха върху сухата настилка на шосето и колата спря на около метър от Пол.

— Това пък какво е? — обади се спокоен глас иззад светлините на фаровете.

Пол се изпъчи и скръсти ръце на гърдите си.

— Ето ме! Убийте ме!

— Отстъпвам правото другиму — каза човекът, който говореше с подчертан американски акцент. — Никога не убивам в петък, защото носи нещастие. Дано не ме помислиш за невъзпитан, приятел, но ще те попитам от коя лудница си избягал...

— Да му се не види! — изненадано възкликна непознатият, защото нервите на Пол не издържаха, той се строполи напред сред шосето и избухна в ридания.

Човекът слезе от автомобила и фаровете го осветиха. Беше висок младеж със симпатично, открито лице. Наведе се, разтърси Пол и нареди:

— Зарежи тия намерения, драги. Може онова, което си мислиш, да се окаже невярно. А пък ако отговаря на истината, помни, че винаги има надежда. Престани да хленчиш. Какво се е случило? Гемииите ти ли са потънали?

Пол седна и конвулсивно преглътна. Нервите му бяха напълно разстроени. Храбростта го бе напуснала и вместо нея се бе възцарило неопикуемо отчаяние. Беше като дете, което жадува за съчувствие, изгаряше от нетърпение да разкаже за неволите си. Така и стори, като придружаваше разказа си с буйно жестикулиране и от време на време изхълцваше. След като внимателно го изслуша, американецът с няколко думи обобщи положението.

— Значи не си успял да продадеш картината си, изхвърлили са те от работа и любимата те е изоставила. Признавам, че не си за завиждане, но това не е повод да общуваш с колелата на разни автомобили. Ще преспиш в моя хотел, а утре ще решим какво да правим.

* * *

На сутринта сервираха на двамата обилна закуска, която и мъртвеца би вдигнала на крак. Докато се хранеха, специален куриер отиде с такси до жилището на Пол и донесе платното. Сервитьорът почтително уведоми американеца, че с най-голяма предпазливост са занесли картината в апартамента му.

— Ако си приключил с хапването, приятел — обърна се той към Пол, — предлагам да погледнем произведението ти.

Влязоха в стаята. Картината беше облежната на един стол. Младежът я разгледа и възкликна:

— Бива си я! Нещо повече — страхотна е.

Внезапно сърцето на Пол лудо затуптя. Нима най-сетне бе срещнал богатия познавач на изкуството? Американецът със сигурност беше богат, защото притежаваше автомобил и живееше в скъп хотел. Беше и познавач, тъй като бе заявил, че картината е страхотна.

— Мосю е много любезен — промърмори Пол.

— Да пукна, ако не ми харесва! — възхитено изрече младежът.

— Мосю ме ласкае — обади се художникът, възприемайки възклицанието като комплимент.

— Месеци наред търся точно такава картина — продължи американецът.

Пол блажено забели очи.

— Ако поправиш това-онова, ще я купя и ще поръчам да нарисуваш още.

— Какво разбирате под „поправки“, мосю?

— О, нищо съществено, само няколко незначителни промени. — Той посочи към приведения пастир. — Интересувам се какво прави този виден гражданин.

— Навежда се — разпалено заобяснява Пол, — за да дари с целувка любимата си. А тя, потънала в унес, го сънува...

— Зарежи жената и се съсредоточи върху овчаря — той е звездата на шоуто. Прекрасно си го изрисувал, позата му е точно каквата трябва. Какво прави той? Навежда се. Ако носи тиранти и се наведе толкова ниско, те ще се скъсат, нали?

Пол, който изобщо не разбираше накъде бие новият му приятел, побърза да се съгласи. До този момент не си беше представял пастира издокаран с тиранти.

— Ще си помислиш, че те ще се скъсат, нали? — повтори младежът.

— Със сигурност ще се скъсат, мосю.

— Ето къде грешиш, драги — напълно сериозно заяви американецът и го потупа по гърдите. — Ще останат цели-целенички, ако са от марката „Изпитани и доказани“ на компанията „Галоуей“. Тирантите на „Галоуей“ издържат на всякакво напрежение. Представяш ли си какво ще бъде мотото на рекламната ни кампания? „Носете «Изпитани и доказани» и съдбата никога няма да ви нанесе удар.“ Ще им скрием топката, повярвай ми. Аз управлявам компанията.

— Не се съмнявам, мосю.

— Ще ти предложи още нещо: разкарай този мъх и нарисуй девойката във въжена люлка. Облечи партньора ѝ в риза вместо в хавлия, сложи му едни тиранти от марката „Изпитани и доказани“, срещу което ще получиш три хиляди долара и четири хилядарки годишна заплата, при условие да работиш само за нас, докато пожелаеш. Бива си те, приятел. Имаш набито око и отличен похват. Например да вземем младежа с хавлията — веднага се разбира защо е толкова щастлив. Защото носи тиранти „Изпитани и доказани“ и знае, че колкото и да се навежда, няма да се скъсат. Е, приемаш ли?

Отговорът на Пол не оставяше място за съмнение. Той прегърна младежа през кръста и звучно го разцелува.

— По-полека, братче! — възкликна смаяният собственик на „Галоуей“. — Договор не се подписва с целувки!

* * *

Същия ден в около един следобед кварталният полицай Томас Парсънс, който извършваше рутинната си обиколка, забеляза някакъв човек да му маха от ресторант „Париж“. Човекът приличаше на свиня, грухтеше като свиня и бе тлъст като свиня. Полицай Парсънс си помисли, че навярно и по характер е истинска свиня. После му хрумна, че ако завърже синя панделка около врата на непознатия, с успех ще го показва на селскостопански изложби.

— Какво се е случило? — попита го.

Шишкото задърдори на френски. Полицай Парсънс поклати глава и го скастри:

— Говори смислено, човече.

— Ей там — провикна се дебелакът и посочи зад себе си. — Там има едно мъж, което го... как се казваше на английски... а, да, който го уволних. Вчера го уволнил, днеска се връща. Викам му: „Sochow, va!“

— Това какво означава?

— „Махай се, свинья такава!“ Или както вие казвате — „чупката“! Викам му „чупката“, ама той не ще да отиде. Моля, изгонете, господин полицай.

Парсънс изпъчи гърди и влезе в ресторанта. На една от масите кротко си седеше Пол. Жана се беше оттеглила в другия край на салона и хвърляше смразяващи погледи на нежелания клиент.

— Какво се е случило? — попита полицаят.

Пол вдигна поглед.

— Честно казано, нямам представа. Представете си, мосю: влизам да обядвам в този ресторант, а онзи господин иска да ме прогони.

— Той келнер, която аз вчера лично изволних — дере се мосю Бредин. — Няма спукана пара да влиза в мой ресторант!

Полицаят строго изгледа Пол.

— Вярно ли е? Елате с мен.

Нашият герой повдигна вежди, сетне, пред смаяния поглед на Парсънс заизважда от джобовете си банкноти и златни монети, които започна да подрежда на масата, докато почти не остана свободно място. Взе една монета, подаде я на полицая и учтиво каза:

— Надявам се с това поне малко да ви компенсирам заради главоболията, които ви създаде този безумец...

— Компенсирате ме много — дружелюбно го прекъсна Парсънс, после се обърна към собственика на „Париж“, който бе зяпнал от изумление. — Слушайте, ако продължавате в този дух, ще имате големи неприятности. Ясно ли е? Ваше задължение е да бъдете учтив към клиентите. И внимавайте — следващия път няма да ви се размине толкова лесно.

Пол поиска сметката.

До този момент го беше обслужвал нещастникът, когото мосю Бредин бе взел на неговото място, ала кафето му поднесе самата Жана.

Наведе се към него и прошепна:

— Сигурно си продал картината, Пол. И то за тлъста сума, нали?
Колко се радвам, скъпи! Сега ние с теб...

Той я изгледа с безразличие:

— Мила девойко, ще бъдете ли така добра да ми донесете и една цигара?

УРОЦИ ПО ПЛУВАНЕ

Хроникьорите на обществения живот в някогашната Римска империя разказват за някакъв младеж, който безстрашно скачал дори в най-дълбоката река. Когато приятелите го хвалели, че плува като риба, той възкликвал:

— Грешите! Рибите не могат да плуват като мен, липсва им достатъчно енергия.

Джордж Барнърт Календър беше точно копие на младежа от далечното минало.

Когато бе на сушата и носеше обикновени дрехи, Джордж не се отличаваше с нищо забележително. Изглеждаше като стотици млади мъже на неговата възраст. Беше нормален на ръст, а осанката му не подсказваше наличие на изключителна физическа мощ. Такъв си бе Джордж, ако го срещнехте на улицата, на морския бряг или накратко — на суша. Но когато свалеше дрехите си, облечеше бански костюм и се потопеше във водата, подобно на героя от „Буря“, океанът го превръщаше в различно и необикновено създание. Повечето плувци пъхтят, плюят солена вода, а ръцете им пляскаат върху водата. Джордж пореше вълните с безмълвното достойнство на торпедо. Другите плувци поглъщат вода — някои само по глътка, други повече, трети почти по литър, — а когато излизат на сушата са пълни развалини. Джордж пък бе придирчив към онова, което влиза в устата му, както портиерът на елитен нощен клуб е придирчив към клиентелата. Заслужаваше си да го видите как плува бруст. Преминеше ли към кроул, предизвикваше удивлението дори на физически силни мъже. Когато плуваше по гръб, човек започваше да вярва, че това е единственият възможен начин за придвижване.

Около пет часа в една юлска вечер Джордж пристигна в Марвис Бей. Градчето се слави като летен курорт и макар да не е досущ райското кътче, за каквото го представя словоохотливият автор на туристическия наръчник за местните забележителности, общо взето е заслужило репутацията си. Плажната ивица е покрита със ситен пясък

и с едва забележим наклон към океана. Отвъд прибой се простират спокойни води, предпочитани от онези курортисти, чиито представи за морска баня не са ограничени от подскачане заедно с прииждащите вълни. В северния край на залива се издига кей и именно натам се запъти Джордж.

На кея цареше изключително приятна атмосфера. След като преодолееш барикадите, образувани от щандовете за плодове, за сувенири и количките за сладолед, и отблъснеш атаките на ентузиастите, чиято единствена цел в живота е да ти продадат илюстрирани пощенски картички, преминаваш по дългата алея със скамейките и най-сетне оставаш насаме с природата. По това време на деня на кея беше безлюдно. Джордж бавно се заразхожда нагоре-надолу. Вълните проблясваха под лъчите на залязващото слънце, а стигнеха ли брега, се разбиваха сред пръски белезникава пяна. Подухваше хладен ветреца. Накратко казано, обкръжаващата среда бе далеч по-привлекателна от задушния град, който Джордж беше оставил зад гърба си. Но не мислете, че той бе пристигнал в Марвис Бей само за да потърси противоотрова на убийствения живот в метрополиса. Съществуваше много по-важна причина: след три дни в курортното градче щеше да се състои премиерата на „Футболните топки на съдбата“, комедия в четири действия от Дж. Барнърт Календър. Страничният наблюдател едва ли би предположил, че въпреки невзрачната си външност младежът е от онези хора, чието сиво вещество неуморно работи, създавайки впечатляващ завършек на всяко действие и остроумен диалог. Членовете на театралната трупа щяха да пристигнат в Марвис Бей на следващата вечер за последните репетиционни напъни.

Докато Джордж се разхождаше по кея, съзнанието му бе раздвоено между природните красоти и предстоящата криза в дейността му, в съотношение една осма към красотите и седем осми към неприятностите. Когато бе напуснал Лондон, изцяло отвратен от театралния свят като цяло и в частност от трупата, наета да играе „футболните топки на съдбата“, репетициите бяха достигнали фазата на почти пълно умопомрачение, при която на автора му идва да се самоубие, а режисьорът става ледено учтив. „Болните топки на съдбата“, както Артър Мифин — младежът, изпълняващ главната роля — настояваше да нарича комедията за огромно неудоволствие на

Джордж, беше първата творба на младия драматург. Никога досега той не бе попадал в една от кухните, където множество готвачи приготвят (и понякога съсипват) театралния бульон. Ето защо хаосът го изнервяше и го довеждаше до пълно отчаяние. Ако беше врял и кипял в театралните дела, щеше да си каже: „Старата песен на нов глас.“ Но понеже бе новак, онова, което казваше на себе си (пък и на другите), бе доста „солено“.

Опитваше да забрави проблемите си — постижение, което до този момент бе извън възможностите му — когато съдбата, обзета от необичайно добро настроение, прогони за миг неприятните му мисли, насочвайки погледа му към нещо, което след известен размисъл Джордж провъзгласи за най-красивото, момиче на света. „Обзет ли си от страх — пеел някогашен бард, — окуражаваш се, щом зърнеш девойка прекрасна.“ Проницателен е бил този бард, защото гледката поддържа на Джордж като тоник. Той забрави, че дамата, на която неблагоприятно бе поверена главната роля във „Футболните топки на съдбата“, неизменно (вероятно поради морални задръжки) пропускаше да подаде на циничния развратник репликата, въвеждаща към дългия му монолог в трето действие. От съзнанието му се заличи фактът, че Артър Мифин, иначе достоен младеж, с когото Джордж се бе сприятелил в Кеймбридж, упорито произнасяше репликите си в сцената с отказването от бащински права досущ както момченце (при това хремаво) рецитира стихотворение на забава, устроена от неделното училище. Спомените за ужасяващото униение и меланхолията, излъчвани от цялото същество на комедийния актьор, отлетяха като зловец кошмар, прогонен от богинята на зората.

Мозъчните клетки на Джордж изключиха всякакви други мисли и изцяло се посветиха на девойката във водата.

Като специалист в областта, той прецени, че непознатата е отлична плувкиня, която с мощни загребвания пореше вълните. Младежът се закова на място и се заяпа в нея. Беше добре възпитан и знаеше, че зяпането е лош маниер, но случаят беше по-особен, дори изключителен. Общоприетите правила на етикета не важаха при подобни извънредни ситуации. Той се взираше в девойката... по-точно се блещеше от изумление. Когато тя наближи кея, Джордж се надвеси над перилото и шията му започна да се разтяга като телескоп.

В този момент непознатата се обърна и заплува по гръб. Дълбоките ѝ, ясни очи срещнаха обещените очи на младежа. В продължение на цяла вечност (поне така му се стори) тя не отмести поглед от него. После отново се обърна и се стрелна под каменния мост.

Шията на Джордж бе разтегната до краен предел. Никакво напрегане на волята или на мускулите не беше в състояние да я удържи. Ето защо той се надвеси още повече и изпусна шапката си. Опита се да я хване, преобърна се през перилото и цопна във водата. При нормални обстоятелства да полети от четири метра височина в океана, при това с всички дрехи на гърба си, щеше да бъде безпроблемно за нашия герой, дори нямаше да му направи впечатление. Щеше да доплува до брега, като мислено се упреква за глупостта си, подобно на разсеян човек, който по невнимание връхлита върху стълба на улична лампа. Ето защо, когато изскочи на повърхността, бе готов преспокойно да поеме към сушата. Ала в този момент някой го хвана под мишниците, задържа главата му над водата и извика:

— Спокойно! Не мърдайте! Извън опасност сте!

Джордж и не мислеше да се съпротивлява. Острият му като бръснач ум мигновено бе начертал план за действие. Най-трудното за един млад мъж е да се запознае с подходящото момиче в най-подходящия момент. Обикновено се случва така, че когато е в най-добрата си форма, го представят на дамата по време на многолюдно празненство и едва-що се е здрависал с нея, се загубват в навалищата. Липсва ли навалища, го измъчва зъбобол или пък носът му се бели от слънчево изгаряне.

Хиляди младежи са пропуснали златния си шанс поради нещастно стечение на обстоятелствата.

Но Джордж беше изключение. Докато спасителката му го теглеше на буксир към брега, той от време на време подритваше във водата, уж да ѝ помогне, и размишлявайки, стигна до заключението, че злополучното му цамбурване е спомогнало за запознанство, което най-малкото ще бъде дълготрайно. След като девойката е спасила живота му, не би могла на следващия ден да го отmine със студено кимване. А каква красавица бе тя! Когато бе много млад, си представяше идеалната жена като русокосо и къдрокосо създание, което изпуска

всичко, попаднало в ръцете му. По време на първата си година в университета дори се бе обяснил устно и в писмена форма на подобно нежно и беззащитно същество, но епизодът приключи с разтърсваща драма, в която главната роля се изпълняваше от разгневен баща (за съжаление именно той подписваше чековете), а във второстепенната се изявяваше безхарактерен син, при това отявлен женомразец. Това събитие, съчетано с мъдростта, придобита с течение на времето, бе променило вкусовете на Джордж и той вече предпочиташе момичета здравенячки, склонни към практични действия, не към изпускане на предмети.

Дори на най-приятните изживявания рано или късно идва краят — не след дълго краката на младежа достигнаха песъчливото дъно. Спасителката му отпусна хватката си. Излязоха на брега и се втрениха един в друг. Джордж започна да изразява благодарността си, доколкото му беше възможно — все пак не е лесно без предварително обмисляне да произнесеш прочувствено слово, — но непознатата го прекъсна:

— Моля ви, недейте! Не съм извършила подвиг. — Избърса солената вода от очите си и добави: — Имахте късмет, че случайно бях на местопроизшествието.

— Намесата ви беше впечатляваща! — възкликна влюбеният драматург. — Какво ти впечатляваща, направо вълшебна. Аз... — Пороят от думи секна, когато той забеляза усмивката на младата жена.

— Вие сте вир-вода — допълни тя.

Джордж огледа мократа си одежда и машинално си каза, че допреди малко това беше хубав костюм.

— Мисля, че е по-добре незабавно да се преоблечете — продължи непознатата.

Младежът се озърна и забеляза, че около тях бързо се събира тълпа любопитни зяпачи. Крайно време беше да изчезне.

— Далеч ли живеете? — загрижено попита спасителката му.

— Не. Отседнал съм в хотел „Бийч Вю“.

— Така ли? Аз също. Дано отново се срещнем.

— Неизбежно е — уверено отвърна той.

— Между другото, как се случи така, че политнахте през перилото?

— Ами... хм... гледах нещо във водата.

— Така и предположих — заяви девойката.

Джордж се изчерви и започна да се оправдава.

— Наистина беше крайно неучтиво да ви зяпам така, но...

— Научете се да плувате — прекъсна излиянията му тя. — Не проумявам защо не задължават всички момчета в страната да усвоят плуването още преди да навършат десет години. Повярвайте, никак не е трудно. Ще ви науча само за една седмица.

Борбата между Джордж и съвестта му беше кратка. Съвестта, мекушава по природа и загубила кондиция поради продължително бездействие, от самото начало нямаше никакъв шанс.

— Ще ви бъда много признателен — промълви той и осъзна, че с тези си думи безвъзвратно затъва в блатото на лъжата.

До настоящия момент щеше да му бъде трудно, но все още възможно да направи пълни самопризнания. Сега вече бе изключено.

— Дадено — каза девойката. — Ако желаете, ще започнем още утре. — И отново нагази във водата, като подметна: — Ще се уговорим в хотела. Забелязвам приближаването на цяла тълпа любопитковци.

Заплува навътре в океана, а Джордж се обърна и си запробива път сред ококорените зяпачи. От петнайсетимата, които успяха да го доближат достатъчно, че да чуе какво му говорят, шестима му съобщиха, че е вир-вода. Останалите го попитаха дали е паднал в океана.

* * *

Фамилията ѝ беше Вон и бе пристигнала в Марвис Бей с леля си. Въпросната информация Джордж получи от управителя на хотела. Когато след вечеря срещна двете дами на крайбрежния булевард, той се обогати с допълнителни сведения, а именно че девойката се казва Мери, че лелята се радва да се запознае с него, че харесвала Марвис Бей, но предпочитала Траувил и че според нея позахладняло и предпочитала да се прибере в хотела.

Оттеглянето на възрастната родственица оказа живително въздействие върху Джордж, чийто дар слово започваше да го напуска. По принцип, когато се намираше в дамска компания, не бе особено словоохотлив, но с Мери Вон се чувстваше по-различно. Само след

минути вече споделяше неприятностите си с нея. Разказа ѝ за примадоната, отказваща да подаде реплика на колегата си, за Мифин, който се пъчеше на сцената, като да беше глътнал бастун, за комика с изражение на собственик на погребално бюро. Мери съчувствено го изслуша и до известна степен дори успя да го убеди, че положението не е толкова трагично.

— Сигурна съм, че премиерата ще мине блестящо — окуражаваше го тя.

Колко рядко красотата е съчетана с остър ум! Джордж си каза, че никога не е чувал толкова дълбокомислена и оригинална забележка.

— Да се надяваме — промърмори той, — макар че в деня на заминаването ми положението беше катастрофално. Например Мифин се мисли за Наполеон в областта на рекламата. Напоследък му е влязъл нов бръмбар в главата — да вдигне шум около пиесата. Нощем, когато трябва да спи или да репетира ролята си, този приятел обмисля как да рекламира представлението. Ами комикът! Придобил е отвратителния навик да остава насаме с мен, за да ме моли да прибавя нови сцени с негово участие. Не издържах, напуснах Лондон и ги оставих да се джафкат помежду си.

— Сигурна съм, че нямаше повод за безпокойство. Пиеса с такъв увлекателен сюжет неминуемо ще има успех.

Джордж, който вече накратко ѝ беше разказал съдържанието на „Футболните топки на съдбата“, ѝ хвърли поглед, изпълнен с нежност, и попита:

— Наистина ли ви хареса?

— Честна дума.

— Колко сте състрадателна и отзивчива — изгука Джордж и пристъпи към нея. — Знаете ли...

— Мисля, че е време да се прибираме — прекъсна го тя.

* * *

Бандата театрали или по-точно наемните убийци на комедията „Футболните топки на съдбата“ се изтърсиха в Марвис Бей рано следобед на следващия ден. Джордж, който ги посрещна на гарата, изпълнявайки с неудоволствие обещанието, дадено на Артър Мифин,

кисело си каза, че ако актьорското им майсторство беше наполовина колоритно като одеждите им, пиесата щеше да се превърне в най-успешната постановка на съвременността. На преден план се открояваше снежнобелият костюм на Артър Мифин — най-скованият на сцената, но само по време на репетициите. В интерес на истината трябва да се отбележи, че щом започнеха представленията, той се разпъргавяваше, а в личния си живот бе направо неудържим — това му качество много бързо беше забелязано от бдителните университетски власти и доведе до преждевременната му раздяла с Алма матер. Артър беше висок, кльощав младеж със зелени очи и гарвановочерна коса, който буквално се опияняваше от собствения си глас.

— Ето ни и нас! — бодро възкликна той и закачливо удари с бастуна си Джордж.

— Видях ви, не съм сляп — студено отвърна драматургът и отстъпи встрани.

— Тук е целият отбор — продължаваше да говори господин Мифин, — весели, засмени и за премиера нагласени.

— Какво се случи след заминаването ми? — поинтересува се Джордж. — Някой да е започнал да играе ролята си както трябва, или всички ще проявите таланта си едва на генералната репетиция?

— Репетициите бяха пълен провал — великодушно призна господин Мифин, — но повярвайте, че премиерата ще мине блестящо.

Джордж си каза, че никога не е чувал толкова безсмислена и банална забележка.

— Освен това — продължи младият Артър — имам идея, която ще превърне представлението в сензация. Искам целият да бъдеш слух — после ще се върнеш към обичайното си състояние. Знаеш ли какво привлича публиката в театъра? Добрата игра на актьорите ли? Понякога. Но след като в настоящия случай този елемент липсва, отново търсим причината. Да допуснем, че зрителите ще посетят представлението заради блестящото изпълнение на младежа в ролята на престъпника, но това не е достатъчна примамка. Не, скъпо мое момче, разковничето е в рекламата. Погледни колко мъже има на плажа. Мислиш ли, че ще се затичат да гледат пиеса като „Болните топки“? Лъжеш се, драги. По времето, когато завесата ще се вдигне, всеки от тези мъже ще седи в някое усамотено кътче, ще гледа

любимата в очите, ще ѝ тананика „Огрей, пълна луна“ и ще се хвали, че шефът му не може да живее без съветите му... Знаеш как е.

— Не знам — сръза го Джордж.

— Освен ако — упорито каканижеше господин Мифин — не разгърнем мащабна рекламна кампания. Говоря за истинска реклама, не аматьорски изпълнения. Имаме пресаташе, но полза от него никаква — все едно се е върнал на село да си коси тревата. За щастие на всички членове на трупата аз съм готов да поема длъжността. Не ми липсва ум, нито изобретателност. Моля?

— Не съм казал нищо.

— Стори ми се, че проговори. Накратко казано, имам идея, която ще привлече публиката като с магнит. Хрумна ми, докато пътувахме с влака.

— За какво става дума?

— Ще ти обясня малко по-късно. Първо трябва да доуточня известни подробности. Междувременно предлагам да изприпкаме до брега и да се повозим на платноходка. Платноходките са стихията ми — убеден съм, че в предишния си живот съм бил викинг.

Платиха на собственика на лодката, носещ гръмкото название „Красавицата на океана“, и вдигнаха платното. Господин Мифин замечтано извика: „Йо-хо-хо!“ и с натъжена физиономия седна на руля, след като старият морски вълк отказа да му заеме щипка тютюн за дъвчене. Младежът съвсем справедливо изкоментира, че представлението нямало да бъде правдоподобно без съответните декори и без грим. Като специалист по ветроходство, Джордж беше натоварен с шкота.

Потискащата жегата на летния ден бе преминала. Слънцето вече не стоварваше безмилостните си удари над океана. Излязъл бе лек ветреца. Джордж, който машинално се справяше със задълженията си, потъна в размисъл. В живота на всеки мъж настъпва момент, когато вътрешен глас му прошепва: „Това е жената на мечтите ти.“ В случая с Джордж гласът не прошепна, а изкрещя. От този миг всички останали жени на света преставаха да съществуват за него. От този миг... „Красавицата на океана“ внезапно заби нос във вълните, което върна нашия герой към действителността.

— Какво правиш с руля? — извика на господин Мифин.

— Скъпи ми сомнамбуле — засегна се въпросният господин, — действам според предписанията. В момента свиквам комисия да разследва какво правиш ти с шкота. Какво, заспал ли беше?

— Извинявай, просто се бях замислил.

— Щом си решил да се занимаваш с непривични дейности — кисело промърмори младежът, — почакай, докато се върнем на сушата. Едва не преобърна лодката.

— Няма да се повтори — знам колко опасни са платноходките — само да се поразсееш, и веднага става бяла. В никакъв случай не прави резки завои — вятърът е по-силен, отколкото предполагах.

В този момент господин Мифин нададе вик.

— Какво ти става? — поинтересува се Джордж.

— Беше като мълния — търпеливо заобяснява младокът. — Все така ми се случва. Дай ми малко време и подходящата идея неминуемо ще ме осени. Представяш ли си, само едно хрумване, един наглед простичък план, но именно те превръщат обикновения човек в гений. Как не съм се сетил по-рано! Ама, разбира се, пиеса, в която главната роля се изпълнява от мъж, ще има сто пъти по-силно въздействие.

— Говори по-разбрано.

— Едва сега осъзнах — разпалено продължаваше геният на рекламата — грешката в първоначалния ми план. Докато пътувахме насам, разговаряхме как ще правим морски бани, а Джейн спомена, че умее да плува. Тогава дойде гениалният проблясък.

Тук авторът се намесва, за да поясни, че Джейн е примадоната, която отказва да подаде реплика на партньора си.

— Казах си — поднови монолога си младокът, че Джордж е отличен спортист и че с удоволствие ще стори нещо толкова незначително.

— И какво е това „незначително нещо“?

— О, чисто и просто да спасиш Джейн.

— Моля?

— С нея ще отидете да поплувате, а аз ще остана на брега, като държа на каишка тъпоглавото ни „пресаташе“. Щом се отдалечите на стотина метра, Джейн започва да размахва ръце. Пронизителни писъци. На плажа се стичат обезпокоени хора. Какво има? Какво се е случило? Схващане на мускул. Ще се удави ли бедната жена? Не! Дж. Барнърт Календър, авторът на „Футболните топки на съдбата“, чиято

премиера ще се състои в понеделник вечерта, ще спаси давецата се. Погледнете! Успя да я хване и вече плува заедно с нея към брега. Тя е в безопасност. Колко щастлива ще бъде майка ѝ! Зрителите също извадиха късмет. Когато в понеделник точно в осем и петнайсет завесата се вдигне, те ще имат щастието да се насладят на майсторството на великолепната актриса. На плажа цари суматоха, насъбралото се множество бурно ръкопляска. Жени ридаят. Незабравима ситуация. Отвързвам от каишката „пресаташето“ и то хуква, за да уреди отразяването на събитието във вечерния вестник. Идеята си я биваше, но сега разбирам, че има един-два кусура.

— Само толкова ли? — с нескрита ирония попита Джордж.

— Като размислих, ми хрумна, че няма да се съгласиш. Липсва ти нещо — Бог знае какво, — поради което ще отхвърлиш гениалния ми план.

— Радвам се, че навреме си го осъзнал.

— Всъщност се отказах, защото установих, че идеята ми е прекалено алтруистична. Ще направя услуга на теб и на Джейн, а аз ще остана с пръст в устата. Новият ми план е хиляда пъти по-сполучлив.

— Само не ми казвай, че си намислил друга щуротия.

— Намислил съм — отвърна господин Мифин, без да обръща внимание на пренебрежителното отношение към идеята му. Сетне с нескрита гордост добави: — Този път гарантирам стопроцентов успех. След около минута ще изрека съвсем ясно думичката „скачай“. След тази реплика трябва моментално да скочиш през борда, тъй като в същата секунда този превъзходен плавателен съд ще се преобърне.

Джордж рязко се обърна и го изгледа. Младокът сияеше, очите му ентузиазирани блестяха. Джордж трескаво размишляваше — намираха се на около двеста метра от брега. Какво ли ще си помисли Мери, когато научи за случилото се и се досети, че тази сутрин му е дала първия урок по плуване.

— Не се притеснявай — прекъсна размишленията му Мифин. — Подобни инциденти се случват почти всеки ден. Държа да ти напомня, че почти не умея да плувам, следователно животът ми е в твоите ръце. Не бих се жертвал заради всекиго, нали си ми приятел... Готов ли си?

— Недей! — извика Джордж. — Не го прави! Изслушай ме!

— Готов ли си?

„Красавицата на океана“ заби нос във вълните.

— Ти си ненормален! Чуй какво ще ти кажа. Не може...

— Скачай! — нареди Мифин.

Джордж изплува на повърхността, огледа се и забеляза преобърнатата платноходка, както и гениалния мислител Мифин, който едва се задържаше над водата.

— Действай, приятел — задъхано изкрещя той.

Когато се намираш сред океана, почти невъзможно е заплашително да вдигнеш юмрук, но Джордж успя да го стори и се провикна:

— След като много знаеш, оправяй се сам!

— Не пропускай да извлечеш полза от ситуацията. Предлагам ти цели три пенса да ме измъкнеш на сушата. Побързай, започвам да замръзвам!

Намръщен като буреносен облак, Джордж безмълвно го подхвана и заплува към спасителния бряг. Господин Мифин се обърна и доволно отбеляза:

— Ще имаме многобройна публика. Първите редове на партера вече са заети, зрителите постепенно заемат местата си на балкона. Давай, приятел, справяш се блестящо. Представлението ще предизвика истинска сензация.

Старанията на младежа с шеговити реплики да разнообрази монотонното пътешествие, останаха напразни. Приятелят му упорито мълчеше, погълнат от мрачните си мисли. Ако не беше лошият му късмет, още седмица щеше старателно да се плиска във водата под зоркия поглед на преподавателката, постепенно подобрявайки стила си, докато я накараше да повярва, че го е превърнала в сносен плувец. Ала сега всичко беше загубено. Ако живееш във века на чудесата, все някак щеше да обясни как ненадейно е започнал да плува като риба, но сега беше безпомощен да... Внезапно му хрумна план — елементарен, каквито са всички гениални планове, но при все това прекрасен.

Престана да плува, а Мифин съчувствено се обади:

— Умори ли се? Почини си, почини, не бързае за никъде.

— Слушай внимателно — заговори Джордж, — променяме пиесата, а актьорите ще разменят ролите си. Искам всички да си помислят, че си ме спасил от удавяне. Не ме питай защо — нямаме време за обяснения. Разбра ли какво ти казах?

— Не.

— Ще плувам зад теб и ще те тласкам, но когато излезем на брега, ще обявим, че ти си моят спасител.

След известен размисъл господин Мифин попита:

— Мислиш ли, че е разумно? Ролята на спасителя е изключително благодарна, но мисля, че по-добре се представям в ролята на спасения. Представям си как разтърсвам ръката ти, задавен от неописуемо вълнение... Това е по силите само на много добър актьор. Няма да се справиш, Джордж, не ще бъдеш достатъчно убедителен.

— Не бери грижа за мен. Ще направим така, както искам.

Младежът отново се замисли, след което постанови:

— Няма да има ефект. Знам, че подбудите ти са благородни, но това ще съсипе представлението. Ще действаме според моя план.

— Така ли мислиш? — злобно изсъска Джордж. — Интересува ли те как ще постъпя с теб, ако настояваш? Здравата ще те цапардосам по главата, ще те хвана за шията и ще те стискам, докато загубиш съзнание, а когато те извлека на брега, ще кажа, че съм те ударил, защото си се паникьосал и си се съпротивлявал.

Мифин за трети път се замисли.

— Ще го направиш ли? — попита недоверчиво.

— И още как!

— В такъв случай спорът е излишен — примирено заяви младежът. — Приемам аргументите ти без възражения. Но знай, че за последен път влизам във водата заедно с теб.

Страховете му относно способността на Джордж да се справи с трудната роля на човек, спасен от удавяне, се оказаха напълно основателни. Когато двамата излязоха на брега, там вече ги очакваше многобройна публика, за каквато всеки актьор дава мило и драго; Джордж обаче мълчаливо си проби път сред зрителите и се запъти към хотела, без да им предостави зрелището, което очакваха. Не си направи труда безмълвно да разтърси ръката на спасителя си, а гласът му изобщо не бе задавен от неописуемо вълнение, когато отговори на някакъв мустакат мъж, интересуващ се дали някой нарочно е преобърнал платноходката. Представянето му беше отлично само по отношение на бързината, с която напусна плажа, където се бе разиграла покъртителната драма.

Тъкмо се беше преоблякъл в сухи дрехи (струваше му се, че откакто е пристигнал в Марвис Бей, не прави друго, освен да се преоблича в сухи дрехи), в стаята му влезе господин Мифин, загърнат в хавлия.

— Даде ми я камериерката — обясни гордо, — докато изсуши дрехите ми. Персоналът на хотела е готов на всичко за мен. Аз съм героят на деня. Скъпо момче, допусна най-голямата грешка в живота си, като се отказа от ролята на спасителя. Едва сега разбрах колко е благодарна, как изпълнителят ѝ засенчва останалите актьори на сцената. Току-що ме интервюира репортер от местния вестник, който сътрудничи на няколко лондонски ежедневника. Цялата страна ще научи за моя подвиг. Осведомих репортера за всички роли, които съм изпълнявал, както и какво предпочитам да закусвам. Утре ще позирам пред фотограф. Акциите на „Болните топки“ се вдигат с шеметна бързина. Сигурен съм, че в понеделник залата ще се окаже тясна да побере всички желаещи да гледат комедията. Между другото репортерът ми зададе странен въпрос. Интересуваше се дали си същият човек, когото вчера някакво момиче е спасило от удавяне. Обясних му, че има някаква грешка и че ти едва вчера си пристигнал в градчето, ала нахалникът държеше на своето.

— Не е сгрешил.

— Какво?

— Наистина бях аз.

От изумление Мифин седна на леглото.

— Чакай малко. Човекът, за когото говореше репортерът, паднал от кея и една девойка му помогнала да не се удави.

Джордж кимна.

— И това си бил ти, така ли?

Джордж кимна.

Мифин зяпна от изумление, дълго мълча, сетне промърмори:

— Сигурно е от жегата. От жегата и от напрежението около репетициите. Имаше някакъв медицински термин за подобно поведение... как му казваха... а, спомних си — фикс идея. Разбрах, че било често срещано явление: хората са си напълно нормални, само дето откачат на дадена тема. Някои се мислят за чайници или за други предмети. Ти пък страдаш от манията да те спасяват от удавяне. Какво става с теб, старче? Да не би внезапно да си си внушил, че не умееш да

плуваш? Не, не е възможно, след като одева плуваше за двама. Мистерията е пълна. Впрочем... може би не си осъзнавал, че плуваш.

Джордж приключи пристягането на връзките на обувките си и вдигна поглед.

— Изслушай ме. Ще говоря бавно, за да схванеш смисъла. Представи си, че паднеш от кея, а красива девойка положи големи усилия да те спаси. Когато се озовете на брега, ще й кажеш ли: „Много съм ви задължен, но не биваше да си давате толкова труд. Аз съм отличен плувец?“

Мифин дълбоко се замисли и очевидно „схвана смисъла“, защото промърмори:

— А-ха, тук се крие някаква тайна. Хайде, разкажи ми всичко от игла до конец.

— Днес сутринта — замечтано произнесе Джордж — същата красива девойка ми даде урок по плуване... Не се кискай така! Няма нищо смешно!

Господин Мифин оспори твърдението му.

— Най-смешното си ти, приятелю. И нека случилото се да ти бъде като обица за ухото — избягвай измамата. Бъди честен и откровен... например като мен. Този път ти се размина на косъм, но не рискувай отново. Още си млад и животът е пред теб, имаш време да започнеш от самото начало. Важното е да притежаваш несломима воля. А междувременно ми заеми някоя дреха. Сигурно ще мине седмица, докато костюмът ми изсъхне.

* * *

Вечерта в Бийч Тиатър се състоя репетиция на комедията. Джордж отиде на репетицията, примирен със злочестата си съдба, но след завършека ѝ бе главозамаян от щастие. Едва три дни бяха изминали, откакто за последен път бе наблюдавал играта на актьорите, но през тези дни очевидно бе постигнато невъзможното. Примадоната най-сетне се бе научила да подава реплики на партньора си. Морската баня сякаш бе премахнала сковаността на Артър Мифин, който бе необичайно енергичен на сцената. Джордж беше принуден да признае, че дори изпълнителят на главната комедийна роля дава признаци, че

ще забрави да се държи като на погребение. На сърцето му олекна и с напета стъпка той се отправи към хотела.

На терасата бяха подредени няколко плетени стола, но само един беше зает. Джордж веднага позна девойката, която вече два дни заемаше мислите му. Настани се до нея и обяви:

— Връщам се от генералната репетиция.

— Тъй ли?

— Не можах да повярвам на очите и на ушите си! — възторжено продължи той. — Представете си — актьорите са научили репликите си и влагат цялото си сърце в изпълнението си. Артър Мифин си го бива. Играта на комика се е променила до неузнаваемост. Много съм доволен от всички.

— Тъй ли?

Ентузиазмът на Джордж беше попарен.

— Мислех си, че и вие ще се зарадвате — смотолеви той.

— Наистина се радвам, че ви е провървяло. Случилото се днес следобед също ще допринесе за успеха ви, нали? Ще привлече интерес към пиесата.

— Значи сте научила за инцидента...

— Това е главната тема на деня.

— Странно е, че се случи толкова скоро след...

— И само няколко дни преди премиерата на вашата пиеса. Наистина е много странно.

Настъпи тишина. Джордж започваше да се чувства като в небрано лозе. Каза си, че жените са непредсказуеми. Навярно нямаше повод за безпокойство, но все му се струваше, че... Реши да смени темата и попита:

— Как се чувства леля ви, госпожице Вон?

— Много е добре, благодаря. Прибра се в стаята си, защото ѝ беше хладно.

Джордж си каза, че лелята е проявила изключително здравомислие. Ако девойката се е държала толкова студено цялата вечер, нищо чудно възрастната дама да е пипнала пневмония. Реши да предприеме последен опит за приятелско събеседване.

— Ще имате ли възможност утре да ми дадете още един урок?

— Господин Календър, мисля, че този фарс продължи прекалено дълго — ледено го сръза тя.

Някога, през отдавна отлетялото му щастливо детство, Джордж неочаквано бе ударен в диафрагмата по време на някакво спортно състезание. Оттогава бяха изминали години, но още си спомняше какво е усетил. Сега го споходи същото усещане.

— Госпожице Вон! Не ви разбирам.

— Тъй ли?

— Какво съм сторил?

— Забравили сте да плувате.

Джордж усети как го стяга шапката.

— Забравил ли съм?

— Забравили сте! И то само за няколко месеца. Все ми се струваше, че отнякъде ви познавам, а днес си спомних къде съм ви виждала: миналата година по това време на Хайлинг Айлънд. Тогава плувахте като риба, а сега вземате уроци. Как ще обясните тази метаморфоза?

Джордж понечи да отговори, но от гърлото му се изтръгна само звук, наподобяващ на жабешко квакане.

Девојката безмилостно продължи:

— Съгласна съм, че бизнесът си е бизнес и пиесата трябва да бъде рекламирана. Но...

— Да не мислите, че... — изхриптя той.

— Мислех си, че това е под достойнството на един драматург, ала вие най-добре си знаете работата. Само че аз отказвам да бъда съучастница в измамата. Жалко, че вчерашният епизод привлече толкова малко внимание. За сметка на това пък днешното ви даване предизвика истинска сензация. Радвам се заради вас.

Отново настъпи тишина, която продължи стотина години, или поне така се стори на Джордж.

— Ще се поразходя — измънка той и безславно напусна терасата.

* * *

Едва-що се беше отдалечил, когато от сенките изникна господин Мифин.

— Ще разрешите ли да отнема секунда от времето ви?

Мери вдигна глава, установи, че пред нея стои непознат, и студено му кимна.

— Казвам се Мифин — обяви натрапникът и удобно се настани на стола, който преди малко бе съдържал жалките останки на Джордж.

Девојката отново кимна, този път още по-студено, но поведението ѝ ни най-малко не смути специалиста по рекламата. Навярно би го стреснало избухването на бомба, но не и женската студенина.

— Прочутият Мифин — поясни и кръстоса крак върху крак. — Чух какво си говорехте с преждеседящия на този стол.

— Подслушвали сте, а? — презрително го изгледа тя.

— Целият бях слух — без капчица смущение призна младежът. — Въпрос на навик, знаете. От години все ми се падат роли на човек, който скришом подслушва разговорите на други хора, тъй че това ми е станало втора природа. Но да се върнем на въпроса: случи се така, че станах свидетел как вие (несъзнателно, разбира се) проявявате жестока несправедливост към един достоен човек.

— Стига да желаете, господин Календър можеше да се защити.

— Нямах предвид Джордж. Бяхте несправедлива към мен.

— Към вас ли?

— Претендирам за авторското право върху драмата, която се разигра преди няколко часа. Джордж ми е симпатичен, но не съм съгласен да го смятат за съавтор на моите идеи. Той има ужасно старомодни схващания и не се съобразява с изискванията на времето. Признавам, че е добър драматург, но никой няма да гледа пиесите му, ако някой гений не се залови да ги рекламира. Не желая да му приписвате заслуги за случилото се днес, защото всъщност се опълчи против плана ми.

— Тогава защо обяви, че сте спасили живота му?

— Джордж е рицар по душа — обясни господин Мифин. — Възникне ли ситуация, изискваща храброст и благородство, той бърза да се притече на помощ. Приятелите му шеговито го наричат Ланселот. Доколкото ми е известно, вчера сте го спасили от удавяне, без да му предоставите възможност да обясни, че не се нуждае от помощта ви. Как бихте постъпили на негово място? Решил е, че за нищо на света не бива да научите истината и е приложил решението си на практика. Но да оставим Джордж и да се върнем към моя...

— Благодаря, господин Мифин. — Смехът ѝ прозвуча задавено.
— Нямам нужда от повече обяснения. Разбрах цялата истина. Мисля, че сте много умен.

— Меко казано. — Младежът се изправи. — Може да ви прозвучи нескромно, но смятам, че съм гениален.

* * *

Когато Джордж се върна на терасата, насреща му изникна призрачен силует.

— Господин Календър!

Той спря като поразен от гръм.

— Моля да ме извините, задето преди малко ви наговорих разни врели-некипели. Току-що беседвах с господин Мифин и държа да ви кажа, че постъпката ви е била много благородна. Едва сега разбрах всичко.

Джордж не разбра всичко, но онова, което проумя, му беше достатъчно. Спусна се към девойката така, сякаш някой се канеше да забие нож в гърба му.

— Госпожице Вон... Мери... аз...

— Струва ми се, че леля ме вика — прекъсна го тя.

Но благосклонно настроената съдба бе забранила на лелите да се обаждат в най-неподходящия момент. В анализите е записано, че когато Джордж влезе в ложата си, за да гледа двестотното представление на своята комедия, пожънала огромен успех в Лондон, бе придружен от младата дама, която го беше спасила от удавяне.

САЛИ КАЗВА „ДОБРО УТРО“

1.

Осемнайсетата дупка в Бингли-на-морето, тази Мека за любителите на голфа, намираща се на южния бряг на Англия, е чешитска дупка — намираща се отвъд стръмния хълм, встрани от площадката за начален удар, която е отделена от сградата на клуба чрез горски пояс. От терасата, където едрият джентълмен с крещящ панталон за голф очакваше партньора си за утринния тур, се виждаше само затревената част на игрището.

Изневиделица от небето се спусна бяха топка, описа дъга, тупна на земята, завъртя се като пумпал и се изтъркаля на двайсетина сантиметра от дупката.

Едрият джентълмен се вцепени като човек, който е съгледал призрак. Навярно тъй се е вледенявал всеки средновековен рицар, имал щастието да зърне Свещения Граал. Непознатият беше в Бингли едва от два дни и бе играл само шест пъти, но знаеше, че дори да опитва до Второто пришествие, не ще успее само с два удара да вкара топката в дупката, което невидимият експерт очевидно щеше да стори. Най-доброто постижение на сър Хюго бе вкарване с четири движения, а най-лошото — с двайсет и седем, когато той по погрешка бе напуснал игрището и беше загънал сред пясъците на някакво подобие на Сахара, което се простираше отвъд тревните чимове.

Достопочтеният господин си каза, че си заслужава да види по-отблизо този гениален играч. Може би беше инструктор, провеждащ лека самотренировка, но дори да бе професионалист, пак трябваше да бъде поздравен заради майсторството си. Сър Хюго тронаво се отправи към игрището, загледа се в далечината и се вцепени от изумление.

Топката не беше изпратена от инструктор по голф, нито дори от ръката на мъж. Авторка на майсторския удар беше девойка, при това с крехко телосложение. Необикновената ѝ красота не оказа ни най-малко въздействие върху едрият господин. Той не беше от хората, които обръщат внимание на женските прелести. Важното бе, че е срещнал

създание от нежния пол, което така майсторски владееше стика. И тъй като не пестеше похвалите си към онези, които ги заслужаваха, побърза да изкаже възхищението си.

— Скъпа млада госпожице — изпухтя, задъхан от бързането, — ударът ви беше забележителен!

Отношенията между играчите на голф са дружелюбни и лишени от претенциозност. Девойките, практикуващи въпросния облагородяващ спорт, не вирят нос и не се преструват на оскърбени, когато непознати господа ги поздравяват за уменията им. Например тази се усмихна. Усмивката ѝ беше очарователна.

— За Бога, къде сте се научила да играете така? — благоговейно се поинтересува сър Хюго.

— Предимно в Гардън Сити.

Това географско понятие бе непознато за достопочтения господин, който недоумяващо повтори:

— Гардън Сити ли?

— Намира се близо до Ню Йорк.

— Тъй ли? — засия сър Хюго, който хранеше дълбоко уважение към презокеанските играчи на голф. — Да разбирам ли, че сте от Америка?

— Да, но от две години живея в Лондон. Истинско чудо е, че още мога да играя. Нали разбирате, не ми остава нито минутка свободно време.

Едрият господин въздъхна и печално сподели:

— И с мен е същото. В днешно време ние, специалистите, сме затънали до уши в работа — нали разбирате, дори не можем да си отдохнем...

— Специалист ли казахте? — Непознатата внимателно се втренчи в него, очевидно любопитството ѝ бе възбудено. — Каква е специалността ви?

— Нервните болести.

— Не думайте!

— Позволете да ви се представя — казвам се Дрейк, Хюго Дрейк.

Изявлението му безсъмнено оказа поразително въздействие върху девойката, която засия като коледна елха и едва чуто промърмори:

— Не вярвам на късмета си. Какво щастие е да се запозная с вас. Това е велик момент в живота на всеки общопрактикуващ лекар.

— Какво казахте?

— Че съм лекарка.

Едрият джентълмен буквално зяпна от изумление.

— Мили Боже! Не може да бъде!

— Но е самата истина. Казвам се Сали Смит. Доктор Сали Смит.

— Мили Боже! — отново възкликна сър Хюго.

По лицето на младата жена пробяга едва забележима сянка. При запознанството си с нея мъжете неизменно възкликваха „мили Боже!“ или нещо подобно, щом научеха каква е професията ѝ и това я дразнеше. Струваше ѝ се, че долавя в гласовете им страх и отвращение, сякаш бяха момченца, които се запознават с уродлив цирков артист. Закостенелите им мозъци очевидно отказваха да възприемат, че не е задължително лекарката да бъде грозотия с очила с метални рамки и с жълтеникаво лице, набръчкано като гюдерия.

Ала възрастният джентълмен ѝ беше симпатичен, затова се въздържа да го прати по дяволите.

— Навярно ви се струва забавно — промърмори, — но е самата истина.

— Забавно ли? — Сър Хюго бе успял да възвърне самообладанието си. — В никакъв случай. Съвсем не мисля така... Точно обратното!

— Лекарската професия ми харесва, пък и не съм навредила никому — досега не съм убила пациент — често си казвам: „Защо не?“

— Имате право — разгорещено се съгласи достопочтеният джентълмен. — Защо не? Точно така. Изключително разумен въпрос.

Девојката побутна топката в дупката, после я взе и отбеляза:

— Игрището си го бива.

— Така си е. Дълго ли ще останете тук?

— Отпуската ми е само две седмици. А вие?

Сър Хюго вече смяташе очарователната девојка за сродна душа. Беше спечелила пълното му доверие не само защото се бе оказала негова колежка, но и заради брилянтното отиграване на осемнайсетата дупка. По принцип той не обсъждаше личните си дела с непознати, но как би могъл да смята за непознато момичето, което бе вкарало топката само с два удара?

— Нямам идея колко време ще пребивавам тук — сподели той.
— Работата е там, че търся племенника си.

— Не думайте! Как така успяхте да го загубите?

— Всъщност младежът ми се изплъзна — с нежелание обясни достолепният джентълмен и зачервеното му лице доби морав оттенък, защото тази история неизменно му вдигаше кръвното. — Живееше си мирно и тихо в Хампшир, но за беда дойде в Лондон и докато се обърна, взе, че изчезна. Един приятел ми каза, че го е видял тук... — Сър Хюго снижи гласа си до злокобен шепот — ... в компанията на персона от женски пол с доста предизвикателна външност.

Сали усмихнато промърмори:

— Не съм била аз.

— Да де бяхте! — галантно възкликна сър Хюго. — Нямах да се безпокоя толкова, ако младежът беше проявил достатъчно разум, че да се влюби в момиче като вас.

— Препоръчвам ви да си щадите нервите и да се тревожите по-малко.

— За жалост не мога да последвам съвета ви — разпалено заяви едрият джентълмен. — Бедната майчица на това момче беше моя сестра, а след смъртта ѝ съм му като родител. Младият господинчо ми създаде куп неприятности. Лошото е, че има прекалено много пари и още повече свободно време. Докато учеше в Кеймбридж, за една бройка щеше да се ожени... — Сър Хюго замълча за миг и хвърли към събеседничката си поглед, от който би трябвало тръпки да я побият, сетне шепнешком добави: — ... за една продавачка.

— Такива са си момчетата — осмели се да коментира Сали.

— Не и момчетата, на които замествам родителите — решително обяви сър Хюго. — Най-голямото нещастие на Уилям е прекалената му импулсивност. Има лошия навик да се влюбва от пръв поглед. Не знам коя е съмнителната персона, която този път му е завъртяла главата, но съм дошъл да сложа край на съмнителната им връзка и да отведа племенника си обратно в Улам Чърси, където му е мястото.

— Така ли се казва имението му в провинцията?

— Точно така.

— Човек би предположил, че племенникът ви е в пълна безопасност, щом живее далеч от големия град.

— Имате право, скъпа госпожице — наистина е в безопасност, когато си стои в имението. Лошото е, че непрекъснато бяга оттам и си загубва главата по някоя неподходяща девойка. Извинете, че ви занимавам с неприятностите ми. Виждам, че моят познат вече ме търси.

Нададе вик и махна с ръка към терасата. Някакъв висок и кльощав мъж, чийто панталон за голф беше още по-безвкусен от този на партньора му, също извика и махна в отговор.

— Дано да се видим отново — промълви сър Хюго, преди да се отдалечи.

— Надявам се — учтиво отвърна Сал и.

— Какво ще кажете да ме научите на някои тънкости на голфа?

— С удоволствие.

— Значи се разбрахме — заяви джентълменът и се запъти към първата площадка.

2.

На крайбрежния булевард в Бингли се издига хотел „Сюпърба“. В четири и двайсет следобед рехавата мъглица, която от сутринта се стелеше над курорта, неочаквано се вдигна и през прозорците на апартамент номер седем на втория етаж се промъкна странното жълтеникаво мъждукане, което в Англия минава за слънчева светлина. Невзрачните лъчи пренебрежително озариха шарения килим, типичен за хотелите по южното крайбрежие, гравюрата с название „Преследваният елен“, окачена над камината, масата, сервирана за следобедния чай, както и Мари, прислужницата на госпожа Хигинботам, която току-що бе поставила на масата чиния със сандвичи.

Заедно с жълтеникавата светлина в апартамента проникна мелодия, изпълнявана от оркестър, която вероятно долиташе от зимната градина — мястото, където сервитьори швейцарци дебнеха иззад палмите в саксии, а по-подвижните гости на хотела можеха да разкършат снаги и да потанцуват. Мари затананика игривата мелодия и дори направи няколко танцови стъпки. Беше толкова погълната от заниманието си, че почукването на вратата на апартамента изобщо не достигна до съзнанието ѝ. Но звукът очевидно бе възприет от слуховите рецептори на госпожа Хигинботам, която нададе вик откъм спалнята:

— Мари!

— Кажете, мадам.

— Глуха ли си, глупачко? Някой чука. Отвори.

— Добре, мадам.

Момичето побърза да отвори вратата, но не видя нищо, заслужаващо внимание — само някакъв мъж с гети.

— Госпожа Хигинботам тук ли е? — попита индивидът.

— Да, сър.

Непознатият влезе в апартамента. Беше трийсетина годишен, с безупречен външен вид и все пак някак очукан. Носеше сив костюм с

безупречна кройка и бяло бомбе, което побърза да свали. В дясното му око беше затъкнат монокъл и с помощта му непознатият проучи масата. За миг мрачното му изражение, което очевидно му бе присъщо, се разсея и той посегна към сандвичите.

Госпожа Хигинботам, която още представляваше само безпльтен глас, продължаваше да проявява интерес към случващото се на вратата.

— Бил, ти ли си?

— Не е господин Банистър, мадам. Господинът е...

Мари въпросително вдигна вежди към неканения унищожител на сандвичи. Устата му беше пълна, но все още можеше да говори, което и стори:

— Лорд Тидмаут.

— Не познавам никакъв лорд Тидмаут.

Новодошлият явно реши да се включи в международния разговор. Приблужи се до вратата на спалнята и се провикна:

— Ехо, кой е там? Ти ли си, Лоти?

— Кой си пък ти, мътните те взели?

— Понастоящем се казвам Тидмаут, но се наричах Биксби, преди да се докопам до титлата. Не зная дали си спомняш за мен. Някога бяхме женени.

Очевидно госпожа Хигинботам притежаваше забележителна памет, в която трайно бяха запечатани дори най-незначителните подробности. Тя възторжено изпищя:

— Скуифи!

— Същият.

— Ама че изненада! Откъде се взе?

— Отникъде. Напоследък не се задържах на едно място. Пътувах няколко години, наскоро се върнах в Англия. Вчера случайно се отбих тук и те видях да се качваш в асансьора. Поразпитах на рецепцията и ми казаха, че си отседнала в хотела, тъй че реших да те посетя при първа възможност.

— Супер! Ще бъда готова след минутка.

— Става. Хей, откога се наричаш Хигинботам?

— Отпреди две години.

— Съпругът ти тук ли е?

— В гробището „Кенсал Грийн“ е.

— Ясно. Е, чакам те.

Лорд Тидмаут бавно се върна до масата и отново нападна сандвичите.

— Няма да се бавя — обяви домакинята. — Тъкмо приключвам с открасяването.

— Какво?

— Свалям си бижутата, глупчо!

— О!

— Вземи си сандвич.

— Точно това правя.

— Какво?

— Взех си от сандвичите и съм длъжен да отбележа, че са изключително вкусни. Мисля, че са със сардини, освен ако сетивата не ми изневеряват.

Лордът подложи на изпитание теорията си, като си взе още един сандвич и този път съмненията му напълно отпаднаха.

— Знаех си — продължи, — наистина са със сардини. Лоти!

— Какво?

— Онзи ден прочетох нещо любопитно във вестника. Изглежда, че камбалата е най-големият враг на сардините, ама докато не го прочетох, хабер си нямах, че сардината има враг. Честно казано, камбалата ми падна в очите. И то много. Не е за вярване, че на света има същество, което да тормози сардината. Мисълта ми е, че...

Словесните му излияния бяха прекъснати от отварянето на вратата на спалнята и той смаяно примигна при вида на най-пъстроцветната пижама, която някога е била сътворена от болния мозък на моден шивач.

— Да му се не знае! — възкликна. — Тоест... брей, брей!

— Брей, я! — отвърна като ехо Лоти.

Лорд Тидмаут хвана ръката ѝ. Изглеждаше като човек, изпаднал в транс. Появата на младата жена очевидно бе нарушила душевния му покой. Питаше се как е възможно да е бил женен за това ослепително създание и да е допуснал то да му се изплъзне. Вълнението му бе толкова силно, че чак монокълтът изскочи от удобното си място и палаво заподскача на верижката си.

— Не може да бъде! — въздъхна. — Толкова ли си красива?

— Точно толкова.

— Брей, брей, брей! — простена лорд Тидмаут.

Лоти застана пред огледалото и се втренчи в блестящата му повърхност. Изпитваше неописуемо задоволство, че забележителната ѝ красота е произвела толкова зашеметяващо впечатление.

— Седни — обърна се към неочаквания гост.

Лорд Тидмаут покорно се подчини, сетне промърмори:

— Разкажи ми всичко.

— Какво разбираш под „всичко“?

— Всичко за себе си. Кой е този Хигинботам, чието име носиш?

— О, мъж като мъж, само че много богат. Запознахме се, когато играех в „Следвай момичето“. След, меко казано, буйната ми раздяла с теб, се върнах на сцената. Господин Хигинботам се спомина през юли миналата година.

— Сигурно отново си омъжена.

— Що за глупав въпрос? Ако го бях сторила, щях ли да нося името Хигинботам?

— Възражението ти ми се струва доста логично — съгласи се лордът.

— И още как! Нито една жена не би се съгласила да се нарича Хигинботам, освен в случай на крайна необходимост.

— Напълно подкрепям становището ти.

— Длъжна съм обаче да те уведомя, че съм почти сгодена.

— Нима?

— Бъдещият жених се нарича Банистър, Бил Банистър. Типичен провинциален благородник. Притежава голямо имение в Хампшир, наречено Улам Чърси.

— Какво? — Лорд Тидмаут видимо се оживи. — Известно ли ти е, че с Бил Банистър сме приятели от памтивека? Как ми се иска отново да видя стария Бил!

— Ще имаш това удоволствие, ако поостанеш. Очаквам го всеки момент — ще ме води да потанцуваме. Междувременно ще ми разкажеш за себе си.

— Няма нищо забележително за разказване. Общо взето през изминалите години се мотах като муха без глава.

— Ожени ли се отново?

— Само в това отношение не съм изостанал. Втората ми съпруга избяга с някакъв французин.

— Навярно си поискал развод.

— Така си е, но после пак се ожених. Третата ми съпруга ме заряза заради испанец.

— Ама че лош късмет!

— А пък четвъртата...

— С кого е избягала?

— С бразилец.

— Оставам с впечатлението, че през последните години домът ти е бил място, където са се срещали различни нации.

— Има нещо вярно.

— Колко съпруги имаш сега?

— В момента нито една. От известно време настъпи голям дефицит. Между другото, като заговорихме на тази тема, ще ми се да те попитам какво е отношението ти към люлеещите се кончета?

— Недоумявам за какво става въпрос.

— Сега ще ти обясня. Утре първият син на втората ми съпруга навършва три години и току-що му купих люлеещо се конче.

— Все още поддържаш връзка с бившите си семейства, а?

— Учтивостта не е порок... Та както вече ти казах, току-що купих дървено конче и наредих на продавача да го изпрати тук, докато замина. Надявам се, че не възразяваш.

— Не, разбира се.

Двамата замълчаха. Оркестърът засвири сладникав валс, който оказа особено сантиментално въздействие върху събеседниците.

— Колко странно... — промърмори лорд Тидмаут.

— Какво ти се струва странно?

— Че след толкова години се срещнахме съвсем случайно.

— Имаш право.

Мълчанието отново се възцари, но бе нарушено от лорда.

— Още ли обичаш да танцуваш?

— Да. Напоследък ми се случва доста често.

— Какво ще кажеш да се поразтъпчем? Тъкмо имаме и музика.

— Великолепна идея!

Затанцуваха и лорд Тидмаут още повече се разнежи. Въздъхна веднъж-дваж, сетне прошепна:

— Прекрасна мелодия.

— Направо е върховна.

В изпъкналите рибешки очи на лорд Тидмаут заблещука странна светлинка, която подсказваше трескава мозъчна дейност. Не беше от хората, склонни към размисъл, но в момента извършваше точно това непривично упражнение на сивите клетки. Мислеше си, че при създадите се благоприятни обстоятелства ще бъде проява на глупост да не целуне тази жена. Тя бе в прегръдките му, така да се каже — в обсега на действията му — и... накратко казано... какво? Какво?

Целуна я.

В този момент вратата се отвори и на прага застана едър млад мъж във фланелен костюм. В момента на появата си изглеждаше някак замислен, но като забеляза прегърнатата двойка, симпатичното му лице се изкриви от неодобрение. В продължение на няколко секунди мълчаливо наблюдава сцената, сетне с леден тон процеди:

— Добър ден.

Думите му оказаха незабавно въздействие. Танцуващите подскочиха като ударени от гръм. Лорд Тидмаут изпусна от прегръдките си достойната си партньорка и се зае да оправя вратовръзката си. Лоти си прехапа езика.

Настъпи напрегнато, неловко мълчание.

— Не те чух да влизаш — промърмори Лоти.

— Така изглежда — срязва я Бил Банистър.

Отново замълчаха. Епизодът не беше от онези, които се поддават на многословно описание и по-скоро възпрепятстваше дружелюбния разговор, отколкото да подтиква към приятелска размяна на реплики.

— Отивам да се облека — заяви Лоти.

— И хубаво ще направиш — отбеляза годеникът.

Докато траеше размяната на язвителни реплики, лорд Тидмаут бе отправил към отдавна изгубения си приятел поглед, в който изразяваше угризение на съвестта и братска обич. След миг угризението вдигна бял фланг и братската обич изцяло завладя терена. Бил се обърна, за да си уреди сметките с натрапника, но остана като ударен от гръм, като го видя да се приближава с ръце, разперени за прегръдка.

— Бил, стари приятелю! — развълнувано възкликна лордът.

— А? — недоумяващо зяпна годеникът на Лоти.

Лорд Тидмаут въздъхна и печално попита:

— Наистина ли си ме забравил, Бил? Нима не си спомняш лицето на прастария си приятел? Жалко, жалко, жалко! Казвам се Тидмаут. Едно време фамилията ми беше Биксби.

Бил втрещено го изгледа и колебливо промърмори:

— Нали не си Скуифи^[1]?

— Същият — от плът и кръв.

— Не може да бъде.

От намръщен ревнивец господин Банистър се превърна в най-дружелюбното същество на света. Сърдечно стисна протегнатата му ръка и възкликна:

— Просто да не повярваш!

— И аз съм на същото мнение, старче.

— Не съм те виждал от години!

— Какво съвпадение — аз също.

Задълбочиха се в разговор за добрите стари времена, типичен за приятели, които се срещат след продължителна раздяла.

— Разбрах, че не си сменил местоживеенето си — заяви лорд Тидмаут. — Ако не беше ненадейната ни среща, щях да ти драсна един-два реда.

— Защо не ми погостуваш в имението? — щедро предложи Бил.

Лордът се подвоуми, сетне промърмори:

— С удоволствие бих се възползвал от поканата ти, старче, обаче напоследък са ме налегнали семейни неприятности, които помрачават настроението ми. Аз съм един сломен човек и изобщо не ми е до увеселения в провинциални имения.

— Бъди спокоен, няма да има никакви увеселения. Ще бъдем само трима — ти, аз и моят чичо.

— Що за птица е въпросният чичо?

— Това е сър Хюго Дрейк, невролог.

— Не го познавам. Симпатията ли е?

— Можеше да бъде и по-зле. Всъщност старецът си го бива, само дето отказва да проумее, че съм зрял човек, не хлапе с къси панталонки. Бди над мен като някоя квачка и буквално ме подлудява. Изпада в нервна криза всеки път, когато погледна към момиче. Сигурно ще откачи безвъзвратно, ако види Лоти.

Споменаването на младата жена предизвика известно смущение в лорд Тидмаут.

— Слушай, стари приятелю...

— Какво има?

Лордът се покашля и измънка:

— Ами... относно злополучната сцена, ако мога да се изразя така, на която стана свидетел преди малко... искам по мъжки да ти обясня за злощастното стечение на обстоятелствата...

— Моля те, не се извинявай!

— Поувлякохме се, знаеш. Романтичната музика и сандвичите със сардини подтикват към безразсъдство.

— Така си е.

— Освен това навремето с Лоти бяхме женени, а бракът създава странна връзка, ако разбираш за какво намеквам.

— Били сте женени ли? — Бил смаяно вдигна вежди.

— Точно така — няма лъжа, няма измама. Вярно, че беше много отдавна, но някак си вкусът остава. Пък и щом прелъстителното й тяло се отпусна в прегръдките ми...

— Скуифи — прекъсна го Бил със сериозно изражение, — престани да се оправдаваш. Извадих голям късмет. Случилото се ми дава благовиден предлог да изляза от заплетеното положение, което седмици наред ми къса нервите. Лоти е добро момиче, но е и доста... как да я нарека?

— Може би „непостоянна“.

— Улучи право в десетката. Вдигаше ли ти скандали, когато бяхте женени?

— Доста често.

— Безпричинни ли бяха?

— Абсолютно неоснователни.

Бил въздъхна.

— Знаеш какво е, нали, Скуифи?

— Какво, старче?

— Запознаваш се с жена като Лоти и напълно си загубваш ума. Обаче след време си възвръщаш мисловните способности и започваш да разсъждаваш.

— И аз съм минал по този път.

— Освен това... — Бил замълча. Сега беше негов ред да изпита смущение. Приблужи се до масата, отпи от чашата със студен чай и отново подхвана: — Скуифи...

— Казвай.

За миг Бил потъна в размисъл, сетне повтори:

— Скуифи...

— Изплюй камъчето, старче.

— Скуифи, случвало ли ти се е да почувстваш странна пустота в сърцето? Да усетиш как в душата ти е зейнала празнота, която ти причинява болка.

— О, случвало ми се е, и то много често.

— Какво предприемаш в подобни ситуации?

— Обикновено изпивам няколко коктейла.

Бил поклати глава.

— Коктейлите не помагат. Нищо не помага. Опитах се да чета книги, да се разнообразя със спорт, дори с работа, ала усилията ми останаха напразни.

— С каква работа се захвана?

— С животновъдство. И какъв е резултатът? Притежавам хиляди прасета, а сърцето ми продължава да страда.

— Необходима ти е тонизираща напитка и всичко ще си дойде на мястото.

— Грещиш, Скуифи. Необходима ми е любов.

Лорд Тидмаут, експерт по темата за любовта, загрижено се втренчи в приятеля си.

— Дълбоко се заблуждаваш, старче. Любов ли?

— Слушай, приятелю, през последните години се радвах на толкова любви, че ако ги поставиш една до друга, ще стигнат от Лондон до Париж. А погледни докъде съм я докарал. Освен това, доколкото разбрах, искаш да се разделиш с Лоти, нали?

— Тя не е подходяща за мен. Не отричам, че е адски симпатична, но не и за мен. Виж, онова момиче...

— Какво момиче?

— Онова, за което ти разказвам.

— Старче, май бълнуваш. Не си обелил нито дума за каквото и да било момиче. Да не би да намекваш, че...

Бил кимна.

— Да, най-сетне открих жената на своя живот.

Думите му предизвикаха интереса на лорд Тидмаут, който се приближи до масата и с трепереща от вълнение ръка посегна към

поредния сандвич със сардини. После попита:

— Коя е тя?

— Нямам представа. Виждам съм я само на игрището за голф. Тя е като поема, Скуифи — олицетворение на здраве и на жизнерадост.

— Разговарял ли си с нея?

— Не. Така и не се пристраших. Тя е толкова по-извисена от мен...

— Значи е висока, а?

— Извисена е в духовно отношение, глупако.

— Ясно.

Настъпи тишина, която след няколко секунди бе нарушена от Бил.

— Все някак ще се запозная с нея.

— Как смяташ да действаш?

— Не зная, но ще го направя.

— Сетне...

— Ще се ожена за нея.

Лорд Тидмаут замислено въздъхна и отбеляза:

— Малко след появата ми тук Лоти недвусмислено заяви, че си сгоден за нея.

— Вярно е — печално промърмори Бил.

— Следователно първата ти стъпка към набеязаната цел е да уведомиш Лоти, че разваляш годежа.

— Знам. Но как да го сторя?

— Тактично.

— Разбира се.

— Изтънчено и добронамерено — не бива да допускаш скандал, — но и решително, та дамата да не храни напразни надежди.

— Имаш право.

Лорд Тидмаут се замисли, сетне продължи:

— Най-добре е да оставиш всичко в моите ръце, старче. Аз съм отличен познавач на женската душа. Знам какво е най-уместно да се каже. Предлагам изцяло да ми се довериш; твоята задача е да отговаряш, когато те питат.

Лицето на умърлушения Бил грейна.

— Сигурен ли си, че ще се справиш?

— Нима се съмняваш в способностите ми, старче?

— Ще бъдеш ли тактичен?

— И още как. Всичките ми съпруги възхваляват чувството ми за такт. Вярно е, че до една ме напуснаха, но винаги са твърдели, че няма по-тактичен човек от мен.

— Разчитам на теб.

— С пълно право, момчето ми.

Вратата на спалнята се отвори и на прага застана Лоти, издокарана за танцовата забава.

[1] Sguiffy — пийнал (англ.). — Б.пр. ↑

3.

Бил Банистър извърна очи към лорд Тидмаут. Гледаше го умоляващо, както неопитен млад войник, изпаднал в трудна ситуация, би гледал Наполеон. Лордът окуражително му кимна и махна с ръка, сякаш казваше: „Остави всичко на мен.“

— Готова съм — обяви Лоти.

Лорд Тидмаут се облещи, сетне я огледа от главата до петите.

— За какво, миличка?

— Да танцувам.

— С Бил ли?

— Именно.

Тактичността сякаш заструи от монокъла на лорда.

— Бил няма да ходи на танци.

— Но той ми обеща!

— Променил е решението си.

— А пък аз съм променила грима си, за да изляза.

— Искаш ли да бъда откровен с теб, Лоти? — попита лордът.

— Казвай.

— Бил никога повече няма да танцува с теб. Никога, ама никога!
Отива си у дома, в щастливото семейно огнище.

Красивите очи на Лоти проблеснаха като стоманено острие. Тя насочи изпепеляващия си поглед към доскорошния си годеник, който сякаш се бе смалил на ръст.

— Вярно ли е, Бил?

Бил Банистър едва чуто захъмка, но между нечленоразделните звуци се промъкна едно „да“. Не би се осмелил да критикува методите на Тидмаут — най-тактичният човек на света, — но в съзнанието му се натрапваше предателската мисъл, че приятелят му трябваше да прояви повече такт при съобщаването на новината.

— Разбираш ли... — колебливо заобяснява той — ... работата е там, че дългът ме зове. Трябва да се грижа за имението... ами, в общи линии това е най-важното. Мисля, че е време да се върна у дома.

— Хиляда свине тъгуват за него — намеси се лорд Тидмаут.

— Да си изясним нещата до край — рече Лоти. Гласът ѝ беше странен, някак хриплив, като на тигрица, на която шегобиец се опитва да открадне дневната дажба месо. — Завинаги ли ме изоставяш?

Лорд Тидмаут изпадна във възхита от проникателността на младата жена. Едва сега си даваше сметка, че от всичките му съпруги Лоти най-бързо схващаше ситуацията. Ето защо побърза да отговори вместо приятеля си:

— Така си е, миличка. Каза го просто и ясно! Годежът ви приключи, годеникът си заминава.

Престори се, че не чува пискливия, остър звук, изтръгнал се от гърдите на красивата жена, която някога бе обещала да го почита, да го обича и да му се подчинява, и продължи монолога си:

— Разбираш ли, миличка, Бил е провинциален земевладелец — живее в пущинак, на километри от което и да било населено място, ето защо е решил, че не си подходяща за него.

— Разбира се, че съм недостойна да общувам с досадните селски свещеници и разните там орачи — със зловещо спокойствие заяви Лоти.

— Не преиначавай думите му, скъпа — упрекна я лордът. — Бил смята, че ще бъдеш нещастна в забутаното селце. Мисля, че ти прави огромна услуга. Само си помисли — щом ти писна от мен, докато живеехме в Лондон, колко ли ще ти омръзне Бил, когато си затворена в изолираното му от света имение! За Бога, човекът се отнася с теб с огромно уважение. Възхищава се от качества ти, но е осъзнал, че Улам Чърси не е място за теб. Повечето от най-забележителните жени в света ще се чувстват като риба на сухо в Улам Чърси. Кралица Елизабет, руската императрица Катерина... Клеопатра... и коя ли още не.

Замълча с доволното изражение на оратор, който усеща, че е привлякъл вниманието на публиката.

— Освен това — намеси се Бил, който имаше усещането, че въпреки гръмките си обещания, съучастникът му не се справя много умело с положението, — не желая всеки път, когато вляза, да те заварвам да се целуваш с...

— Зарежи това, старче — упрекна го лорд Тидмаут.

— Тури му пепел. Нека мъртвото минало да погребее мъртвците си.

Лоти презрително изсумтя:

— Това ли било? Прекрасно знаеш, че вече пет пари не давам за Скуифи. Не е необходимо да разиграваш сцени на ревност.

— Изобщо не ревнувам.

— Така ли? — сопна се Лоти. — Защо, ако ми е разрешено да попитам? Ясно е като бял ден, че си имаш друга!

— Няма, няма — обади се лорд Тидмаут. — Грешиш, милинка. Изпаднала си в пълно заблуждение.

— Лъжеш! Някаква жена възнамерява да ми го отнеме. — Тя повиши глас: — Коя е? Как се казва? Настоявам да науча името ѝ!

Сложи ръце на кръста си, а изпод сведените ѝ клепачи очите ѝ хвърляха мълнии. Поведението ѝ заинтригува лорда, който се отдаде на предположения, за да си го обясни.

— Слушай, Лоти — обърна се към нея, — да не би във вените ти да тече испанска кръв?

— Слушай, Лоти... — немоцно се обади Бил, комуто изпепеляващият ѝ поглед изобщо не се нравеше.

— Отказвам да слушам бръщолевенията ти!

— Втората ми съпруга беше наполовина испанка — дружелюбно обясняваше лордът, сякаш не бе чул острата размяна на реплики. — Никога няма да забравя как...

— Млък!

— Колко си груба — оплака се негово благородие. — Не позволяваш на човек да се доизкаже.

Лоти отново насочи вниманието си към Бил.

— Така значи — искаш да се отървеш от мен. Да ме захвърлиш като... като...

— Използвана носна кърпичка — услужливо подсказа Тидмаут.

— Като използвана носна кърпичка. Въобразяваш си, че ще ме изоставиш като...

— Празна туба от паста за зъби.

— Млък!

— Отново тази неоснователна грубост!

В очите на младата жена заиграха зловещи пламъчета.

— Горчиво се лъжеш, ако мислиш, че толкова лесно ще се отървеш от мен!

— Лоти, моля те — прошепна Бил.

— Лоти, моля те — повтори като ехо лорд Тидмаут.

— Лоти, моля те! Лоти, моля те! Лоти, моля те! — изкрещя оскърбената жена е глас, от който бяха треперили служителите в стотина театрални гримьорни и които по време на краткото й семейно съжителство с покойния господин Хигинботам караше малодушния магнат да търси убежище в клуба си.

Тя изтича до масичката, сграбчи празната чаша и с победоносен вик я запрати на пода.

— Позвънихте ли, сър? — Говореше пиколото, а бързината, с която се бе появило на прага, свидетелстваше за качественото обслужване в хотела. Мълниеносната реакция на младежа се дължеше отчасти на дългогодишния опит и отчасти на факта, че в продължение на няколко секунди бе подслушвал през ключалката.

Лоти отново изкрещя и разби втора чаша. Този път викът й предизвика появата на Мари:

— Повикахте ли ме, мадам?

Вместо отговор Лоти извика:

— На! На! На! — трета чаша, порцеланова купичка и чайникът се присъединиха към жалките останки на пода.

— Лоти — загрижено се обади Бил, — овладей се.

— Човекът е прав — съгласи се лорд Тидмаут. — Чашите трябва да се плащат... какво?

Пронизителният писък, изтръгнал се от гърдите на страдалката, едва не разби последната чаша на масата. Мари, която загрижено се спусна към господарката си, успя да я подхване, преди Лоти да се строполи на пода. Настъпи пълна суматоха. Присъстващите бяха ужасени и обезпокоени, с изключение на пиколото; младежът не се беше забавлявал така от деня на свадата между мъжа и жената, обитаващи десети апартамент, които в негово присъствие се бяха замеряли със столове, със статуетките от полицата над камината, а накрая в употреба беше влязъл дори единият крак на масата.

Както винаги в подобни случаи шумът беше невъобразим.

— Вода! — нададе вик Мари.

— Оцет — препоръча пиколото.

— Одеколон — посъветва Бил.

— Черен пипер — внесе лептата си лорд Тидмаут.

На Мари беше хрумнала друга идея.

— Да ѝ направим изкуствено дишане.

Пиколото също имаше ново предложение.

— Разтрийте ѝ дланите.

Лорд Тидмаут мъдро посъветва:

— Седнете върху главата ѝ.

Неистовите крясъци се отразиха пагубно на нервната система на Бил Банистър, който изрева като планински лъв:

— Млъкнете!

Шумът утихна. Младият мъж използва настъпилото мълчание и взе нещата в свои ръце. Обърна се към пиколото и му нареди:

— Тичай да повикаш лекар!

— Слушам, сър.

— А, ти — продължи Бил, обръщайки се към камериерката, — занеси господарката си в спалнята.

— Добре, господине.

След като успешно се бе справил с тълпата, той избърса потта от челото си и едва сега забеляза присъствието на стария си приятел лорд Тидмаут, който неспокойно кръжеше около него. Намръщено го изгледа и кисело попита:

— Ти пък защо висиш тук?

Лордът се замисли, сетне отвърна:

— Честно да си призная, старче, и аз не знам. Но мисля, че присъствието ми изразява съчувствие и морална подкрепа.

— Повикай лекар.

— Но нали пиколото отиде за доктор.

— Тогава повикай друг. Повикай цяла дузина!

Лордът го потупа по рамото — жестът му изразяваше огромно съчувствие и разбиране.

— Известно ми е как се чувстваш, приятелю. Никога досега не си виждал Лоти в подобно настроение и напълно основателно се безпокоиш. Разбира се, представлението ми е до болка познато. Спомням си като че е днес — навлезе в автобиографични детайли лордът, — какво се случи през втората седмица на медения ни месец,

когато си позволих да разкритикувам новата шапка на Лоти. Ако мислиш, че земетресението в Сан Франциско е било по-страшно...

— Вън!

— Както кажеш, старче.

— И не се връщай без лекар!

— Няма — успокой го лордът. — Ще доведе доктор, дори ако се наложи да го отвлече от болницата. Довиждане засега, приятелю.

Когато теренът се разчисти, Бил се поокопоти. Повика Мари, която моментално изскочи от спалнята като кукувичка от стенен часовник.

— Какво обичате, господине?

— Как е тя?

— Още е в безсъзнание, пък и дишането ѝ не ми харесва. Ако питате мен, удавено е.

— Удавено ли?

— Ами сякаш пуфти. Ето така!

Мари дълбоко си пое въздух, после го изпусна на порции, като при всяко издишване се разнасяше дрезгаво хъркане. Изпълнението беше повече от артистично, но не се понрави на Бил.

— Мари!

— Какво, господине?

— Когато поискам нескопосана имитация на някого, ще те уведомя.

— Добре, господине.

Камериерката, която беше сломена от унищожителната му критика, потърси убежище в спалнята. Едва бе затворила вратата, когато се появи пиколото. По лицето му беше изписано победоносното изражение на пиколо, което е изпълнило с чест поставената му задача.

— Докторът, сър — обяви, едва прикривайки гордостта си.

Бил облекчено въздъхна и нареди:

— Покани го да влезе.

В следващия миг остана като поразен от гръм. На прага стоеше млада, изискано облечена жена, която носеше черна лекарска чанта. Когато я съгледа, Бил усети, че очите му ще изхвъркнат от орбитите, а долната му челюст провисна като откачена. Сетне го обхвана толкова неизказан възторг, че гласните му струни сякаш се завързаха на фльонга.

Конвулсивно преглътна и с отчаяние осъзна, че в момента е лишен от дар слово.

4

Сали невъзмутимо го изгледа. Когато пиколото я откри, тя тъкмо излизаше на разходка, ето защо бързаше да приключи прегледа и да се върне към по-приятното си занимание. Младата жена нямаше представа за чувствата, които бушуваха в душата на Бил. Никога досега не го беше виждала, ала лицето му не накара сърцето ѝ трескаво да затупти. Само един поглед ѝ бе достатъчен да го причисли към симпатичните млади безделници, чийто чар изобщо не ѝ въздействаше. Сали Смит се интересувахе само от хора, които с труд изкарват хляба си.

Тъкмо се канеше да попита къде е пациентът, заради когото я бяха повикали, когато вниманието ѝ беше привлечено от изцъкления поглед на непознатия. След миг той пристъпи към нея, все още опулен като гигантска скарида, и със странен, хриплив глас изрече нещо, което прозвуча като „гък!“.

Младата жена озадачено вдигна вежди и учтиво попита.

— Моля? Не ви разбрах.

С титанично усилие на волята Бил Банистър бе върнал адамовата си ябълка в обичайното ѝ положение и отново контролираше гласните си струни. Ала присъствието на очарователната девойка му пречеше да си възвърне дар слово. Едва сега виждаше подробности от външността ѝ, които бяха останали незабележими от разстояние. Оказа се, че носът ѝ не е прав, а малко чип. Колкото до зъбите ѝ... оказаха се прекрасни.

— Не може да бъде! — най-сетне успя да изрече той.

— Не ви разбирам — озадачено го изгледа Сали.

И не преувеличаваше. Младият човек изглеждаше не на себе си.

— Ами... работата е там... — запелтечи Бил. — Всъщност... искам да кажа, че съм ви виждал и преди.

— Нима? Къде?

— На игрището за голф.

— Много обичам този спорт и го практикувам при всяка възможност.

— Точно така — смотолевы младежът. — Видях ви там... на игрището за голф... видях ви няколко пъти на игрището за голф. — Замълча за миг, опитвайки да се съсредоточи и да се изрази по-красноречиво. — Бяхте на игрището за голф. А пък аз ви видях.

— Ясно — отсече Сали. — В момента повече се интересувам от състоянието на пациента.

— Какъв пациент?

— Съобщиха ми, че някой се нуждае от лекар.

— Така е. Една... жена изпадна в нервна криза.

— Да разбирам ли, че дамата е ваша приятелка?

— Хм... нещо подобно.

— Е, да не губим повече време — искам да я прегледам.

В този миг Бил бе осенен от велико прозрение.

— Само не ми казвайте, че сте лекарка.

— Защо, какво лошо има в това?

— Да му се не види! Всъщност... слушайте... моля, седнете.

— Нямам излишно време за губене — сръза го Сали. Несдържаното му възклицание беше оказало обичайното въздействие върху хладнокръвието ѝ. — Ако не желаете да прегледам пациентката, веднага си тръгвам.

— Ама... точно сега тя не може да бъде прегледана.

— Защо?

— Защото не е добре.

Раздразнението на Сали се изпари като утринна мъгла. Поведението на този странен младеж започваше да я забавлява.

— Добри човече — обърна се към него, — винаги ли се държите и говорите по този начин, или съм улучила някой от неблагоприятните ви дни?

Погледът ѝ накара Бил да се загърчи от неудобство и от устните му се изтръгна неочаквано признание.

— Знам, че съм идиот...

— О, значи имате и моменти на просветление!

— Бях поразен, когато се появихте.

— Какво толкова странно има в появата ми? Та нали изпратихте да ме повикат?

— Така е, обаче... нищо не разбирате. Работата е там, че ви видях на игрището за голф.

— Доколкото си спомням, неколkokратно изтъкнахте този факт.
— Разбирате ли, госпожо...
— Госпожица съм.
— Слава Богу!
— Моля?
— Няма значение... Аз... хм... тоест... казано с други думи...
накратко... Божичко!
— Какво ви става, човече?
— Като ви гледам, дъхът ми спира.
— При задъхване препоръчвам таблетки от синап. А сега трябва да прегледам пациентката.
— Да... бях забравил за нея.
Той се приближи до вратата на спалнята и тихичко извика:
— Мари!
Камериерката застана на прага.
— Какво обичате, господине?
— Как е тя?
— Спи, господине.
— Прекрасно — засия Бил. — Погрижи се скоро да не се събуди.
— Върна се при Сали и обяви: — Камериерката ме уведоми, че пациентката е заспала.
Младата жена кимна.
— Напълно естествено е след пристъп на хистерия.
— Но... слушайте, откъде разбрахте, че става въпрос за истеричен пристъп?
— По счупените чаши на пода. Нещо като „дистанционна“ диагноза. Препоръчвам да не събуждате дамата.
— В никакъв случай няма да го сторя.
Настъпи мълчание. Бил отчаяно търсеше думи, с които да задържи младата жена.
— Чай! — изтърси внезапно. — Искате ли чаша чай?
— Къде са чашите?
Младежът се огледа и смутено призна:
— Повечето са на пода, както и чайникът, но ей сега ще поръчам да донесат...
— Не си правете труда. И без това не си падам по чая.
— Американка сте, нали?

— Признавам.

— Шантава работа, а? Американците изобщо не обичат да пият чай.

— Тъй ли?

Отново настъпи тишина.

— Хей — осмели се Бил, — пропуснахте да се представите.

— Аз съм доктор Сали Смит. А вие как се казвате?

— Банистър. Уилям Банистър.

— Тук ли живеете?

— Не, разбира се — засегна се Бил. — Отседнал съм в „Маджестик“, а живея в Хампшир.

— Навярно в едно от онези големи провинциални имения.

— Големичко е — призна младежът.

— Така и предполагам. Изглеждате доста заможен — промърмори Сали, която изпитваше задоволство, задето първоначалното й мнение се бе потвърдило.

Младежът действително се беше оказал богат безделник. В интерес на истината не бе отблъскващ, дори напротив — беше много симпатичен и забавен... ала при все това си оставаше богаташ и ленивец.

Междувременно Бил постепенно придобиваше вид на разумно човешко същество. Всъщност изцяло бе възвърнал самочувствието си и изпитваше неописуемо щастие. Не можеше да повярва, че най-небрежно си бърбри с жената на неговите мечти — имаше усещането, че се намира на седмото небе. Оправи вратовръзката си и вложи цялата си душа в един нежен поглед.

Сали не пропусна да забележи въпросния поглед, който изобщо не й се понрави. Искаше й се непознатият да не я наблюдава толкова прочувствено, или да насочва погледа си към друг обект. Тя беше свободомислеща и модерна млада жена и с удоволствие приемаше да бъде ухажвана от представителите на силния пол, дори насърчаваше подобни прояви, ала нещо й подсказваше, че страстта на Уилям Банистър се нуждае от обуздаване.

— Ако не възразявате, ще ви помоля да не ме гледате по този начин — процеди с леден тон.

Прочувственият поглед на Бил помръкна, сякаш го бяха цапардосали с тухла между очите. Младежът изпита едновременно

смущение и раздразнение. Мразеше, когато го упрекваха, дори забележката да беше направена от жената, за която копнееше с цялото си същество.

— Не ви гледам по никакъв начин! — тросна се той. — Или поне се опитвам да не го правя.

Сали великодушно кимна.

— Ясно. Правите го машинално, така ли? Изключително интересно от медицинска гледна точка. Несъзнателна реакция на лицевите и лабилните мускули при вида на хубава жена.

Раздразнението на Бил нарасна. Мразеше да се отнасят с него като с някаква странна буболечка, поставена под микроскоп.

— Моля да ме извините — надменно произнесе той, — ако съм ви притеснил.

Младата жена усмихнато възкликна:

— Не сте, бъдете спокоен. Нима изглеждам притеснена? Въобразявах си, че умея да контролирам васкуларните си нерви.

— Какво, какво?

— Васкуларните нерви. Те регулират преbledняването и изчервяването. Накратко казано, не съм от жените, които поруменяват току-тъй.

— О! Разбирам.

Разговорът замря.

— Знаете ли — опита да го възкреси Бил, — бях ужасно изненадан, когато разбрах, че сте лекарка.

— Чувството ви май се споделя от повечето мъже.

— Честна дума, не приличате на докторка.

— Според вас как изглеждат лекарите?

Бил се замисли, сетне отвърна:

— Ами, повечето са доста поочукани и преуморени. Накратко — сурови хора. Сигурно е от напрежението, на което са подложени.

Сал и отново се засмя.

— О, лекарската професия далеч не е толкова изтощителна, господин Банистър. Здрава съм като камък, слава Богу, и се наслаждавам на всеки миг от моя живот. Имам добра частна практика и достатъчно пари. Посещавам театрални постановки и концерти, спортувам, а по време на отпуските си пътувам. Обичам работата си, както и всичко, с което запълвам свободното си време. Обичам живота.

— Възхищавам се от вас!

— И защо не? — продължи тя, сякаш не го беше чула. — Заслужила съм го с пот на челото. Обичам хубавите дрехи и обувки, защото сама си ги купувам. Свободна съм като птичка — не дължа никому нищо. Питам се дали имате дори бегла представа какво щастие изпитва жената, която сама си изкарва хляба. Чувствам се жива, радвам се на отлично здраве. Пипнете мускулите на ръката ми — като от желязо са.

— Така си е.

— А бедрата ми са твърди като камък. Хайде, убедете се сам.

— Всъщност...

— Направете го — подкани го Сали, сетне развеселено отбеляза:
— Ама вие се изчервихте.

Бил бе неспособен да отрече обвинението.

— Да. Боя се, че за разлика от вас не умея да контролирам васкуларните си нерви.

— Невъзможно ли ви е безпристрастно да се възхищавате от едно изваяно бедро, възприемайки го като прекрасно творение на природата?

— Съжалявам, но не мога. Боя се, че никога не ще овладее уменията на безпристрастността.

— Бъдете по-свободомислещ — в някои страни жените плуват без бански костюми.

— А мъжете си купуват телескопи.

— Не се подигравайте.

— Простете ми — промълви Бил. — Като Фигаро и аз се смея, за да не заплача.

— Защо, какво ви натъжава?

Младежът въздъхна и отвърна:

— Животът, който водите — живот напрегнат, самостоятелен и доста труден въпреки здравите ви нерви, доброто кръвообращение и мускулите като стоманени въжета... мислите ли... осмелявам се да предположа... та не мислите ли, че подобен начин на съществуване е доста безрадостен?

— Безрадостен ли?

— Откровено казано...

— Винаги бъдете откровен.

— Ами, честно казано, описанието ми напомня на кошмар, който Хърбърт Уелс би сънувал, след като е прекалил със студеното свинско. Липсва единственото, заради което си струва да се живее.

— Може би намекват за любовта.

— Точно така. Пиша ви отличен заради здравите нерви, доброто кръвообращение и отлично ви физическо състояние. Възхищавам се от бицепсите ви, сигурен съм, че и бедрените ви мускули не им отстъпват по достойнство, свалям шапка пред васкуларните ви нерви, но не ви ли се струва, че нещо куца в областта на чувствата?

Младата жена се намръщи.

— Грешите, драги. Единственото, на което не съм способна, е сантименталността. Не свеждам срамежливо очи, не се изчервявам и не се кискам като пълна идиотка...

— Вече го забелязах.

— Естествено не възнамерявам да се отрека от любовта. Не съм чак толкова глупава.

— А-а!

— Това пък защо?

Бил, който донякъде бе възвърнал достойнството си, малко надменно отговори:

— Вие сте най-прекрасното момиче, което съм виждал, но престанете да се заяждате с мен. Ще казвам „А-а!“, колкото пъти пожелаея.

— Попитах ви само защото повечето хора като застанат срещу мен и кажат „А-а“, очакват да прегледам гърлата им. — Замълча, сетне престорено небрежно добави: — Защо проявявате толкова голям интерес към възгледите ми за любовта, господин Банистър?

При други обстоятелства дори Бил, който от малък не се отличаваше с особена свенливост, би се замислил дали да разголи душата си пред почти непозната жена, връзката, с която бе едва в началния си стадий. Дори Чувствата да го подтикнеха към безразсъдна постъпка, Благодарумието щеше да му попречи, като ги дръпне за ръкава. Ала изпитваше толкова непреодолимо желание да проникне през влудяващото равнодушие, което Сали издигаше като изпит помежду им — „равнодушие“ май не бе най-подходящата дума — „приятелско безразличие“ по-точно определяше поведението на младата жена... всъщност не — най-уместната дума бе

„незаинтересованост“: Сали проявяваше такава незаинтересованост към душевните терзания на един Банистър, че той позволи на Чувствата да надделеят. Дори Благоразумието да го дръпна за ръкава, младежът изобщо не го забеляза.

— Ще ви кажа защо! — възкликна разпалено. — Защото от мига, когато ви видях на игрището за голф, разбрах, че сте единственото момиче...

— Да не намеквате, че сте се влюбили в мен?

— Не намеквам, а го заявявам. Но както забелязвам, новината не ви изненада особено — кисело добави той.

Сали се засмя.

— Признавам, че не изпаднах в шок.

— Навярно сте чувала същото признание и от други мъже.

— И то многократно.

— Знаех си — помръкна Бил. — Трябваше да се досетя. Такъв ми бил късметът. Предполагам, че...

— Не. Грешите.

Бил отново се оживи, лицето му грейна.

— Значи в живота ви няма мъж, така ли?

— Абсолютно никакъв.

Оживлението на младежа достигна връхния си предел, той сякаш щеше да се пръсне от вълнение.

— В такъв случай мислите ли... предполагате ли... дали би могло... ъ-ъ-ъ, казано другояче, възможно ли е...

— Препоръчвам да се изразявате по-кратко и по-конкретно. Доколкото разбирам, искате да разберете дали някой ден ще се влюбя във вас, права ли съм?

— Взехте ми думите от устата.

— Налагаше се, иначе така и нямаше да излязат. Ето и отговорът на въпроса ви: ако някога се влюбя, ще уведомя въпросния господин за чувствата си кратко и ясно без излишен апломб, все едно че му казвам „добро утро“.

Младежът я изгледа, сетне колебливо подхвана:

— Такова... ами... интересувам се дали някога сте пожелавали „добро утро“ на някой мъж?

— Не. Тепърва ще се сблъскам с това преживяване.

— Прекрасно!

— Какво му е прекрасното, че още не съм срещнала човек, в когото да се влюбя?

Бил не издържа и побърза да я избави от заблуждението:

— Вече го срещнахте, но още не го осъзнавате. — Пристъпи към младата жена и разпалено добави: — Повярвайте ми! — Внезапно прекъсна тирадата си и дълбоко си пое въздух. — Божичко! — възкликна. — Сякаш, огромна тежест падна от плещите ми! Винаги съм вярвал, че жени като вас съществуват и ето че предчувствието ми напълно се оправда. Не, не ми се присмивайте! Любовта ме връхлетя като ураган! Никога не съм очаквал... не съм предполагал...

— Извинете, господине — обади се Мари, която безшумно бе отворила вратата на спалнята.

5

Бил с неприкрито недоволство погледна камериерката. Доскоро намираше Мари за доста симпатична, ала сега си помисли, че никога не е виждал по-голяма досадница.

— Какво има? — раздразнено попита той.

— Господине, тя се събуди.

Младежът недоумяващо се втренчи в Мари, питайки се какви ги дрънка глуповатото момиче. Хрумна му, че камериерката внезапно е изпаднала в умопомрачение и че мястото и е в стая с тапицирани стени.

— Събуди ли се? — промълви той. — Осъзнай се, момиче, и престани да бръщолевшиш врели-некипели! Кой се е събудил?

— Ами, госпожата.

Бил примигна като ненадейно стреснат сомнамбул.

— Коя госпожа?

Сали се изкиска.

— Май забравихте за пациентката. — Обърна се към камериерката и добави: — Моля, поканете дамата тук. Ще я прегледам веднага.

Онази Лоти, която се появи от спалнята, бе значително по-смирена и по-спокойна от разбеснялата се фурия преди малко. Ала очевидно вулканът не бе напълно угаснал. При вида на очарователното и красиво момиче, което дружелюбно си бърбеше с Бил в собствената ѝ дневна, в поведението на Лоти се забелязаха недвусмислени признаци, че бурята още не е стихнала. Тя се закова на място и хвърли изпепеляващ поглед към непознатата. Бил с тревога забеляза как доскорошната му годеница заплашително сложи ръце на кръста си — жест, който му бе до болка познат.

— Извинете, че ви обезпокоих — злобно изсъска тя. — Мога ли да знам коя е госпожицата?

— Аз съм лекарката — спокойно отвърна Сали.

— Нима си въобразявате, че ще се хвана на въдицата?

Сали примирено въздъхна.

— Можете ли да четете?

— Ама че въпрос! Разбира се.

— Тогава прочетете какво пише тук. — Тя подаде визитната си картичка.

Лоти недоверчиво огледа картончето, два пъти прочете написаното, след което в поведението и настъпи коренна промяна.

— Доктор Сали Смит — промърмори. — Няма лъжа, няма измама. И все пак надушвам нещо гнило. Да знаете, че ако вие двамата заговорничите зад гърба ми, много скоро ще...

— Замълчете, моля — спокойно я прекъсна Сали. Въпреки спокойния ѝ тон потокът от гневни думи, леещи се от устата на другата жена, внезапно секна, сякаш се бе блъснал в стена.

— Искам да ви прегледам — продължи Сали.

— Трябва ли да изляза? — обади се Бил.

— Както искате.

— Тогава ще се поразходя.

— Добре. Прегледът няма да ми отнеме много време. — Когато вратата се затвори, тя извади от чантата си стетоскопа.

Лоти, която се бе свързала от неприятната изненада, беше станала изключително разговорлива.

— Моля да ме извините, доктор... — Тя замълча, сетне се изкиска. — Каква съм глупачка — забравих името ви.

— Лесно се запомня, защото е често срещано — отвърна Сали, докато подготвяше стетоскопа. — Фамилията ми е Смит.

— Много благодаря за напомнянето — грейна Лоти. — Та както казвах, докторе, надявам се да ме извините, задето избухнах преди малко. Работата е там, че преди малко с господин Банистър се посдърпахме, та като ви видях заедно, си казах...

— Свалете халата си.

— Моля? О, разбира се. Докъде бях стигнала? Скандалът избухна, защото Бил каза — всъщност каза ми го Скуифи, господин Банистър не го опроверга, — че никога повече няма да ме заведе на танци. Поисках да узная причината, а отговорът бе: „Връщам се в родния си дом.“ „Тъй ли?“ — възкликнах, при което той отново отвърна, че се връщал у дома. Съвсем естествено думите му ме накараха да възкликна: „Така значи — искаш да се отървеш от мен! Да

ме захвърлиш като използвана носна кърпичка! Горчиво се лъжеш, ако мислиш, че толкова лесно...“

— Белите дробове са наред — отбеляза Сали.

— „Горчиво се лъжеш“ — казах му — повтори Лоти, която отново преживяваше сцената.

— Поемете дълбоко въздух. Сърцето също е наред. А сега рефлексите. Кръстосайте крака... Отлични рефлексии. Е, това е всичко.

— Приключи ли прегледът?

— Да.

Лоти се оживи и попита:

— Каква е диагнозата?

— Не констатирам никакво заболяване. Просто ви е необходима почивка.

— Не трябва ли да ви покажа езика си?

— И без да го погледна, съм убедена, че този ваш орган също се нуждае от почивка. Няколко седмици в санаториум ще ви се отразят особено благоприятно.

— Нима възнамерявате да ме изпратите в санаториум.

— Не ви изпращам, само ви съветвам да отидете. Ще взимате студени душове, ще ви поднасят здравословна храна, временно ще забравите за коктейлите и цигарите...

— Все едно да попадна в ада! — прекъсна я Лоти, сетне се намръщи и добави: — Мисля, че ми устройвате капан.

— Капан ли?

— Убедена съм, че искате да се отървете от присъствието ми, за да го обсебите.

— Кого да обсебя? — недоумяващо я изгледа Сали. — Не, не може да бъде! Да не би да си въобразявате, че съм влюбена в господин Банистър?

— А не сте ли?

— Ни най-малко.

— И все пак ме изпращате в санаториум.

— Препоръчвам ви да отидете.

— Тази работа не ми харесва, надушвам нещо гнило — повтори Лоти.

Вратата се отвори и на прага застана лорд Тидмаут, който изглеждаше безкрайно доволен от себе си.

— Здравсти! — провикна се жизнерадостно. — Осигурих лецител. — В този момент зърна Сали, ококори се от изненада и повтори: — Здравсти.

Младата жена спокойно отвърна на погледа му и заяви:

— Вече прегледах пациентката.

— Какво сте направили? — изуми се лордът.

— Извърших медицински преглед. Аз съм доктор Смит.

— Доктор Смит ли?

— Точно така — поздравявам ви за отличния слух.

Лордът не беше от най-умните, но от време на време имаше гениални прозрения.

— Искате да кажете, че сте лекарка, така ли? — попита, очевидно доволен, че толкова бързо се е добрал до истината.

— Да.

— Ясно. Разбира се — продължи той с изражението на човек, готов да се примири с неизбежното, — има и жени, упражняващи лекарската професия.

— Така е. Аз съм една от тях.

— Безсъмнено. Схванах мисълта ви. Слушайте, получи се доста конфузно положение. Старият Бил ме изпрати за лекар и успях да похитя един доктор, който бездействаше във фоайето.

— Боя се, че напразно сте го довели.

— Така си е — намеси се Лоти. — Ама и ти си един глупчо, Скуифи! Да не си въобразяваш, че съм устроила медицински конгрес?

Лорд Тидмаут замислено потърка брадичката си.

— Старецът сигурно ще се разядоса, задето съм го пратил за зелен хайвер. И без това едва склони да прегледа пациентката. Твърдеше, че го чакали на игрището за голф.

— Ето какво ще направим — намеси се Сал и, която искрено го съжали. — Щом така и така сте повикали друг колега, ще свикаме консулт, ако е съгласен. Между другото, къде е той?

— Катери се по стълбището. Дядката е доста шишкав, пък и краката не го държат.

Откъм коридора се дочу пуфтене, възвестяващо, че лецителът приближава към крайната си цел. След миг вратата се отвори, Сали вдигна поглед и изненадано констатира, че новодошлият беше неин стар познайник.

— Та това е самият сър Хюго! — възкликна тя.

На достопочтения джентълмен му бе останал дотолкова дъх, че да изрече:

— Да му се не надяваш! Не очаквах да ви срещна тук! — След което продължи да пуфти.

Лорд Тидмаут се чудеше как да излезе от неловкото положение.

— Много съжалявам — обърна се към задъхания си пленник. — Страхувам се, че се е получило недоразумение...

— Господинът не е знаел, че съм тук — обясни Сали на възрастния си колега.

— Точно така — зарадва се на помощта ѝ лордът. — Виновен е старият Бил, който се паникьоса и изпрати куцо и сакато за помощ, в резултат на което се получи прекалено изобилие от доктори.

Сър Хюго разбра какво се е случило и доволно възкликна:

— Значи моето присъствие не е необходимо! Още по-добре, защото имам среща с един приятел от игрището за голф. Разбира се, ако желаете да се консултирате с мен...

— Разполагате ли с малко време? — попита Сали.

— С удоволствие ще ви помогна, но се налага да побързаме.

— Разбира се, ще ви отнема само няколко минути.

— Съгласен съм. Тази млада дама ли е пациентката?

— Да.

— Моля да отидете в спалнята, госпожице, за да обсъдим здравословното ви състояние.

Лоти побърза да се подчини. Чувстваше се поласкана от това стълпотворение на лекари, които бдяха над нея. Преди да се уедини в спалнята, посочи към Сали и заяви:

— Тя каза, че трябва да отида на санаториум.

— Остава да чуем мнението на сър Хюго — заскромничи Сали.

Възрастният джентълмен кимна.

— Бъдете спокойна, подробно ще обсъдим вашия случай. А сега ни оставете насаме, миличка.

— Чувствам се по-спокойна, след като за здравето ми се грижат двама лекари — обяви Лоти и се уедини в спалнята.

Лорд Тидмаут с облекчение наблюдаваше благоприятното развитие на събитията. Допреди секунди си бе представял как

червендалестият старчок ще го погне с ръжена, задето го бе обезпокоил напразно.

— В такъв случай ще ви оставя да се консултирате — обяви той и замислено добави: — Често съм се питал за какво си говорят лекарите по време на консилиум. Сигурно си разменят дълбокомислени съждения.

6

След излизането на лорда за миг в стаята се възцари тишина. Сър Хюго се опитваше да възстанови равномерното си дишане. След като се справи с почти непосилната задача, въпросително погледна Сали.

— Какво ѝ е на дамата?

— О, нищо сериозно. Малко е нервна.

Възрастният джентълмен многозначително кимна към порцелановите отломки на пода и отбелязва:

— По-скоро е била разярена.

— Да, доста е невъздържана, което вероятно се дължи на злоупотреба с коктейлите и цигарите, както и на липсата на самоконтрол. Според мен ще се оправи след неколкоседмична почивка.

— Съдейки по начина, по който онзи младеж ме доведе тук, реших, че пациентката бере душа. Ама че глупак! Ще закъснея за уговорената среща на игрището за голф.

— Какво се случи сутринта, след като се разделихме?

Сър Хюго печално въздъхна, както би въздъхнал Наполеон, ако след битката при Ватерло някой го попиташе какъв е бил изходът.

— Загубих.

— Колко жалко!

— Изобщо не ми вървеше, правех всичко наопаки, но — зажалва се джентълменът, зарадван от възможността да изповяда болката си пред състрадателно женско създание. — Насочената наляво топка описваше дъга и се озоваваше вдясно от целта, или се търкулваше, вместо да полети във въздуха...

— Лош късмет, а?

— Забележете — разпалено продължи сър Хюго, — че на дългите разстояния бях истински цар. Съсипаха ме късите удари, които вие владеете толкова добре. Ако умеех да боравя с металния стик като вас, за нула време щях да подобря хандикапа^[1] си.

— Какво ви затруднява най-много? Може би ударите със задната част на стика.

— Не, най-зле се справям с онези, при които топката се търкаля.
— Не бива да отделяте поглед от нея.
— Знам, обаче все го правя.
— Може би не държите правилно стика? — предположи Сали.
— Сигурен съм, че го държа с всичка сила, а останалото... Бог
знае.

— Искате ли да ви покажа?

— Скъпа млада госпожице, това е най-съкровено ми желание.

В този момент вратата се откряна и пред процепа надникна нечие око, въоръжено с монокул. Очевидно любопитството не даваше покой на лорд Тидмаут, който попита:

— До какво заключение стигнахте?

— Не ни безпокойте, младежо — сръза го сър Хюго.

— Тъкмо обсъждаме важен аспект от диагнозата.

— Извинете. Е, доскоро — дружелюбно добави лордът и отново изчезна от полезрението им.

Възрастният доктор се обърна към Сали.

— Щяхте да ми покажете...

Тя посочи към неговата чанта за голф.

— Ще се възползвам от вашите стикове. Запомнете, че почти всичко зависи от правилната хватка. Използвате ли онази, наречена „вардон“^[2]?

— Използвах я, но от известно време отново прилагам „двойно V“^[3].

— Най-важното е да не стискате много силно. Дръжте стика здраво, но не се вкопчвайте в него.

— Ясно — здраво, но без вкопчване.

— При това не бива да премествате ръцете по-нагоре. Повечето хора завършват удара с ръцете върху горната част на стика, като че започват от стартовото блокче.

— Вярно е! — възкликна сър Хюго.

— Не забравяйте, че стикът трябва да бъде съвсем малко над хоризонтала, не като при началния удар.

Достопочтеният старец кимна.

— Мисля, че разбрах. Като заговорихме за удари от стартовото блокче, не мога да не споделя какво ми се случи онзи ден. Тъкмо бях започвал играта и...

— Веднъж и аз изживях нещо подобно — прекъсна го Сали. — Случи се така, че...

— На втората дупка — продължи сър Хюго, който не го биваше на игрището, но беше най-големият досадник на тема голф. След като беше успял да надговори силните и волеви мъже, с които се срещаше в клуба си, нямаше да позволи на някакво си крехко момиче да му вземе думата. — Ако щете вярвайте, но на втората дупка...

Сали не му остана длъжна и също продължи монолога си:

— ... че открих...

— Аз просто...

— Аз само...

Вратата на спалнята рязко се отвори.

— Още ли не сте свършили? — кисело попита Лоти.

Сър Хюго подскочи като човек, когото са изтръгнали от прекрасен сън.

— Приключихме — смутено промърмори той. — Тъкмо възнамерявахме да ви повикаме. Обсъдихме задълбочено вашия случай...

— И сър Хюго напълно подкрепя мнението ми — обади се Сали.

— Точно така. Смятам, че страдате от...

— Лека депресия — отново се притече на помощ Сали.

— Въпреки неприятните симптоми положението ви не е тревожно...

— Но трябва да прекарате известно време в санаториум.

— Здравно, но без да се вкопчвате — замислено промърмори сър Хюго, сетне се осъзна и измрънка: — Искам да кажа... съгласен съм с диагнозата.

Лорд Тидмаут отново цъфна на вратата.

— Здравсти! Приключи ли консултът?

— Да — отговори Лоти. — Докторите са на мнение, че трябва да отида на санаториум.

— Мога да ви препоръчам отлично здравно заведение. Ще ви запиша адреса — обади се възрастният джентълмен.

— Добре, добре — с безразличие каза Лоти. — Оставете бележката на масата. Аз излизам.

— Бил ли търсиш? — поинтересува се лордът. — Май го видях да се разхожда пред хотела.

Младата жена горчиво се изсмя.

— Бил ли? Притрябвал ми е! Вече нищо не ме свързва с господин Банистър. Щом ще ме заточават в санаториум, ще се натанцувам до насита. Ела да им покажем какво можем, Скуифи.

— С голямо удоволствие — съгласи се лорд Тидмаут. — Точно това е необходимо за добрата ми кондиция. Довиждане на всички.

Зяпнал от изумление, сър Хюго продължи да се взира в затворената врата. Имаше вид на човек, комуто са съобщили ужасна новина.

— Банистър ли каза тя? — прошепна старецът.

— Да. Когато дойдох при пациентката, господин Банистър ме посрещна, после излезе, за да ми даде възможност да я прегледам.

Сър Хюго изрева като разярен лъв:

— Значи това е жената, около която той се увърта! Трябваше да се досетя, че е лапнал по някоя изрусена блондинка!

Ненадейно Сали проумя какво се е случило.

— Да разбирам ли, че господин Банистър е племенникът, за когото ми разказвахте?

— Точно така. А тази... жена е любимата му! Защо Бог ме наказва с най-недостойния племенник на света... — Той замълча и потъна в размисъл, сетне промърмори: — Ще ми покажете ли още веднъж как да държа стика?

— Разбира се — съгласи се Сали. — Мислех, че сте прекалено загрижен за съдбата на младежа и голфът вече не ви интересува.

— Младежът може да почака — мрачно отсече сър Хюго.

— Разбирам. Добре, подайте ми ръце.

Хвана дланите му и ги постави върху стика.

Ето как ги завари Бил, който се бе върнал, за да се поинтересува за състоянието на болната.

Съвсем обяснимо е, че в първия момент младежът беше обзет от справедлив гняв. Издигнал бе любимата жена на пиедестал, а ето че зад гърба му тя се държеше за ръце с господин в напреднала възраст, при това издокаран в костюм за голф, който би подплашил дори най-спокойния кон. Бил строго се покашля и понечи да заговори, но в този миг човекът с яркия костюм се обърна.

— Уилям! — процеди, а младежът посърна като осланен.

Представете си някой от най-суровите пророци, издокаран с панталон за голф — навярно би изглеждал досущ като сър Хюго Дрейк. Великият специалист се беше изправил в цял ръст и наблюдаваше Бил със същото отвращение, с каквото би наблюдавал болестотворен бацил.

— Ето че те намерих! — изпуфтя накрая.

— Здравей, чичо — престорено бодро откликна младежът.

— Не се прави на света вода ненапита! — гневно извика възрастният джентълмен. — Приятна изненада за човек, който по неволя трябва да замести родителите ти, няма що. Идвам аз да поиграя голф в Бингли-на-морето, но още преди да отида на игрището, ме призовават да лекувам любовниците ти!

— Чичо, моля те...

Сър Хюго решително се отправи към вратата, но преди да я отвори, рязко се обърна и заяви:

— Довечера се връщам в Улам Чърси, младежо, и очаквам да ме придружиш.

— Не мога — бе отговорът.

— Защо?

Бил безпомощно погледна към Сали, сетне промърмори:

— Ще се прибера след ден-два.

— Тогава ще изчакам да приключиш важните си дела и ще отпътуваме заедно — обяви старият джентълмен. — Държа да те предупредя, че непрекъснато ще държа под око този апартамент.

— Не е необходимо да го правиш.

— Напротив, налага се да бъда особено бдителен, след като видях онази жена. Много се лъжеш, ако си въобразяваш, че пасивно ще наблюдавам как безвъзвратно биваш заплетен в мрежите на жена, която си боядисва косата и хвърля чаени чаши из хотелите. — Погледна часовника си и изумено възкликна: — Боже мой! Не може да бъде! Как лети времето. Трябва да бягам. Ще гледам да запомня урока: здраво, но без да се вкопчвам. И да не хващам по-нагоре. Доскоро, Уилям. Ще обсъдим поведението ти при следващата ни среща.

Макар чичото тялом да бе напуснал полесражението, аурата му сякаш още потискаше Уилям Банистър. Той преглътна веднъж-дваж като риба на сухо и едва тогава задъхано проговори:

— За Бога, как чичо ми се озова тук?

— Лорд Тидмаут го видял във фоайето и насила го довел — обясни Сали. — Бедният господин Банистър, май не ви върви на доктори. — Запъти се към вратата и небрежно подхвърли: — Довиждане.

Бил се разтрепери и отчаяно възкликна:

— Нима си отивате?

— За втори път констатирам необичайната ви прозорливост. Ще ми дадете ли адреса си?

— Имението „Улам Чърси“ в Хампшир. — Той облекчено въздъхна. — Надявам се да ми пишете.

— Нямам подобно намерение. Интересувах се къде да изпратя сметката за прегледа.

— Боже мой! — изстена младежът.

— Какво ви е?

Бил се приближи до канапето и гневно го ритна, сетне обясни:

— Поведението ви може да подлуди най-нормалния човек. Щом кажа нещо... нещо прочувствено, моментално придобивате професионални маниери и ме поливате със студен душ.

— Какво очаквате да сторя — да се хвърля в обятията ви ли?

— Вместо сърце имате камък, напълно безчувствена сте!

— Грешите, драги. Някой ден ще се появи мъж, който ще пробуди чувствата ми. Усмихнете се, господин Банистър. Приличате на бебе, на което са отнели шишето с млякото. — Засмя се и добави: — Мисля, че чичо ви има право и че още не сте пораснал.

Бил намръщено процеди:

— Някой ден ще ви докажа, че вече не съм момченце.

Сал и отново се засмя.

— Е, все някога ще пораснете. Но засега сте още дете.

— Не съм.

— Точно такъв сте.

— Не съм!

На вратата се почука, появи се пиколото и обяви:

— Извинете, сър, донесоха вашето дървено конче.

— Какво?! — изкрещя Бил.

— Още едно доказателство — със задоволство констатира Сали.

Младежът отчаяно прокара пръсти през и без това разрошената си коса, сетне изстена:

— Моето дървено конче ли? Сигурно е станала злощастна грешка...

— Не знам какво се е случило, сър, обаче люлеещото се конче е в коридора. Да го внесе ли в стаята?

— Не! — изкрещя Бил.

— Внесете го — каза Сали. — Довиждане, господин Банистър. Разбирам желанието ви да останете сам. Естествено е възрастните да ви пречат в подобен момент. Сбогом.

— Върнете се! — изстена младежът.

Но Сали вече бе излязла.

[1] Брой на ударите, които се „дават“ преди започване на играта. — Б.пр. ↑

[2] Положение на ръцете, при което кутрето на дясната ръка е долепено до показалеца на лявата. — Б.пр. ↑

[3] Хващане на стика, при което палецът и показалецът се поставят така, че да образуват буквата „V“. — Б.пр. ↑

7.

Ако съзнанието на лорд Тидмаут изобщо бе обременено от някаква мисъл, докато две седмици след пътуването си до Бингли-на-морето той седеше в дневната на приятеля си Бил в дома му в Хампшир и редеше пасианс, то тя гласеше, че животът е прекрасен, а празненствата, на които присъстват само мъже, са най-приятни. Току-що бе приключил с великолепната вечеря, лампите бяха запалени, беше забравил за всичките си тревоги.

Лорд Тидмаут обожаваше тишината и спокойствието. Жените, с които се беше сблъсквал, бяха върли противници на спокойната атмосфера. Например втората му съпруга... всъщност третата и четвъртата не падаха по-долу. Чувстваше неописуемо задоволство, че освен него домът приютява само домакинът Уилям, който безжизнено се бе отпуснал на съседното кресло, и чичото на Уилям, сър Хюго Дрейк, който тренираше в коридора удари от любимия си спорт.

Помещението, в което седяха лордът и домакинът му, бе облицовано със старинна ламперия. Масивните мебели очевидно бяха подбрани от мъж. От портретите по стените строго гледаха отдавна починали представители на рода Банистър, в ъгъла стоеше рицарска броня, по която лорд Тидмаут почукваше, колчем минеше покрай нея. Харесваше му ехтящият звук. Намираше, че невинното забавление с рицарските доспехи, съчетано с изобилието на храна и напитки и с предостатъчното свободно време за любимия му пасианс, правят напълно поносим живота в провинциалното имение. Тъй като беше добродушен по природа, се кахъреше, констатирайки, че домакинът не споделя мнението му. По принцип бягаше от тревогите, както дяволът бяга от тамян, но сега е пообезпокоен за добрия стар Бил. Приятелят му изглеждаше като да е на ръба на нервна криза и нямаше нищо общо с веселия младеж, какъвто бе до онзи фатален следобед в Бингли-на-морето. От време на време поведението му внасяше смут в душата на лорд Тидмаут.

Все пак не беше обезпокоен до такава степен, че да престане да се забавлява с любимите си пасианси. Замислено сви устни, обърна някаква карта, разгледа я, постави я върху една от купчинките, взе втора карта от друга купчинка и я постави върху трето купче — накратко, изпълни странната процедура, характерна за хората, пристрастени към тази необикновена игра.

Почти неизбежно е всеки, който реди пасианс, рано или късно да запее. От известно време лорд Тидмаут си тананикаше под нос, но сега даде пълна воля на гласа си, изпълнявайки някаква популярна балада.

*Не ме е стра-а-х от риш-цар с бля-я-яскави
доспе-е-хи,
мака-а-ар да има той... хм... копие-е остро...*

Бил се стресна и се размърда на креслото си.

*Но страх ме-е-е е от туй, ко-оо-оето виждат
очи-ите ти-и-и, що сведени са под ресници гъсти...*

— Млъквай! — изстена Бил.

Лорд Тидмаут престана да пее и дружелюбно подхвърли:

— Извинявай, старче. Мислех те за мъртъв.

— Какво правиш?

— Подреждам пасианс, приятелю. — Той обърна една карта и, погълнат от заниманието си, поде нова песен:

Просто си редя паси-а-а-анс...

— Престани!

— Какво имаш против пасиансите?

— Нищо. Престани да виеш!

— Дадено.

Бил се изправи и враждебно огледа масата, върху която бяха разхвърляни картите.

— Само не ми казвай, че глупавата игра ти доставя удоволствие.

— Грещиш, играта си я бива — запротестира лордът.

Размести няколко карти и продължи: — Разказвал ли съм ти за вентрилоквиста, който бил страстен любител на пасиансите? Докато спял, човекът надълго и нашироко разговарял със себе си, с което смущавал съня на съпругата си. Накрая бедната жена до такава степен се изнервила, че почти решила да поиска развод. Ала за неин късмет една вечер човекът се хванал, че мами при подреждането на пасианса, след което никога повече не си проговорил.

— Голям тъпак си, Скуифи.

— Скъпи приятелю, не ти приляга да обиждаш госта си. Между другото, именийцето си го бива.

— Радвам се, че ти харесва.

— Доколкото разбрах, семейството го притежава от доста време.

— От няколко века — разсеяно отвърна Бил — по всичко личеше, че мислите му са на друго място. Крадешком погледна към вратата, сетне затворнически се приведе към приятеля си. По всичко личеше, че е на път да сподели онова, което от толкова време го терзаеше.

— Скуифи!

— Какво?

— Къде е чичо ми?

— В коридора. Изцяло е отдаден на тренировката си — опитва се да вкара топката във водна чаша. Бива си го старчокът!

— Слава Богу! Това ни гарантира доста дълго уединение. Скуифи, искам да споделя нещо с теб.

— Изплюй камъчето, старче.

— Тази вечер аз...

Той млъкна, тъй като в стаята влезе сър Хюго, издокаран с бледолилав смокинг. Бойко размаха стика, който носеше, и радостно обяви:

— Получава се! Хванах му цаката! Четири от последните седем удара попаднаха в чашата.

— Май и аз имам нужда да ударя една чаша — заяви лорд Тидмаут, стана и се запъти към масичката, върху която примамливо

проблясваха бутилките с уиски и с газирана вода.

— Мисля, че най-сетне установих какво куца в играта ми...
Уилям!

— Моля? Извинявай, бях се замислил.

— Най-после разбрах къде греша.

— Нима?

— Прекалено силно стисках стика. Колко мъдри бяха съветите на онази девойка. Казваше ми: „Дръжте стика здраво, но не се вкопчвайте в него. Това е тайната на успеха.“ Логично е, нали?

— Извинете ме — промърмори Бил и се изпари безшумно като призрак.

Сър Хюго смаяно го изпрати с поглед. За пореден път племенникът му се изнизваше като връв по време на разговор и това изобщо не му се нравеше. Едно на ръка, че бе проява на неучтивост, ами бе и някак застрашително. Старецът реши да сподели тревогата си с лорда, който бе зает да консумира питието си.

— Лорд Тидмаут!

Младежът учтиво остави чашата си и отвърна:

— Тук! Присъства лично!

Сър Хюго посочи с палец към вратата.

— Видяхте ли...

— Какво?

— Забелязахте ли по какъв странен начин племенникът ми ни лиши от присъствието си?

— Действително се движеше доста пъргаво — съгласи се лордът.
— Едва го зърнах и вече го нямаше.

— Откакто се е върнал, е друг човек — нервен, груб, дръпнат и като че все е на тръни.

— И аз съм на същото мнение.

— Имате ли представа какво му е?

— В храната му липсват витамини — уверено заяви лордът.

— Грешите, млади човече. Бас държа, че е влюбен.

— Така ли мислите?

— Убеден съм. Констатирах го още в деня, в който пристигнах тук. Тъкмо бях започнал да му разказвам за далечния удар, който изпълних при шестнайсетата дупка, а той изхърка като задавен и ме заряза.

— Не думайте!

— Точно така — заряза ме по средата на изречението. Момчето е влюбено, това е най-правдоподобното обяснение за поведението му.

Лордът усилено зарамишлява, сетне обяви:

— Сега си спомням, че като бяхме в онзи крайморски хотел вашият племенник наистина спомена, че е влюбен.

— Ето че подозренията ми се потвърждават! Уилям гасне по онази изрусена особа!

— За Лоти ли мислите?

— За онази... хм... колоритна млада дама, на която препоръчах да отиде в санаториум.

— Лъжете се, други сър Хюго. Ако не ме лъже паметта, Уилям ми довери, че е влюбен в друга жена.

Старият джентълмен мразеше да оспорват диагнозите му, ето защо разпалено възкликна:

— Пълен абсурд! Не може да бъде! Май ме смятате за човек, който бръцолеве втели-некипели, но аз знам какво говоря. Племенникът ми беше запленил от онази особа и още е влюбен в нея. Пък и едва ли трябва да се учудваме: та нали се разделиха едва преди две седмици. Все пак признавам, че съм сериозно обезпокоен.

— Какво смятате да предприемете?

Очите на стария господин лукаво проблеснаха.

— По-правилно е да попитате какво съм предприел.

— Хайде, споделете какво сте сторили.

— Няма значение.

— Тогава защо ме накарахте да ви попитам? — възкликна лордът, пламнал от справедливо възмущение. Отправи се към масичката и с вид на жестоко обиден човек си наля още едно уиски със сода. Ала сър Хюго бе така потънал в мисли, че не забележа огорчението му.

— Млади човече — промълви след малко, — изучавали ли сте психология?

— Пси... какво?

— Хология.

Лордът поклати глава.

— Не. Всъщност бих казал, че познанията ми са повече от повърхностни. В училище не научих нищо, освен че доброто и злото се

различават. Действително съществува някаква разлика, само че съм забравил точно каква беше.

— Задавали ли сте си въпроса с какво въпросната дама е запленила бедното момче?

— Навярно е същото, с което оплете и мен в мрежите си. Нима не знаете, че едно време бях женен за нея.

— Какво?!

— Така си е. Но бракът ни се провали.

Сър Хюго сгърчи чело, сякаш премисляше отново и отново неподозираната досега информация.

— Не мога да преценя дали е за добро или напротив.

— Ако се съди по опита ми като съпруг на Лоти... ами... имаше и хубаво, и лошо.

— Питам се дали онова, което току-що ми съобщихте, ще подпомогне плана ми или ще го провали.

— Какъв план?

— Хрумването ми се основава на психологията. Един хубав ден се запитах: „С какво ли изрусената е завъртяла главата на Уилям?“

— Психология ли? — измърмори лордът, който започваше да се обърква от сложната терминология.

— И веднага си отговорих — продължи старецът, все едно че не го бяха прекъснали. — Влюбил се е в нея, защото са били заедно само в разни долнопробни хотели и танцови зали, които са нейната естествена среда. Но да предположим, че тя се озове в дома на предците му, където всяко камъче носи духа на семейната традиция, където навсякъде ще я следват очите на хората от семейните портрети. Какво ще се случи тогава?

— Да пукна, ако знам — отвърна младежът. — Ще ми обясните ли?

— Уилям ще се отвори от нея. Самоуважението му ще се пробуди. Ще „прогледне“, ще се осъзнае и това ще бъде краят на „голямата му любов“. Каквито и да са слабостите му, все пак момчето е от рода Банистър.

— Като ви слушах, ми дойде наум, че най-добрият план е да поканите Лоти тук, в имението.

Сър Хюго доволно се изкиска.

— Ха! Ха! Млади човече, можете ли да пазите тайна?

— Не знам. Никога не съм опитвал.

— Чуйте какво ще ви кажа, лорд Тидмаут. Овладял съм положението. Вие, младоците, си въобразявате, че упражнявате контрол върху съдбата си, ала стане ли напечено, нещата оправят по-възрастните, благодарение на житейската си мъдрост. А сега ме извинете — трябва да продължа тренировката си.

8.

Лорд Тидмаут отново се захвана с пасианса. Радваше, че най-сетне е останал сам. Нямахше нищо против старчока, но предпочиташе уединението. След малко се задълбочи в играта и отново запя като славей:

— Силата ми е... е... — Продължи по-уверено, досущ човек, който е усетил твърда почва под краката си: — И прекрасен щит от кожи опънати... — Премести петица купа върху шестица спатия и пак подхвана: — И прекрасен щит от кожи опънати... — Четворка пика се озова върху петицата купа. — ... на ръката си нося я-я...

Непосредствено зад него прозвуча стенание, сякаш изтръгнало се от гърлото на човек, изпитващ невъобразима болка, което сепна лорда и той се обърна. В полезрението му се появи старият му приятел Уилям Банистър.

— Здравей, старче! Върна ли се?

Бил предпазливо се огледа и попита:

— Къде е чичо ми?

— Току-що ме лиши от присъствието си, но ако искаш, веднага ще го повикам...

— Не, за Бога! Скуифи...

— Казвай.

В продължение на няколко секунди Бил не отговори, а само се щураше из стаята и се заглеждаше във всичко, което се изпречи на пътя му. Закова се пред камината и се втренчи в портрета на своя прапраядо, окачен на стената, но явно гледката бързо му омръзна, защото отново закръстосва из помещението. Лорд Тидмаут го наблюдаваше с нарастващо неодобрение. Осъзнаваше, че преди малко сър Хюго, а сега Уилям напълно са провалили плановете му да прекара една спокойна вечер с любимия си пасианс.

— Скуифи! — внезапно възкликна Бил и се закова на място.

— Още съм тук — кисело промърмори лордът. — Какво е това тичане напред-назад? Да не тренираш за маратонско бягане?

— Скуифи, изслушай ме. Приятели сме, нали?

— Не ще и дума. Като дупе и гащи сме, ако питаш мен.

— В такъв случай ще ти поискам голяма услуга.

— Каква?

— Отърви ме от чичото — поне за тази вечер.

— Да го убия ли?

— Както желаяш. Най-малкото го придружи до стаята му и по някакъв начин го накарай да заспи. Тази нощ искам да бъда сам.

Лорд Тидмаут досега не обелваше нито дума, но внезапно чашата на търпението му преля и той реши да изрази недоволството си. Не стига, че след като го бе поканил на почивка, сега Бил го караше да разказва приспивни приказки на чичото, ами и чувствителната му душа страдаше от зловещата атмосфера, създавана от приятеля му.

— Старче — поде той, — този следобед се държиш изключително необичайно. Движиш се като сомнамбул, тичешком влизаш и излизаш от разните там стаи, произнасяш загадъчни речи, които смразяват кръвта ми. Остава да си сложиш маска и фалшиви бакенбарди, та досущ да заприличаш на герой от криминален роман. Какво си намислил?

— Ще ти обясня.

— Пропусна да кажеш „ш-ш-т“!

Бил седна до него и зашепна:

— Имам големи планове за тази нощ и не желая да ми попречат.

Лордът придоби още по-кисело изражение. Всъщност може би нямаше значение, тъй като бяха сами, но му се искаше Бил да не превръща разговора в съвещание между пъклени затворници или между апаши, провеждащо се в монмартърско подземие. Ето защо реши да го скастри.

— Скъпи приятелю, престани с тази тайнственост. Спомена за някакви важни планове. Хайде, кажи честно и откровено, като истински мъж, за какво става дума. Снеми товара от плещите си и на двама ни ще олекне.

Бил се замисли, като че търсеше подходящи думи, сетне подхвана:

— Накратко, Скуифи, тази нощ ще подложа на изпитание съдбата си... ще спечеля или ще загубя всичко, както е казал поетът.

— Кой поет?

— Да му се не види, няма има значение?

— Само попитах.

— Името му е Монтроуз, щом си толкова любознателен.

— Не съм.

Бил скочи на крака и отново закръстосва из стаята. Внезапно спря като ударен от куршум и попита:

— Скуифи, бил ли си някога влюбен?

— Намерил си кого да питаш! — Лорд Тидмаут се почувства засегнат. — Скъпи приятелю, през последните шест години не съм преставал да бъда влюбен, изключение правят само няколко понеделника. Ако мислиш, че съм се сдобил с четири съпруги, без да позная любовта, опитай и ще видиш.

— И аз съм влюбен — прошепна Бил, — толкова лудо, че ми идва да вия като куче. — Той млъкна и изпитателно се втренчи в събеседника си. — Сигурно ще ме попиташ като какво куче.

— Няма — успокои го лорд Тидмаут. Много добре знаеше (всъщност бе експерт по този въпрос), че съществуват най-различни породи кучета: мастифи, пекинези, афгански хрътки, абърдийнски териери и какви ли не още, поради което изобщо не възнамеряваше да попита: „Какво куче?“

Бил закръши ръце.

— Чувствам се ужасно! Усещането направо ме убива!

Този път лорд Тидмаут наистина се разтревожи.

— Приятелю — промълви, — проблемът действително е сериозен. Мислех, че си превъзмогнал чувствата си. Излиза, че чичо ти е имал право. Брей да му се не види! Просто да не повярваш!

— Какви ги дрънкаш? Говори по-ясно.

— Знаех си аз — продължаваше да нарежда лордът, — че ще се случи нещо подобно. По едно време дори ми хрумна да те предупредя. След като съм бил женен за нея, добре познавам въздействието ѝ върху мъжете. Да, трябваше да те предупредя. Имаше моменти, когато ми идваше да възкликна: „Бил, стари приятелю, опомни се, преди да е станало прекалено късно!“ А сега тя е в санаториум, а ти чезнеш по нея. Жадуваш за докосването ѝ, но любимата е толкова далеч от теб...

Бил враждебно го стрелна с поглед.

— Продължаваш да говориш несвързано. Кой е в санаториум?

— Лоти, разбира се.

— Лоти ли? Нима си дотолкова оглупял, та да предположиш, че съм влюбен в нея?

Думите му засегнаха гордостта на лорда, който високомерно изрече:

— И мъже далеч по-достойни от теб са били влюбени в Лоти. Например моя милост. Също и покойният Хигинботам — поне така предполагам. На този свят има много по-трудни неща, отколкото да се влюбиш в Лоти. Но щом не обичаш нея, коя е дамата на сърцето ти?

— Сали! — захласнато въздъхна Бил.

— Коя Сали?

— Сали Смит.

Лорд Тидмаут мобилизира до крайна степен скромните си умствени възможности.

— Да не би да говориш за лекарката, с която се запознахме в Бингли?

— Позна, старче.

— Влюбен си в нея, така ли?

— Именно.

Приятелят му беше повече от озадачен.

— Всичко това ми идва като гръм от ясно небе. — Потъна в дълбок размисъл, сетне добави: — Щом толкова страдаш за тази жена, защо си се погребал тук, на километри разстояние от нея?

— Защото не издържах близостта ѝ. Страхувах се да не полудея.

— Поради каква причина?

— Тя не ми позволяваше да ѝ призная колко много я обичам.

— Ясно.

— Бил отново скочи на крака.

— Ще ти доверя нещо, Скуифи!

— Направи го, приятелю, та дано ти олекне. Целият съм слух.

— Преди да отпътувам от Бингли, отидох при младата дама. Бях се зарекъл, че този път ще ѝ предложи да се омъжи за мен. И знаеш ли какво се случи?

— Не.

Бил Банистър горчиво се засмя. Поне лорд Тидмаут предположи, че това е горчив смях, макар звукът повече да приличаше на предсмъртно хъркане.

— Щом ме видя, още преди да успея да проговоря, тя ми нареди:

— Покажете ми езика си.

— А ти какво направи?

— Подчиних се. „Обложен е“ — констатира тя и ми предписа някакво лекарство. Кажете ми как би постъпил на мое място? Възможно ли беше, след като съм ѝ се плезил, да ѝ предложи брак?

— Признавам, че ситуацията не е била особено благоприятна.

— Напуснах Бингли — продължи да се жалва Бил, — като проклинах себе си, късмета си и съдбата, която ме срещна с тази прекрасна девойка. Дойдох в имението с надеждата да я забравя. Уви! Почувствах се още по-зле. Слава Богу, че днес ми хрумна прекрасна идея.

— Каква?

Бил предпазливо се озърна, като че очакваше във всяка ниша или пукнатина на стената да се е спотаил по един Хюго Дрейк. След като не забеляза вражеско присъствие, облекчено въздъхна и заобяснява:

— Казах си, че Сали е лекарка и че ако се разболея, неин дълг е да бди над мен. Отворих телефонния указател и намерих името ѝ. Целия следобед се взирах в указателя, който предизвикателно се вторачваше в мен. В пет часа не издържах и...

— Мили Боже! Телефонира ли ѝ?

— Да. Представих се за моя прислужник. Съобщих, че господин Банистър бил тежко болен. Уведомих я, че ще изпратим да я вземе кола и я помолих да дойде незабавно.

Лордът подсвирна и не спести похвалите си.

— Не съм предполагал, че си толкова смел.

— Отчаянието ме накара да рискувам. Разстоянието до Бингли се изминава с кола за около два часа. Шофьорът потегли в шест и половина, което означава, че Сали ще бъде тук към единайсет.

— Но вече приближава единайсет.

— Така е. Навярно разбираш защо седя като на тръни.

— Мислиш ли, че тя ще дойде?

Бил потръпна.

— Трябва да дойде. Трябва! Ще ѝ поставя ребром въпроса и няма да ѝ позволя да шикалкави. Този път не ще успее да ме отблъсне... Сега разбираш защо искам да се отърва от проклетия любопитен старец, който си пъха носа навсякъде.

— Няма ли опасност сър Хюго да чуе приближаващата се кола?

— Никаква. Двигателят на ролс-ройса работи почти безшумно.
Лорд Тидмаут се отдаде на продължителен размисъл, след което
заяви:

— Радвам се, че не съм на твое място.

— Защо?

— Защото съм твърдо убеден, че когато пристигне тук и
установи, че са я излъгали, тази женска добре ще те подреди.

— Не я наричай „женска“.

— Не се засягай, та нали любимата ти не е от мъжки пол.

— Сали няма да разбере измамата. Ще я убедя, че съм тежко
болен.

— О, със сигурност ще бъдеш, след като дамата приключи с теб.
На света не съществува ярост по-голяма от тази на жена, която е
пропътувала сто и двайсет километра, за да се подиграят с нея.

— Не бъди толкова черноглед.

— Дано се окажа лош пророк. Да бъде волята ти. Моля се само
за едно — Бог да се смили над душата ти! Дано...

— Ш-ш-т! — прошепна Бил и рязко се извърна към вратата. —
Здравей, чичо. Как върви тренировката?

Сър Хюго, който очевидно беше в прекрасно разположение на
духа, благосклонно се усмихна.

— В играта ми настъпи забележително и при това трайно
подобрене.

— Радвам се. Лягаш ли си вече?

— Да. Рано лягай, рано ставай, както се казва в старата
поговорка. Така зрението се изостря, а ръката става по-стабилна.

— Тидмаут изяви желание да те придружи до стаята ти, за да си
поговорите.

— С най-голямо удоволствие.

— Разкажи му историята за момчето, което носи стиковете при
играта на голф.

— Непременно. Да вървим, момчето ми. Ще ни правиш ли
компания, Уилям?

— Мисля да поостана тук още малко.

— Тогава лека нощ.

Старият джентълмен излезе, но лордът не го последва веднага, а
притеснено запристъпва от крак на крак.

— Дълга ли е онази история, Бил?

— Не е от кратките — призна Уилям. — Но човек е готов на всичко, за да помогне на приятеля си, нали, Скуифи?

— Добре, де, добре — примирено промърмори лордът. — Един Тидмаут никога не изоставя другарите си. Доскоро! — Вирна брадичка, усмихна се и последва със Хюго.

9

Колкото и да е странно, Сали бе повикана да прегледа тежко болния Уилям Банистър точно в мига, когато си мислеше за бедния страдалец; още по-странно беше, че при все заетостта си, през изминалите две седмици тя често установяваше присъствието на младежа в мислите ѝ. Ако непременно търсите обяснение на поведението ѝ, нека споменем, че Бил я бе привлякъл с наивната си откровеност, която липсваше на повечето мъже.

Както в родната Америка, така и по време на престоя ѝ в Англия, на Сали често ѝ се налагаше да отхвърля предложенията на многобройни ухажори. Влюбените господа ѝ предлагаха ръката и сърцето си по най-разнообразни начини, но дори най-изобретателният и напорист кандидат не ѝ беше въздействал като Уилям Банистър. В ухажването му имаше нещо детинско, което тя намираще особено привлекателно.

Жалко, че възхитителната му откровеност бе съчетана с качество, което Сали най-много презираше — безотговорното лентяйство, което могат да си позволят само хора, живеещи с наследени пари. По време на пребиваването си в тази прекрасна страна младата жена се бе запознала с мнозина симпатични, дружелюбни и лекомислени англичани, живеещи от рентата си, и ги ненавиждаше с цялото си същество. Невъзможно беше да приеме насериозно безделници, които и пръст не помръдваха, макар животът да им предлагаше неизчерпаеми възможности.

А Бил Банистър бе един от тези безделници. Допадаха ѝ лицето му, атлетичното му тяло и гъвкавата му походка. Намираще го за изключително симпатичен и с лек характер. Ала не можеше да забрави, че младежът е мързеливец, благовъзпитан лентяй, търтей, който убива времето си по морските курорти, преследвайки силно напарфюмирани и изрусени дами със съмнително поведение.

При все че почти не беше разговаряла с Лоти, съдейки по (меко казано) особените обстоятелства, при които се бяха запознали, Сали си

бе съставила напълно отрицателно мнение за русокосата красавица. Фамилията Хигинботам, предполагаем „белег“ за почтеност, изобщо не ѝ направи впечатление. Цялата история с покойния господин Хигинботам ѝ се струваше съшита с бели конци и някак фалшива. Сали твърдо и решително бе причислила Лоти към онези, за които важи фразата „не е цвете за мирисане“.

Понякога се питаше защо изпитва ненавист към жена, която почти не познава. Естествено не беше заради факта, че Лоти е впримчила Уилям Банистър. Сали пет пари не даваше нито за Уилям Банистър, нито за любовниците му. Страничният наблюдател би я обвинил в ревност, ала тя знаеше истината.

Но всеки път, когато си спомняше за Лоти, я обземаше странно негодувание.

Накратко казано, положението бе крайно необяснимо.

Докато пътуваше с ролс-ройса на Бил, изпитваше смесени чувства. Съжаляваше бедния младеж, макар да се съмняваше, че заболяването му е толкова тежко. Казваше си, че мъжете са от един дол дренки, особено лентяите като Бил Банистър. Заболи ли ги пръст на крака, решават, че ги чака смърт.

Все пак се радваше, че ще посети дома на предците му. Като истинска американка бе практична до мозъка на костите си, но споделяше пристрастието на съотечествениците си към старинните къщи и аристократичните фамилии. Беше разлистила справочника „Благороднически домове в Англия“ и с изненада бе установила, че къщата в Улам Чърси е била построена през тринайсети век, а помодерните пристройки са били издигнати през епохата на кралица Елизабет. С нетърпение очакваше да разгледа парка, дома, градините и дъба, засаден от самия Чарлс Първи.

Когато автомобилът мина през широко отворената порта и се отпрати по алеята, Сали притисна лице към стъклото, но остана разочарована. Стволовете на дърветата и живите плетове закриваха всичко, което би могло да се види в мрака. Едва когато колата спря, младата жена осъзна, че се намират пред къщата.

Слезе от ролс-ройса и освободи шофьора — щеше да се справи и без негова помощ. От отворения френски прозорец в далечния край на сградата струеше светлина. Сали се запъти натам, но тъкмо когато се канеше да прекрачи в помещението, се вцепени от гледката, разкрила

се пред очите ѝ. Пациентът, за когото ѝ бяха съобщили, че е едва ли не на смъртно легло, пъргаво крачеше напред-назад из скъпо обзаведената стая. Никога не бе виждала човек, който да изглежда помалко болен. Нещо повече, той беше истинско олицетворение на добро здраве.

Бил продължаваше да се разхожда и нервно подръпваше от цигарата си. Сали бе обзета от искрено негодувание. Стисна зъби толкова силно, че изтракаха в мрака.

Някъде извъня телефон. Бил излезе от полезрението ѝ, но гласът му се чуваше прекрасно.

— Ало? Гровнър 7525 ли е? Домът на доктор Смит, нали? Обажда се прислужникът на господин Банистър. Интересувам се кога замина доктор Смит. Малко преди девет ли? Благодаря... Ало... Искам да предупредя, че лекарката ще пренощува в имението... Да, случаят е много сериозен. Ще се наложи тя да бди над пациента... Да... Лека нощ.

Дочу се потракването на слушалка, оставена върху вилката, сетне настъпи тишина. Но след няколко минути Сали отново имаше какво да наблюдава. Очевидно пациентът за малко беше напуснал стаята, тъй като сега се появи издокаран с тъмен копринен халат. Нагласи възглавницата и се изтегна на канапето, след което навярно реши, че всичко е както трябва, защото остана неподвижен.

Сали не се стърпя. Наглед бе спокойна, но в гърдите ѝ кипеше онова, което лорд Тидмаут бе нарекъл „ярост на жена, която е пропътувала сто и двацет километра, за да се подиграят с нея“. Прекрачи ниския перваз и щом се озова в стаята, гневно изрече:

— Добър вечер!

Бил Банистър подскочи толкова силно, сякаш под него беше избухнала бомба.

10.

Стоеше като вкаменен, очите му бяха изцъклени. И без това обтегнатите му нерви не издържаха от неочакваната поява на Сали. Старинният дом не бе обитаван от привидения, но ако някой призрак ненадейно се появеше пред него и зловещо се ухилеше, младежът щеше да реагира по същия начин. Преглътна, разкопча яката си и жално промърмори:

— Изплашихте ме до смърт.

— Нима не ме очаквахте? — ледено процеди Сали.

— Ами... да. Да. Разбира се.

— Ето че вече съм тук.

Твърдението ѝ беше неоспоримо и Бил щеше да стори добре, ако безпрекословно го приеме. След това трябваше отново да се просне на канапето в знак, че направеното усилие напълно е изчерпало силите му. Ала в смущението си той пренебрегна правилните действия и прояви прекалено гостоприемство.

— Моля, седнете. Позволете да ви предложи нещо за хапване... едно питие...

Сали вдигна вежди и отбеляза:

— Прави ми впечатление, че изглеждате изненадващо здрав за човек, който е накарал лекаря да предприеме продължително нощно пътуване.

— Лъжете се! — страстно я опроверга Бил. — Аз съм тежко болен.

— Не ви личи — сряза го тя.

Младежът се намръщи и предизвикателно заяви:

— Невъзможно е с един поглед да прецените здравословното състояние на човек...

— И не възнамерявам да го сторя. Ще ви прегледам най-щателно.

Младежът я погледна почти с благоговение, сетне промълви:

— Като че бълнувам...

— Какво?

— Че сте тук... в моя дом

— От какво се оплаквате? — прекъсна го Сали.

Бил примигна.

— Да се оплаквам ли? Та аз съм на върха на щастието...
Почакайте — ще ви помогна да свалите палтото си.

— Не е необходимо. Мога и сама. — Сали хвърли наметката си на стола и пристъпи към „пациента“. — А сега... Хей, та вие треперите!

— Нима? — тракаше със зъби Бил.

— Тресе ли ви?

— Не. Дори ме обливат горещи вълни.

— Дайте да проверя пулса ви... Хм, сто и десет. Много интересно, още повече че нямате температура. Пулс сто и десет, но пациентът е с нормална температура. Забележително! Вие ли ви се свят?

— Да. — Този път младежът не лъжеше.

— Седнете.

— Благодаря. — Бил се отпусна на канапето и отново влезе в ролята на любезен домакин. — Заповядайте, седнете и вие.

Сали отвори чантата си и извади някакъв странен предмет, който „пациентът“ изгледа с неприкрита тревога.

— Какво е това?

— Стетоскоп — тросна се младата жена. — Да започваме прегледа.

— Добре — колебливо промълви Бил. Беше чувал за стетоскопите и знаеше, че са сравнително безобидни, но имаше усещането, че нещо не е наред. Стотици пъти си беше представял как девойката се навежда над него, а в очите ѝ се четат съчувствие (може би дори леко ще трепери), сетне поставя хладната си длан на челото му. До този момент Сали не бе предприела нищо подобно. Дори му се струваше (той непрекъснато си повтаряше, че подозренията му са неоснователни и са предизвикани от гузната му съвест), че младата жена е разгневена от нещо.

Ненадейно в съзнанието му проблесна отговорът на загадката. Макар да бе отказала предложението му, Сали отчаяно се нуждаеше от храна и освежителна напитка. Беше уморена от пътуването — по

принцип изнурителните пътувания се отразяват неблагоприятно на дамите. Бил си спомни за негова леля, която дори след най-краткотрайно пътуване ставаше опасна за хора и животни, докато не изпиеше поне една чаша чай.

— Слушайте, не е зле да хапнете нещо — повтори поканата си той.

Сали се намръщи.

— После ще говорим за храна. А сега ми опишете симптомите на вашето заболяване.

Младежът направи последен опит за противодействие.

— Налага ли се да говорим за симптоми? — попита с плачевен тон.

— Май трябва да ви напомня, че пропътувах повече от сто километра, само за да разбера от какво се оплаквате.

— Налага ли се толкова да бързате? Така де, не може ли поне пет минути да си поговорим... — Сали го стрелна със смразяващия си поглед, но той упорито продължи: — Навярно не осъзнавате колко ме ощастливихте с посещението си...

Младата жена прекъсна несвързаната му тирада, а леденият ѝ тон му подейства като студен душ.

— Сигурно ви се струва необичайно, но когато ме повикат по спешност при пациент, вниманието ми изцяло е насочено към неговото здравословно състояние. Глупав навик, типичен за всички лекари, нали? И така, от какво се оплаквате? — След като не получи отговор, тя строго се втренчи в младежа и зададе нов въпрос: — Кога усетихте първите симптоми на заболяване?

На този въпрос Бил можеше да отговори и с готовност го стори:

— Преди три седмици.

— Горедолу по времето, когато се запознахме, така ли?

— Да.

— Странно съвпадение. Какво се случи?

— Сърцето ми престана да бие.

— Невъзможно!

— Така си беше, честна дума.

— Невъзможно е сърцето да спре.

— Но моето спря — държеше на своето Бил. — После получих силно сърцебиене. Оттогава положението ми все повече се влошава.

Понякога... — Той заговори по-уверено: — ... понякога имам затруднения с дишането. Сякаш отвътре ме души желязна ръка...

— Признак за лошо храносмилане. Продължавайте.

— Ръцете ми треперят, главата ми се пръска от болка. Краката ми тежат като олово. От време на време ми притъмнява, страдам от безсъние.

— Нима?

— Не мигвам по цяла нощ. Обръщам си възглавницата, мятам се из леглото с надеждата да намеря покой. Но всичко е напразно. Зората се сипва, а аз още съм буден и отчаяно се вирам в сумрака. Изминала е още една безсънна нощ — прочувствено завърши Бил, — а навън се обаждат първите петли...

— Колкото до петлите, препоръчвам ви да се обърнете към ветеринар — прекъсна го Сали.

Когато си в седящо положение, почти невъзможно е да се изпъчиш в израз на негодувание, но младежът се справи блестящо, след което процеди:

— Започвам да се убеждавам, че единственото, което умеете, е да се присмивате на пациентите.

— Жестоко се лъжете, ако мислите, че ми е до смях — мрачно отбеляза Сали, сетне добави: Моля, съблечете се.

Бил подскочи като ужилен и изграчи:

— Какво... какво казахте?

— Съблечете се.

— Ама... не, не мога!

— Имате ли нужда от помощ?

— Искам да кажа... наложително ли е?

— Абсолютно.

— Но...

Тя го изгледа от главата до петите и спокойно констатира:

— Забелязвам, че още не сте свикнал да контролирате васкуларните си нерви. Защо се изчервихте?

— А вие какво очаквахте — да извикам „ура“ ли?

— Гласът му потрепери. Мъжкото му самолюбие беше жестоко засегнато. — Само не ми казвайте, че съм първият ви пациент, който е отказал да се съблече пред вас!

— Не сте. Миналата седмица имах подобен случай.

— Радвам се — надуто произнесе младежът, — че още се срещат свенливи и деликатни мъже.

— Отказът му не бе продиктуван от деликатност. Не искаше да видя, че носи подвижни ръкавели. Виждаш ли сте тези хитроумни изобретения? Прикрепват се към ръкава и са изработени от целулоид, като филмовите ленти.

— Обичате ли да ходите на кино? — попита Бил.

Ала Сали упорито отказваше да смени темата.

— Сега не му е времето да беседваме за любимите ни филми. Моля, съблечете се.

Бил разбра, че е безнадеждно да се съпротивлява, и с изражение на мъченик свали халата си.

— Засега е достатъчно — каза Сали. — Не ми е ясно защо направихте такъв въпрос. Виждам, че не носите подвижни ръкавели... А сега стойте неподвижно.

Притисна стетоскопа към гърдите му и се заслуша. Бил развълнувано се втренчи в сведената ѝ глава и прочувствено заговори:

— Знаете ли какво изпитвам, като ви виждам тук, в моя дом... когато най-сетне съм насаме с вас...

— Боледували ли сте като дете?

— Не! Най-сетне съм насаме с...

— Боледували ли сте от дребна шарка?

Бил преглътна и гневно извика:

— Не съм!

— А от едра?

— Не съм! — повторно изкрещя младежът.

Сали вдигна поглед.

— Защо викате? Длъжна съм да ви попитам.

Бил, който трепереше от самосъжаление, прегракнало изрече:

— Как да не крещя? Опитвам се да излея душата си пред вас, а вие ме прекъсвате с въпроси за едри и дребни шарки.

— Скъпи господин Банистър, душата ви не представлява интерес за мен. Професионалният ми дълг изисква да се грижа за вашето „недостойно тяло“, както го наричат в църковните химни.

Думите ѝ напълно покрусиха Бил, който замълча, а тя продължи прегледа.

— Не разбирате ли — възкликна младежът, възвърнал си дар слово, — че само щом ви зърна, целият изтръпвам? Когато преди малко влязохте, се почувствах като пътник, който умира от жажда в пустинята и ненадейно се натъква на оазис. Усетих...

— Повръщане или повдигане?

— Вие сте нетърпима! — простена влюбеният страдалец.

— А сега ми разкажете за половия ви живот.

Бил отново подскочи като ужилен.

— Стойте неподвижно.

— Не мога! — разпалено възкликна младежът.

— Тогава се движете — примирено въздъхна Сал и, — но отговорете на въпроса ми.

Той строго я изгледа и попита:

— Нима напълно сте лишена от свян?

— За нас, лекарите, няма нищо срамно.

Бил няколко пъти обиколи стаята, спря и с достойнство заяви:

— Признавам, че... ъ-ъ-ъ... имам известен опит... като всеки нормален мъж.

Сали, която отново се занимаваше със стетоскопа, само промърмори нещо.

— Признавам — повтори той, — че в живота ми е имало жени...

— Кажете „деветдесет и девет“.

— О, далеч не са били толкова! — заоправдава се младежът.

— Моля, кажете „деветдесет и девет“.

Бил видимо се успокои.

— Обърках се. Помислих, че говорите за броя на... Ето, казвам „деветдесет и девет“.

Сали се изправи и прибра стетоскопа в чантата си.

— Благодаря. Белите ви дробове са наред. А сега свалете всичките си дрехи.

— Моля?

— Не се преструвайте на глух.

— Няма да се съблека! — тросна се младежът, който бе почервенял като рак.

— Щом не желаете, приключих прегледа. — Тя замълча, сетне изпитателно го изгледа. — Ще бъдете ли така добър да задоволите

любопитството ми, господин Банистър? Защо ме вземате за пълна глупачка?

Бил смаяно зяпна и промърмори:

— Моля за извинение, но...

— Поне имате доблестта да се извините. Сигурно си въобразявате, че това е първото ми посещение при пациент, живеещ в провинциално имение.

— Ами...

— Лъжете се, драги. Знаете ли какво се случва при подобни случаи? Виждам, че нямате представа — добави тя, след като Бил само изхриптя и зяпна като риба на сухо. — Когато ме повикат да прегледам пациент, живеещ в провинциално имение, господин Банистър, от двете страни на шосето се изтъпанчват разтревожени роднини, които с нетърпение очакват да зърнат колата ми. Помагат ми да сляза и начаса ме отвеждат в къщата. Щурат се насам-натам като мухи без глави, а онези, които не са изпаднали в истерия, са се скупчили в кухнята и приготвяват чай от лайка.

— Чай от лайка ли? Това пък защо?

— Защото болните в провинцията винаги ги лекуват с такъв чай.

— За пръв път го чувам.

— Ще научите много неща, ако дружите с мен. И едно от тях, драги ми господин Банистър, е, че не съм кръгла глупачка! Извинете невъздържаността ми. Пътувах повече от два часа, за да разбера, че са ме изпратили за зелен хайвер. Мисля, че раздражението ми е напълно оправдано.

Бил оживено размаха ръце.

— Настоявам, че грешите!

— Какво? Нима имате нахалството да твърдите, че не ви е добре?

— Точно така! Не съм... не съм на себе си!

— Личи ви.

— Тежко болен съм.

— А пък аз съм побесняла от гняв.

Бил оскърбено се покашля и с плачевен тон заяви.

— Щом не ми вярвате, разговорът ни приключи.

— Така ли мислите? — сръза го Сали. — Мисля, че още има за какво да си поговорим! Знаете ли, че когато пристигнах, надникнах през прозореца и ви видях да се разхождате напред-назад. Направи ми

впечатление, че сте в цветущо здраве. После телефонът иззвъня, вие вдигнахте слушалката и се представихте за вашия камериер...

Бил се изчерви като домати. Отиде до прозореца и впери поглед в непрогледния мрак. Сали доволно го наблюдаваше. Беше се поуспокоила, след като го постави на мястото му.

Младежът рязко се обърна и през зъби процеди:

— Ясно! Разбрала сте, че не съм болен, но добре се позабавлявахте за моя сметка.

— По-скоро ви го върнах тъпкано.

— Станах за посмешница, а?

— Не мога да го отрека, още повече че сам си признахте.

— А сега сигурно ще си заминете.

— Да замина ли? В никакъв случай. Ще пренощувам тук. Нямам никакво намерение да пътувам цяла нощ.

— Отново се получи недоразумение — промърмори Бил, после посочи към стълбата. — Стаята ви е на горния етаж.

— Благодаря.

Той горчиво се изсмя.

— Все пак е нещо, че се съгласихте да пренощувате под моя покрив.

— Може би очаквахте, че ще предпочета да спя в гаража, а?

— Не... Е, навярно сте уморена и искате да си легнете.

— Така е.

— Ще ви придружа до стаята ви.

— Не е необходимо. Мисля, че и сама ще се справя.

— Ами... в такъв случай... лека нощ — запелтечи Бил.

— Лека нощ — отвърна Сали.

Младежът я проследи с поглед, докато тя се изкачи по стъпалата и влезе в стаята. Рязко се извърна и се тръсна на най-близкия стол.

Остана неподвижен няколко минути, в компанията на неприятните си мисли, сетне дочу стъпки по стълбата и скочи като наелектризиран.

Ала очакванията му не се сбъднаха: вместо Сали видя приятеля си Тидмаут. Бедният лорд изглеждаше смазан от умора, а погледът му бе прикован към бутилката с уиски върху масичката. Устреми се към нея с гъвкавата походка на леопард и едва след като си наля от живителната течност, обърна внимание на домакина.

11

— Здравей, Бил, стари приятелю — промърмори негова светлост. Бил намръщено го стрелна с поглед.

— О, ти ли си?

Лордът покрусено въздъхна и отвърна:

— По-точно онова, което е останало от мен след едночасов tete-d-tete с възрастния ти роднина. Бил, на този твой чичо устата не престава да мели!

— Тъй ли?

— Словоблудства почти час, после продължи в същия дух, засягайки най-вече любимата си тема за ударите с метален стик. Едва успях да се изкопча и побързах да възстановя мозъчните си клетки с глътка алкохол. Казват — замислено продължи той, — че силното питие хапе като змия и... ако се не лъжа, задушаваш като смок. А пък аз казвам: „Нека хапе, нека души!“ Това му е работата. Извини ме за момент, старче, ще си приготвя още една змийска напитка.

Обърна се към масичката, а Бил го попита:

— Успя ли да го приспиш?

Лордът тъкмо посягаше към сифона, но учтиво отложи сложната операция с наливането на содата, за да отговори на домакина си.

— Да, изпълних поръчението ти, но това едва не ми струва живота. Уморен съм до смърт. Обаче го оставих да нанка като младенец, без да изпуска книгата „Голф за напреднали“. Доволен ли си?

— Задължен съм ти до гроб. А сега мисля да си легна.

— Почакай — спря го лордът. — Мисля, че вече е време твоята докторка да пристигне. Като имаме предвид, че пътуването дотук отнема около два часа... разбира се, ако не са спукали гума, ако не се е повредил двигателя или не са се загубили по пътя...

— Затваряй си устата! — сръза го Бил и побърза да се отдалечи.

Тидмаут го проследи с поглед и огорчено промърмори:

— Каква неучтивост!

Но тъй като му предстоеше по-важна работа, дори не се замисли върху странното поведение на приятеля си, а отново се залови със сифона.

Лордът проявяваше особена предпазливост по отношение на пръскащите устройства. От опит знаеше, че по-рязкото натискане на лостчето води до катастрофални последствия. Силната спиртна напитка може и да хапе като отровна змия, но понякога газиранията вода изригва досущ като гейзер. Тидмаут знаеше за дебнещата го опасност, ето защо още повече се ядоса, когато след секунда в ръкавелата му проникна ледена водна струя.

Нещастията го сполетя, защото докато внимателно подхождаше към лостчето, дочу току зад себе си възторжен глас. Лордът стреснато подскочи — винаги бе изпитвал ужас от призрачни гласове. В резултат на необмисленото му действие го заля цял водопад от газиранията вода. Щом се поокопити от неочакваната баня, той се обърна и заядливо изрече:

— Дори да доживеем до хиляда години, никога повече не ме стряскайте така...

Не довърши изречението, защото едва сега видя на кого принадлежи гласът, но не повярва на очите си. Зад него стоеше първата от многобройните му съпруги — жизнерадостната Лоти Хигинботам. Отначало си каза, че това е привидение, сетне възкликна:

— Велики Боже! Как се озова тук?

Младата жена очевидно се чувстваше като у дома си. Остави куфара си на пода и ловко грабна чашата от ръката на лорда. Отпи голяма глътка и доволно въздъхна.

— Винаги те е бивало да приготвяш уиски със сода, Скуифи.

Това бе голям комплимент (пък и доста трогателен, защото свидетелстваше за хубави спомени от онези отдавна отминали дни), но лордът сякаш не го чу, а продължи смаяно да се взира в събеседницата си. След като си възвърна способността да говори, доста грубо попита:

— Какво търсиш тук?

— Кой, аз ли?

— Точно ти.

— Поканиха ме.

— Разкажи по-подробно.

— Чичото на Бил ми изпрати телеграма и ме покани в имението.

— Сякаш мълния проблесна пред очите на лорда и разсея мрака в съзнанието му. Спомни си за загадъчните намеци на сър Хюго. Ето какъв бил планът на коварния старец!

— Споменаваше ли се в телеграмата да връхлетиш тук посред нощ? — поинтересува се той.

— Тръгнах веднага щом получих съобщението. Стори ми се доста примамливо.

— Нима? — лордът се позамисли, сетне добави: — Добре дошла в имението и тъй нататък.

Лоти изглеждаше необичайно възбудена. Пърхаше като пеперуда из стаята, като внимателно разглеждаше мебелите и картините.

— Къщата си я бива — обяви най-накрая. — Мисля, че ще ми подхожда да бъда господарка на този дом. Тези пък кои са? — посочи тя към портретите.

— Далечни роднини. Предците на Бил.

— Кой от кой по-грозен — изкоментира Лоти, след като разгледа всяко изрисувано изображение. — Като споменахме Бил... знаеш ли дали ме очаква?

— Честно казано, не.

— О, значи ще го изненадам.

— Мисля, че ще му дойдеш като гръм от ясно небе — прочувствено изрече Тидмаут.

— Слушай — замисли се Лоти, — известно ли ти е защо сър Хюго ме покани тук?

На лорда му се прииска да потъне вдън земя. Знаеше причината, но в никакъв случай не можеше да я сподели с младата жена.

— Нямам представа — смотолеви накрая.

— А пък аз се досетих! — доволно възкликна Лоти.

— Докато пътувах с влака, си блъсках главата над този въпрос. Бил е открил, че не може да живее без мен. Знаех си, че рано или късно младежът ще се осъзнае. А сега страда за мен. Точно така, чезне от любов по скъпата си Лоти.

— Знаеш ли...

— Иначе не би накарал стария си чичо да ми телеграфира по спешност — размишляваше на глас русокосата.

Лордът затвори очи. Изглеждаше като човек, който отправя безмълвна молитва към Бога. Сетне промълви:

— Утре сутрин ще получиш подробна информация от възрастния роднина. Но ако послушаш съвета на един стар приятел, ако приемеш напътствията на онзи, с когото някога те свързваше свещен оброк, ще се изпариш при първа възможност.

— Какво?!

— При първа възможност!

— Какви ги дрънкаш?

Лорд Тидмаут мислено изстена. Усещаше, че не ще се справи с положението. Страхуваше се, че всеки момент ще довтаса възлюбената докторка на Бил, а самият Бил едва ли би се зарадвал в дома му да гъмжи от натрапили се дами. Достопочтеният, но вече изкуфял сър Хюго Дрейк беше забъркал страхотна каша.

— Скрый се някъде до сутринта — настоя той, — сетне ще ти помогна незабелязано да напуснеш дома.

Лоти безмълвно го изгледа. Нямаше високо мнение за умствените способности на бившия си съпруг, но никога досега не го беше виждала да пропада в бездната на безумието.

— Струва ми се, че напълно си откачил — обърна се към него. — Защо да напускам, и то тайно? Бил е осъзнал, че ме обича и че не може да живее без мен.

— Точно така — промърмори лордът. — Разбира се. Имаш право. Да. Безсъмнено. Но...

— Какво?

— Нищо, нищо. Виждаш ли онази врата на горния етаж? Това е моята стая, която ще ти отстъпя за тази нощ. Внимавай да не влезеш в стаята вляво — тя е на Бил. И така, приюти се в леглото ми.

— А ти какво ще правиш?

— Ще подремна на някое канапе. А сутринта...

Тя внимателно го изгледа.

— Слушай...

— Сега пък какво?

— Случило ли се е нещо?

— Не те разбирам.

— Държиш се толкова особено, че започвам да надушвам нещо гнило. Да не си намислил да ме разделиш с Бил?

— В никакъв случай.

— По-добре да не опитваш! — заканително изрече тя. — Хвана ли те да ми правиш мръсни номера, ще те убия. И с пълно право, нали?

— Да, скъпа.

— Е, щом се разбрахме, ще ти пожелаая лека нощ.

— Лека нощ.

Когато най-сетне остана сам и се залута из сложния лабиринт на мислите си, лордът установи само един конкретен факт: че още не изпил уискито си и че повече от всичко на света копнее за живителната течност. Отиде до масичката и отново подхвана сложния ритуал. Едва бе приключил, когато отново го стресна нечий глас.

— Още ли си буден?

Този път смутител на спокойствието му се оказа старият Бил Банистър. Младежът явно беше неприятно изненадан от присъствието на Тидмаут и не успя да прикрие раздражението си.

— Питам се защо вече не си в леглото.

— Ами ти защо не си легнеш? — не без основание се поинтересува лордът.

— Изнервен съм и не мога да заспя — гласеше отговорът.

Тидмаут съчувствено го изгледа. Щом досега Бил страдаше от безсъние, какво ли щеше да го налегне, след като чуеше последната новина?

— Бил... — подхвана той предпазливо, с тон на човек, който се кани да съобщи нещо извънредно неприятно.

— Трябва да споделя с теб важна информация.

— Ще ми я съобщиш утре сутринта.

— Въпросът не търпи отлагане. Имаме си гостенка.

— Знам.

— Така ли? — облекчено въздъхна лордът. — Не предполагам. Но откъде знаеш? — внезапно се озадачи той. — Тя току-що...

— Престани да дърдориш и върви да спиш.

— Добре, но...

— Млъкни!

— Лоти...

— Не споменавай името й!

— Искам да ти съобщя, че Лоти...

— Престани!

— Длъжен съм да те предупредя, че Лоти...

— Махай се от очите ми!
Лордът вдигна бял флаг.
— Както кажеш, старче — промърмори примирено.
— Доскоро виждане. И като си помисля, че дойдох тук да си
отпочина...

12

Бил пъргаво изтича нагоре по стълбата и почука на вратата на Сали. Финалът на последния им разговор напълно го бе изкарал от равновесие. Младата жена недвусмислено бе заявила, че темата е изчерпана, но той отказваше да се примири. Имаше да ѝ казва толкова много и смяташе, че не е успял да изрази една хилядна от чувствата си.

— Сали! — прошепна задавено.

Изад вратата се разнесе глас:

— Какво се е случило? Кой чука?

— Излезте, трябва да поговорим.

Младата жена застана на прага. Носеше бледозелен халат.

— Хайде, говорете — подкани тя домакина.

Ала Бил мълчеше — беше загубил ума и дума. Халатът на Сали бе произвел върху него зашеметяващ ефект. Мислеше си, че не би могла да изглежда по-красива, отколкото при последната им среща, но тя с лекота бе надминала това си постижение. Краката му се подкосиха и той се облегна на парапета.

— Имате ли нужда от нещо? — успя да попита най-сетне.

— Не, благодаря. Установих, че сте ми отстъпили стаята си.

— Така е.

— Къде ще спите?

— Все някак ще прекарам нощта.

— Много благородно от ваша страна. — Тя замълча, сетне попита: — Това ли е всичко, което искахте да ми кажете?

— Не! — изстена Бил.

— Говорете тогава.

— Не стойте на прага. Излезте в коридора.

— Както обичате. И така, какъв е проблемът?

Младежът преглътна и нерешително подхвана:

— Разхождах се в градината...

— Нима? Колко интересно!

— ... и размишлявах.

— Още по-интересно.
— Опитвах да се овладея.
— Надявам се, че сте успели — учтиво подхвърли Сали.
— Напротив.
— Жалко. — Сали снизходително се усмихна. — Лека нощ. —
Обърна се и понечи да влезе обратно в стаята.
— Върнете се!
— Извинете. Помислих, че сте свършили.
— Още не съм започнал. — Той заслиза по стълбата. —
Последвайте ме, моля. Тук е невъзможно да разговаряме.
— Наложително ли е да разговаряме посред нощ?
— Въпрос на живот и смърт.
— В такъв случай нямам избор, нали? — Тя покорно го последва.
— Сега можем да започнем — заяви Бил.
Сали, която бе приседнала на страничната облегалка на един стол, намръщено го измери с поглед и попита:
— Хората в провинцията никога ли не си лягат? Нямах представа, че цяла нощ бродят из къщата, чукат по вратите на гостите си и ги измъкват от леглото, за да си побъбрят приятелски?
Младежът направи кисела физиономия и мрачно отбеляза:
— Май ви е смешно.
— Признавам, че е така.
— Предупреждавам ви, че забавлението приключи. Осмелявам се да ви осведомя, че фарсът, който ви се стори толкова развлекателен, има и сериозна страна. С вас ще се изясним тук и сега без повече увъртане.
— Продължавайте. Цялата съм слух.
— Не ми се подигравайте!
— А какво очаквате да направя?
Бил бе решил да заеме твърда позиция и да не се поддава на шеговития ѝ тон.
— Първо — смело започна той, — признавам, че чрез измама ви накарах да дойдете тук.
— Не просто измама, а подла измама.
— Така да бъде. Но вече сте тук и трябва да ме изслушате.
— Давайте по-накратко.

— Няма да ви губя времето. Две слова са достатъчни: обичам ви.

— Каква прекрасна новина!

— Точно така — присмивайте ми се! Слушайте, скъпа госпожице, въобразявате си, че ви е позволено да вземате на подбив мъжете, да ги държите на разстояние само с иронично повдигане на веждата, когато станат прекалено напористи, да ги обуздавате с подигравателния си смях...

— Ах, какво красноречие! Младежът се оказа блестящ оратор.

— Надсмивайте се, но съм убеден, че дълбоко в душата си се страхувате.

Сали се вцепени, усмивката ѝ помръкна.

— Да се страхувам ли? Имате прекалено високо мнение за себе си.

— Може да ви отстъпвам във фехтовката, но като оръжие сопата по нищо не отстъпва на рапирата.

— Съдейки по онова, което научих за характера ви, бих предположила, че любимото ви средство за саморазправа е палката.

— Тази вечер ще изясним взаимоотношенията си — заяви Бил, сякаш не бе чул насмешливите ѝ думи.

— От самото начало разбрахте, че ви обичам, но не престанахте да ме отблъсквате. Край на играта! Сега ще се разбере кой от двамата ни е най-силният.

— Казва се „по-силният“, нима не са ви преподавали в училище? Спазвайте граматичните правила, дори когато обиждате дама.

— Обиждам ви, така ли? — смръщи вежди Бил. — Какво обидно има да ви предлагам сърцето си?

— Не извъртайте, драги. Засегната съм от намека, че ако ви откажа, ще използвате сила. Нали не го отричате?

— Не.

— Прекрасно — въздъхна Сали и се изправи. — Извинете ме за момент.

— Къде отивате?

— Да взема чантата си, за да ви инжектирам успокоително. Мисля, че два сантиграма морфин ще бъдат достатъчни.

Бил я сграбчи за китката.

— Престанете с подигравките!

Младата жена неволно изстена:

— Ох, боли! Много сте силен.

— Радвам се, че най-сетне го разбрахте.

— Пуснете ме!

— Няма! — заинати се Бил. — Никога! — Сетне промърмори: — Ето че сте в прегръдките ми. Как се чувствате? Хайде, опитайте да се държите високомерно и пренебрежително; опитайте да ме отблъснете с прозаичните си забележки!

— Звяр такъв!

— Звяр, а? — изсмя се Бил. — Май започвам да се издигам в очите ви. Досега бях невзречен мухльо, който става само за посмешище. Хайде, надсмивайте ми се... ако можете!

Сали престана да се съпротивлява и с престолено спокоен тон отбеляза:

— Много пъти са ме предупреждавали, че лекарската професия крие опасности. Известно ли ви е, че и преди съм ставала жертва на подобно агресивно поведение, но нападателят беше пациент на клиника за душевноболни. Пък и той беше сто пъти по-свестен от вас — искаше само да ме убие.

Усети как младежът разхлаби хватката си и трепереща от гняв се отпусна на канапето. Той се извърна и се загледа през прозореца. След миг промълви:

— Добре... Печелите. Поднасям ви искрените си извинения — добави с официален тон.

Сали, която бе възвърнала самообладанието си, шеговито изкоментира:

— Не са необходими. Все едно да се извинявате, задето страдате от ревматизъм.

— Моля?

— Нямате вина... Случаят е патологичен. Но аз ще ви излекувам... Ей сега ще ви напиша рецепта...

Бил подскочи като ужилен.

— За Бога, пак ли започвате?

Сали се настани зад бюрото, взе писалката и замърмори:

— Калиев бромат... натриев бромат... — Стана и любезно му подаде рецептата. — Заповядайте. Вземете по едно прахче три пъти дневно след хранене. Лекарството може да бъде приготвено във всяка аптека.

— Безкрайно сте любезна.

— Съветвам ви да преминете към по-умерен начин на живот. Избягвайте възбудата и умственото напрежение.

— Много благодаря за полезните съвети.

— Постарайте се да прекарвате повече време на чист въздух, всяка сутрин правете гимнастика и яжте много зеленчуци. Лека нощ.
— Леко докосна страната му, а той се разтрепери, окуражено я изгледа и възкликна:

— Сали!

— Какво?

— Струва ми се, че... че ме докоснахте...

— Не отричам.

— Много нежно...

— Вярно е.

— Почти... с обич...

— Безспорно.

Бил примигна и запелтечи:

— Тогава... да се надявам ли...

— Не правете прибързани заключения — попари го Сали. — Жестът ми беше машинален. Лекарите често милват пациентите, които са преминали кризата.

— О! Значи мислите, че съм преминал кризата.

— Убедена съм. Добре, че сте съобразили да повикате способен лекар. Още веднъж лека нощ.

С гордо вирната глава тя се заизкачва по стълбата. В този момент вратата на горния етаж се отвори и Лоти се появи в цялото си величие, като нададе вик:

— Скуифи!

Обмисляйки ситуацията, тя бе стигнала до извода, че още едно питие, майсторски приготвено от някогашния ѝ съпруг, ще ѝ подейства по-добре от приспивателно.

Щом зърна Бил, който втрещено се взираше в нея, русокосата дама любвеобилно изкрещя името му. После погледът ѝ попадна на Сали, при което усмивката ѝ помръкна, а от устните ѝ се изтръгна едно вяло „Здравейте“.

Сали не ѝ отвърна. Влезе в стаята си, а Бил, който я наблюдаваше като хипнотизиран, чу превъртането на ключа в ключалката.

След миг излезе от транса, втурна се покрай Лоти, сграбчи дръжката на вратата и извика:

— Сали! Сали!

Но отговор не последва.

Сър Хюго Дрейк беше прекарал спокойна нощ, тъй като не бе изтезаван от кошмара за оплескани удари. Утрото го завари да нанка като младенец, както се бе изразил лорд Тидмаут. Когато немирнен слънчев лъв пропълзя по възглавницата му, старият джентълмен се събуди, прозина се, седна в леглото и забеляза, че е настъпил нов ден, обещаващ нови възможности човек да усъвършенства ударите с метален стик. Побърза да сложи любимия си спортен панталон, грабна стика и топката и слезе в дневната.

Тъкмо беше нагласил топката и внимателно се прицелваше към крака на канапето, когато от дълбините на същото това канапе изникнаха два юмука и някой въздъхна, очевидно току-що разбуден от сън.

— Божичко, изкара ми акъла! — възкликна сър Хюго.

Ако се съди по рошавата глава, която изникна иззад облегалката, това бе племенникът му Уилям. Старецът пристъпи по-близо, за да наблюдава необичайното явление.

— Добро утро, чичо — сънено измънка младежът.

Сър Хюго беше човек, който смяташе, че обсъждането на проблемите води до по-лесното им разрешаване.

— Уилям — извика, — какво правиш тук?

— А? — промърмори Бил, докато се протягаше, после глуповато примигна. — Какво?

Но старецът отказваше да се отклони от темата.

— Същото попитах и аз.

— Какво?

— Точно така, какво?

Младежът сънено потърка очи.

— Какво „какво“?

Сър Хюго започна да губи търпение.

— За Бога, момче, събуди се!

Бедният Уилям се изправи и несигурно изгледа роднината си.

— Какво те интересуваше?

— Дали си спал тук през цялата нощ.

— Да... Майчице, целият съм схванат.

— Но защо?

— И ти ще се схванеш, ако няколко часа спиш на толкова твърдо канапе.

— Не те питам защо си се схванал, а защо си спал тук.

Бил най-сетне напълно се бе събудил, поради което този път отговори смислено:

— Отстъпих стаята си на една дама. Точно така, аз... мили Боже! — кисело възкликна той. — Абсолютно наложително ли е да ме подлагаш на кръстосан разпит в ранни зори?

— Искам да разбера какво се е случило. Да не би снощи да е пристигнала една дама?

— Да. Малко след единайсет.

— Господи! — възкликна чичото и също като лорд Тидмаут си каза, че Лоти не е губила нито минута скъпоценно време. — А ти видя ли я?

— Че как иначе.

— Интересувам се дали си разговарял с нея.

— Разбира се.

Ала лаконичните отговори на Бил не задоволяваха сър Хюго, който продължи разпита с надежда за по-подробна информация.

— И какво се случи?

— Що за въпрос? Ти какво очакваше?

— Ами... така де... споразумяхте ли се?

— Не! — тросна се младежът.

— А ти... как да се изразя... обсипа ли лицето ѝ с целувки?

— Не!

Сър Хюго придоби доволното изражение на пророк, комуто са съобщили за благополучния изход от последната битка с филистимците.

— Прекрасно! Великолепно! Случило се е онова, което предсказах! Когато удари часът на изпитанието, си осъзнал, че все пак принадлежиш към рода Банистър. Знаех си! Знаех си!

Бил намръщено стрелна с поглед сияещия си чичо и прочувствено изрече:

— Струва ми се, че говориш несвързано.

Раздразнението му беше напълно оправдано. Абсолютно противоположано е на празен стомах да слушаш бърборенето на разни чичовци, при това, след като си прекарал цяла нощ на неудобното канапе.

— Май още не си се събудил, момчето ми, та не схващаш какво ти говоря. Повтарям: доказал си, че си истински Банистър. Издържал си с чест изпитанието. Знаех какво ще се случи. Веднага щом си видял тази жена в дома на предците си, под строгите погледи на родствениците от портретите, си прозрял истината и любовта ти се е изпарила яко дим...

— Не се е изпарила — опроверга го младежът, който едва издържаше неочакваната утринна беседа.

Сър Хюго се облеци.

— Не думай!

— Изобщо не се е изпарила! — категорично отсече Бил.

— Казваш, че не е, така ли?

Младежът намръщено го изгледа.

— Само не започвай отново разпита.

— Нима твърдиш — отчаяно възкликна достопочтеният джентълмен, — че дори след като си видял тази жена в старинния фамилен дом, още си лудо влюбен в нея?

— Точно така — обичам я повече от всякога...

— Всемогъщи Боже!

— ... няма да имам нито миг покой, докато тя не стане моя съпруга.

— Твоя съпруга ли?

— Да.

— Твоя...

Бил вдигна ръка.

— Чичо, започваш да се повтаряш.

— Нима искаш да се ожениш за нея?

— Абсолютно.

— Но... Осъзнай се, младежо! Обмислил ли си решението си?

— Да.

— Сериозно ли си го обмислил?

— Да.

— Да не би да си полудял?

— Да. Всъщност не — побърза да се поправи Бил. — Защо ми задаваш подобен въпрос?

— Защото не мога да повярвам, че ти — наследник на благородната фамилия Банистър — искаш да вземеш за съпруга тази персона.

— Искам го от цялото си сърце! А сега възнамерявам да я намеря и да ѝ съобщя за намеренията си.

Сър Хюго смаяно го проследи с поглед, сетне избърса потта от челото си и потъна в мрачни мисли.

Нещо му подсказваше, че тази история ще му попречи да се отдаде на любимата си игра. Дори да успееше да се добере до игрището за голф, беше толкова разстроен, че едва ли ударите му щяха да се отличават с особена точност.

Все още печално размишляваше върху катастрофалното развитие на събитията, когато вратата вляво от стълбището се отвори и на прага застана Лоти — засияла от щастие и преливаща от дружелюбност. Очевидното ѝ добро настроение подежда на сър Хюго досущ като да го бяха ударили по главата.

— Здравсти, докторе — любезно поздрави младата жена.

— Добро утро — насили се да каже сър Хюго.

— Май не сте изненадани от присъствието ми.

— Научих, че сте пристигнала. Току-що разговарях с Уилям и той ми събщи потресаващата новина.

— Така ли? И какво е толкова потресаващо?

— Решил е да се ожени за вас.

По сияещото като утринно слънце лице на Лоти сякаш пробягна облак. Тя присви очи и се втренчи в събеседника си, а ръцете ѝ заплашително се плъзнаха към кръста ѝ.

— Не разбрах защо лепнахте такъв епитет към думата „новина“?

— Защото вестта е потресаваща — настоя на своето сър Хюго.

— Смятате, че съм недостойна за него, а? — изсумтя Лоти.

— Именно.

— Мога ли да ви задам един въпрос? — хладнокръвно попита младата жена. — Случвало ли ви се е в ранни зори да ви цапардосат по главата?

Достопочтеният джентълмен усети, че думите му — не знаеше точно кои — очевидно са разтревожили и разгневили изрусената персона. Не му се понрави начинът, по който тя пристъпваше към него. Напомняше му на тигрица, която се готви да се нахвърли върху жертвата си.

Тъй като имаше отлични рефлексии, той потърси убежище зад едно кресло и умоляващо вдигна ръка.

— Успокойте се, мило момиче...

— Не ме наричайте така!

— Добре, де, добре — побърза да се поправи сър Хюго. — Не сте мило момиче, изобщо не сте. Но, скъпа госпожице...

— Не съм госпожица, а госпожа.

— Скъпа госпожо...

— Казвам се Хигинботам.

— Скъпа госпожо Хигинботам, нима не разбирате, че бракът помежду ви е невъзможен?

Лоти рязко си пое дъх, сетне отсече:

— Женската интуиция ми подсказва да ви отвъртя един шамар.

— Не, недейте! Проявете капчица разум!

— Защо бракът ми с Бил да е невъзможен? — поиска да знае тя.
— Та нали е луд по мен...

— Но Уилям носи фамилията Банистър.

— Какво от това?

— А вие... — Старецът замълча, внимателно обмисляйки следващите си думи. Инстинктивно усещаше, че трябва да бъде изключително тактичен. — В крайна сметка — интересът ми е чисто академичен — коя сте вие?

— По баща се наричам Бърк. Вдовица съм на достопочтения Едуин Хигинботам — с достойнство обяви Лоти.

— Интересувам се от семейството ви, драга.

— Ако път някой ви е казал, че имате семейство, жестоко ви е излъгал.

— Пак не разбрахте въпроса ми, но както и да е. Работата е там, че този брак е невъзможен.

— Бъдете така добър да обясните защо.

— Скъпа млада госпожо, изобщо замисляли ли сте се какво ще ви донесе обвързването с Уилям? Забравяте, че племенникът ми е от

рода Банистър. Ни най-малко не искам да ви обиждам, но навярно ще се съгласите, че общественото ви положение е много по-ниско от това на Уилям. Боя се, че провинциалната аристокрация няма да ви приеме, а племенникът ми ще бъде отритнат заради брака си с жена от простолюдието. Животът ви ще се превърне в ад, тъй като всички ще ви обърнат гръб. Сигурен съм, че гордият ви дух не ще издържи да бъдете отритната от обществото. Повярвайте — прочувствено добави сър Хюго, — че в това провинциално имение е дяволски скучно дори когато имаш съседи, с които да размениш по някоя дума. Скъпа моя, гарантирам ви, че само след седмица ще полудеете от скука.

Лоти смръщи чело и се замисли. Беше практична жена, готова да приеме неоспоримите факти, и бе принудена да признае, че не ѝ е хрумвал подобен обрат на нещата.

— Не съм мислила по въпроса — промърмори.

— Още не е късно — настоя старецът. — Обмислете всичко много, много внимателно. Дори ще ви оставя сама, за да не смущавам мисловната ви дейност. Настанете се удобно на някое кресло и си представете какво ви очаква през мрачните зимни месеци, когато ще бъдете затворена вкъщи без приятели и без развлечения, само с Уилям. Помислете си, госпожо Хигинботам, а ако почувствате необходимост от допълнителна консултация с мен, ще ме откриете да се разхождам из малинажа.

Побърза да излезе, а Лоти послуша съвета му, настани се на едно кресло и се замисли. Старецът я бе поставил пред сериозна дилема.

След малко дочу тананикане — някой пееше: „Не ме е страх от рицар с бляскави доспехи“ — и в полезрението ѝ се появи самият лорд Тидмаут, който дружелюбно я поздрави:

— Как си, стара приятелко?

— Добре съм, Скуифи — отвърна тя, искрено зарадвана от срещата им. Въпреки че преди години бе принудена да разтрогне брачния съюз с него, скъпият Скуифи ѝ беше на сърцето. Двамата бяха от един дол дренки: обичаха да танцуват, да посещават шумни празненства и конни състезания, да обикалят Лондон в търсене на забавления. Накратко казано, бяха сродни души.

— Скуифи — замислено продължи Лоти, току-що разговарях със стария джентълмен... как му беше името?

— Със сър Хюго ли?

— Именно. И знаеш ли какво ми каза?

— Ще го предам дословно — уверено отсече лорд Тидмаут. — Казал е, че при ударите с метален стик има доста проблеми, които според него се дължат на...

— Грещиш. Наговори ми какво ли не за Бил.

— Какво по-точно?

— Например каква ще бъде съдбата ми, ако се омъжа за Бил.

— Виж ти! И какво предрече старчокът?

— Че ще пукна от скука.

Лорд Тидмаут се позамисли, сетне заяви:

— Май старият джентълмен има право. Бил е страхотен — едва ли има по-добър от него, — но не мога да си затворя очите пред маниакалното му желание да прекарва по-голямата част от времето си в това забутано място...

— Наистина ли е толкова скучно?

— Направо е умопобъркващо, доколкото мога да съдя от краткия си престой тук. Но сигурно много ще ти хареса, ако мечтаеш да бъдеш погребана в провинцията.

— Имението е много красиво — поне доколкото видях от прозореца.

— Наистина е красиво — съгласи се лордът. — Изключително красиво. Направо е живописно. Видя ли реката?

— Не.

— Намира се в дъното на градината. Но ме осведомиха, че през зимните месеци градината се намира на дъното на реката.

Лоти потръпна и смотолев:

— Доколкото разбирам, през зимата тук не е... особено оживено.

— И сравнение не може да става с Лондон.

— В Лондон ли живееш сега, Скуифи?

— Да — кимна лорд Тидмаут. — Върнах се, за да оставя там костите си — когато му дойде времето, разбира се. Разполагам с доста симпатичен апартамент в Олбани.

— В Олбани ли? — замечтано въздъхна Лоти.

— Тъй да се каже, на пъпа на Лондон. Близко е до театрите и до операта, а най-страхотните заведения са на един хвърлей място.

— Ах... — разчувства се младата жена.

— Не че се възползвам от това преимущество, защото никога не хвърлям предмети. Непременно трябва да видиш гнезденцето ми.

— С удоволствие приемам поканата ти.

— Говоря съвсем сериозно.

— Имаш ли достатъчно място?

— Какво? О, да, жилището е доста просторно.

Лоти помълча, сетне попита:

— Има ли място и за мен?

— Разбира се.

— Искам да кажа... по дяволите, думата ми избяга.

— Не мога да ти помогна, стара приятелко. Кога за последен път си я виждала?

— За постоянно! — доволно възкликна Лоти. — Точно така! — Приблужи се до него и го хвана за реверите, сетне кокетно го изгледа. — Какво ще кажеш да споделя симпатичното ти жилище, Скуифи?

Лорд Тидмаут озадачено сбърчи чело.

— Май нещо не схващам. Смисълът на думите ти ми се изплъзва. Ако не бях сигурен, че си падаш по Бил, щях да си помисля, че...

— Отказвам се от Бил!

— Не думай! Наистина ли?

— Да. Не мога да се погребя тук. Старчокът имаше право: само след седмица напълно ще откача.

— Смятам, че си на верен път.

— Кое то пък ме наведе на мисълта...

— Казвай.

— Хрумна ми, че...

— Не увъртай, изплюй камъчето.

— Ами... ние с теб...

— Какво?

Лоти го дръпна за реверите и заяви:

— С теб винаги сме си подхождали, Скуифи. Не отричам, че имахме известни недоразумения, но сега сме по-възрастни и по-мъдри и ми се струва, че ще се разберем. Имаме еднакви вкусове... Накратко, мисля, че ще бъдем много щастливи, ако отново се свържем в свещен брак.

Лордът очевидно бе дълбоко развълнуван от речта ѝ. Изглежда я така, сякаш я виждаше за пръв път, и промърмори:

— Не мога да повярвам, че го чувам от устата ти! Същата мисъл ми хрумна в мига, в който те видях в Бингли. Спомням си как се запитах: „Скуифи, как си допуснал тази прекрасна жена да ти се изплъзне?“ После сам си отговорих, че съм постъпил адски глупаво.

Лоти широко се усмихна — друго си е да разговаряш със сродна душа.

— Знаеш, че много държа на теб, Скуифи.

— Трогнат съм, че ми го казваш.

— В края на краищата не е толкова важно да си умен.

— Точно така.

— Нито пък красив.

— Именно.

— Целуни ме.

— С удоволствие.

— Хубаво ли ти беше?

— Чудно.

— Искаш ли да повторим?

— С удоволствие.

— А още веднъж?

— След малко, скъпа — спря ентузиазма ѝ лордът. — Ще продължим по-късно, когато останем насаме. Забелязах приближаването на нашия любезен домакин.

Той дружелюбно махна на последния представител на рода Банистър, който тъкмо минаваше пред френския прозорец откъм моравата.

Бил, който бе смръщен като буреносен облак, още повече се навъси, щом зърна Лоти.

— О, ето къде си била — процеди през зъби.

— Какво, може би си искал да се изпаря, а?

— Добро утро, Бил — любезно поздрави лордът.

— Върви по дяволите! — сопна се приятелят му.

— Дадено.

Бил се обърна към Лоти.

— Възнамеряваш ли да останеш за дълго?

— Не. Заминавам за Лондон с бъдещия си съпруг.

— С бъдещия ти... кой е той?

— Аз — поясни лорд Тидмаут.

Бил задълбочено обмисли новината, но по нищо не пролича да е почувствал облекчение.

— Тъй ли? — промърмори без особен интерес. — Е, вече няма никаква полза...

Безразличието му кръвно засегна Лоти, която възкликна:

— Бил, не ми се сърди!

— Да ти се сърдя ли?

— Не е ли сърдит? — Тя се обърна за подкрепа към годеника си.

Лорд Тидмаут нагласи монокъла си и грижливо разгледа приятеля си.

— Така си е — заключи, след като свърши с огледа. — Мисля, че е сърдит.

Бил чак се разтрепери от справедлив гняв.

— Защо да ти се сърдя, Лоти, ти само завинаги съсипа живота ми!

— Не говори така, старче.

— Току-що я срещнах в градината. — Лицето на Уилям Банистър се изкриви от мъка. — Престори се, че не ме забелязва.

— Кой се е престорил? — полюбопитства лордът.

Бил не му отговори. Дълго мълча, сетне се обърна към неканената гостенка.

— Закуската е сервирана. Ще ти бъда задължен, ако побързаш да хапнеш и да напуснеш имението.

— Гостоприемен домакин си, няма що!

— Хайде, побързай.

— Моля, моля, без обиди — вирна нос Лоти. — Нямам намерение да оставам в компанията ти.

— Остави ми по-изпърженото яйце — викна подире ѝ лорд Тидмаут. — Ще поостана да се разбере с нашия приятел. Бил — укоризнено продължи, когато русокосата излезе, — поведението ти е непостиимо. Държиш се отвратително с бедното момиче и проявяваш неподозирани страни на характера си, които не ми се нравят.

— Идва ми да ѝ извия врата! Кой дявол я накара да довтаса тук точно снощи?

— Не бъди несправедлив към нея, приятелю. Лоти беше поканена в имението. Дори са ѝ изпратили телеграма.

— Какво?! Каква телеграма?

— Изпратена от един твой възрастен родственик, който е поканил Лоти тук.

Бил се втрещи от изумление.

— Чичо ми ли е сторил тази глупост?

— Позна, старче.

— Но защо?

— Ей сега ще ги обясня: и така...

— Ще го убия! Къде е? Ще проведа задушевен разговор с този изкуфял старец. Какво ли си мисли, че ще постигне с това? Само да го намеря, добре ще го подреда.

Той хукна към вратата, а лордът го последва, като не преставаше да го съветва:

— По-спокойно, старче. Действай разумно. Бъди тактичен...

Внезапно забеляза, че вече няма публика — приятелят му беше прекалено далеч, за да чуе наставленията му. Върна се в стаята и докато обмисляше дали да закуси веднага, или да отложи пиршеството, докато бъдат извършени двете убийства, които изглеждаха неизбежни, откъм градината се появи Сали и прекрачи през високия прозорец.

— Здравейте — любезно я поздрави той. — Значи все пак пристигнахте, а?

— Да — тросна се младата жена.

— Ами... добро утро и тъй нататък.

— Добро утро.

Лорд Тидмаут не бе сред великите световни мислители, но схващаше това-онова. Госпожицата доктор все пак беше пристигнала снощи и навярно веднага бе разбрала за мнимата болест на Бил, с което се обясняваше подчертано лошото й настроение.

— Прекрасен ден, нали? — отбеляза той, докато си блъскаше главата как да поддържа разговора.

— Нима?

— Ако търсите Бил — упорито продължаваше лордът, — той отиде да убие чичо си.

— Грешите, не търся господин Банистър.

— Тъй ли? Ами... чудесно. Може би идвате да закусите.

— Не.

— О!

Настъпи тишина, която лордът, изчерпал всички налични теми за разговор, не знаеше как да наруши. Образно казано, бе изстрелял патроните си.

Накрая Сали го извади от неловкото положение, като сама заговори:

— Лорд Тидмаут!

— Тук!

— Онази жена... — Събеседницата му се задави от вълнение. — Онази жена... — откога е тук?

— За Лоти ли става дума?

— Не знам името ѝ.

— Казва се Лоти — побърза да я осведоми той. — Мисля, че е съкратено от Шарлот, макар че никога не си сигурен кое име как се съкращава.

— Интересувам се не от името ѝ, а дали живее тук — прекъсна го Сали.

— Не обитава семейния дом, щом толкова искате да знаете! Пристигна снощи, около дванайсет.

— Какво? Не ме ли лъжете?

— Не, давам ви честната си дума. Пристигнала е по покана на стария чичо.

— Сър Хюго ли? Сър Хюго ли я е повикал?

— Точно така.

— Но защо?

— Обясненията му бяха доста неясни, но доколкото схванах, постъпката му е свързана с психологията и тем подобни щуротии.

— Не ви разбирам.

— Ще се постарая да бъда по-ясен: сигурно си е въобразил, че Бил е влюбен в Лоти и че ще се откаже от нея, когато я види в дома на предците си. Уверявам ви, че той няма нищо общо с пристигането й. Като я видя, беше направо потресен.

Сали облекчено въздъхна.

— Слава Богу.

— Радвам се, че сте доволна — учтиво отбеляза събеседникът й.

— Помислих, че пациентът отново е изпаднал в предишното си състояние; щеше да бъде жалко, след като в продължение на три седмици направих всичко възможно да му помогна.

С всеки изминал миг лорд Тидмаут проникваше все по-дълбоко в същността на нещата.

— Старият Бил е луд по вас — изтърси ни в клин, ни в ръкав.

— Така ли?

— Напълно си е загубил ума. Колко пъти съм го чувал да бълнува за вас, а веднъж каза, че му идвало да вие като куче.

— Нима?

— Колкото до Лоти, не берете грижа. Ако искате да знаете, тя ще се омъжи за мен.

— За вас ли? — изненада се Сали. — Не е ли малко внезапно?

— Защо смятате така?

— Все пак сте я виждали само два пъти, нали?

Той снизходително се изсмя.

— Скъпа моя, гореспоменатата дама и моя милост в продължение на години бяха съпрузи... е, не знам дали бракът ни е бил толкова продължителен, но със сигурност сме били женени поне осемнайсет месеца. Беше преди доста време, когато бях в разцвета на силите си.

— Сериозно ли говорите? Наистина ли сте били неин съпруг?

— Разбира се. Току-що с нея решихме да опитаме още веднъж. Човек никога не знае, понякога нещата стават по-добре чак на втория път. Мисля, че с Лоти сме си лика-прилика. С ръка на сърцето заявявам, че от всичките ми съпруги, тя най-ми допада.

Сали му подаде ръка.

— Пожелавам ви много щастие, лорде.

— Благодаря — отвърна негова светлост. — Много ви благодаря.

А вие?

— Какво аз?

— Скъпа госпожице, след като вече знаете, че взаимоотношенията между Бил и Лоти са прекъснати и след като безсъмнено осъзнавате, че той е луд по вас, защо не се омъжите за бедното момче и да го избавите от неволите?

— Моля да не се намесвате в моите работи.

Резкият ѝ тон накара лорда да потрепери.

— Слушайте — поде той с плачевен тон, — не бива така да се нахвърляте върху хората.

Сали се засмя.

— Бедният лорд Тидмаут, не биваше да изкарвам яда си върху вас.

— Не се извинявайте — свикнал съм. Третата ми съпруга все това правеше.

— Ядосах се, задето сте си въобразили, че съм влюбена в господин Банистър.

Лордът напълно обърка нишката и изпадна в дълбоко недоумение.

— Какво лошо има да обичате Бил? Та той е прекрасен младеж...

— Богат прахосник — прекъсна го тя.

— ... красив...

— Притежава съвсем обикновена външност.

— ... и обича животните.

— Не съм животно. Знайте, че ако се влюбя, избраникът ми ще бъде някой, който е полезен с труда си. Господин Банистър не е мой тип мъж. Ако поне веднъж в живота си беше порботил...

— Много държите на трудолюбието, а?

— То е моето евангелие. Безделникът е тумор за обществото.

Монокълът на Тидмаут изхвъркна от очната му кухня.

— Извинете — докато потръпна още веднъж, каза лордът. — Ние от рода Тидмаут се славим като доста дебелокожи, но последното ви изявление доста ме засегна.

— Вие сте изключение — усмихна се Сали. — Никой не очаква от вас да работите, защото сте най-обикновен търтей.

— Моля, моля! Може да съм търтей, но не съм най-обикновен.

— Освен това сте и симпатяга.

— Скъпа госпожице, думите ви са като музика за ушите ми. Бързам да изляза, преди да сте променили мнението си за мен. Доскоро! — Лордът изчезна по посока на дневната, където го очакваше закуската.

В този момент откъм градината забързано влезе сър Хюго. Един поглед към ръчния му часовник, съчетан с усещането за празнота, му бяха подсказали, че е време за закуска.

Щом зърна Сали, спря като ударен от гръм.

15.

Втренчи се в нея и запримигва, сякаш се питаше дали наскоро изживяната тревога не е увредила зрението му.

— Доктор Смит, вие ли сте?

— Добро утро, сър Хюго.

— Нямах представа, че сте тук.

— Снощи ме повикаха... по-точно потърсиха помощта ми.

— Някой разболял ли се е?

— Вече всичко е наред.

— Ще останете ли по-задълго?

— Не. Налага се незабавно да потегля, за да бъда в Лондон навреме за болничната визитация.

— Жалко. Да сте зърнали някъде племенника ми Уилям?

— Не съм го виждала от снощи. Лорд Тидмаут твърдеше, че Бил отишъл да ви търси.

— Непременно трябва да го открия. Имам да му казвам нещо от жизнено значение.

— Така ли? — равнодушно промълви тя.

— Опитвам се да го спася от ужасна грешка, която безвъзвратно ще съсипе живота му. Всеки момент той ще предприеме стъпка с ужасяващи последствия... Между другото, изгарям от желание да ви попитам нещо: когато изпълнявате леки удари за вкарване на топката в дупката, върху кой крак пада тежестта ви?

— Върху левия.

— Така ли? Извънредно интересно. Върху левия, казвате.

— Именно.

— А някои хора препоръчват точно обратното.

— Да, Джей Тейлър например.

— Обаче Уолтър Хейгън предпочита левия.

— И то с пълно основание.

— Така си е. Спомням си как веднъж го видях да изпълнява забележителен удар. Намираше се на цели шест метра от дупката и...

— Сър Хюго млъкна, тъй като през френския прозорец влетя нещо, наподобяващо на буреносен облак. — Здравей, Уилям. Търсих те под дърво и камък.

— Не думай! Аз също. Вярно ли е онова, което Тидмаут ми каза?

— Какво ти е казал Тидмаут?

Мрачното лице на младежа се изкриви от гняв.

— Отново ли започваш идиотския си разпит? Тидмаут ми довери за безумното ти предположение, че съм влюбен в Лот и Хигинботам.

— Точно така. Длъжен съм да те предупредя, Уилям, че...

Бил прекъсна монолога му.

— На света има само една жена, в която съм влюбен и която ще обичам до края на живота си... и тя се нарича Сали.

— Коя е Сали? — озадачено примигна възрастният джентълмен.

— Аз — призна младата жена.

Сър Хюго безмълвно местеше поглед ту към племенника си, ту към девойката. По всичко изглеждаше, че е напълно изумен. Най-сетне си възвърна дар слово и изхриптя:

— Значи обичаш това момиче.

— Да.

Старецът вдигна ръце като висш църковен служител, който благославя насъбралото се множество. Червендалестото му лице бе озарено от щастие както в изключително редките случаи, когато той вкарваше топката за голф в съответната дупка.

— Скъпо мое момче! — провикна се гръмко. — Скъпа млада госпожице! Никога не са ми съобщавали по-приятна новина. Бог да ви благослови! Скъпа госпожице, драга колежке, с най-голямо удоволствие ви го давам за съпруг. Вземете го и дано да е щастлив, както аз щях да съм, ако бях на негово място! А сега бързам да ви оставя насаме. Естествено е да искате да се уедините. Боже мой, каква прекрасна вест! Уилям, направи ми неизменимо щастлив. Мила колежке, подсетете ме какъв беше хандикапът ви.

— Шест, на игрището в Гардън Сити.

— Прекрасно. Точно това се искаше. Добра състезателка по голф като вас ще бъде ценна придобивка за фамилията Банистър!

Все още сияещ от щастие, той с величествена походка се запъти към трапезарията, където го очакваше закуската.

16

Бил смутено се изсмя и промърмори:

— Боя се, че чичо ми поизбърза с благословиите.

— Да, поувлече се.

— Но не мислите ли, че...

— В никакъв случай.

— Не съм виновен, задето снощи Лоти довтаса тук.

— Знам.

— Няма ли да се смилите над мен?

— Не.

— Но...

— Няма да ме разколебаете. Не сте мой тип...

— Обичам ви.

— Нима всичко се свежда до любовта?

— Да.

— Грешите. Не пренебрегвайте разума.

— Разбирам. Презирате ли ме?

— Не, но не мога да ви приема насериозно.

— Ясно.

Сали предполагаше, че обожателят ѝ няма да се предаде толкова лесно, но той замълча и се настани зад бюрото си.

— Извинете, ако съм ви засегнала — обади се тя.

— Няма значение — каза Бил с леден тон. — Закусихте ли?

— Още не.

— Тогава побързайте. Сервирано е в трапезарията.

— Вие няма ли да хапнете?

— Преди малко изпих чаша кафе в кухнята, пък и не съм гладен.

— Да не би да развалих апетита ви? — престолено загрижено запита Сали.

— Не — с достойнство отвърна младежът. — Почти никога не закусвам.

— Аз също. Много е здравословно.

Бил отвори чекмеджето на бюрото и заизважда някакви книжа. Заговори, без да вдигне поглед, а тонът му беше официален:

— Моля да ме извините, но не мога да ви правя компания.

— Какво ще правите? — полюбопитства младата жена.

— Налага се да поработя.

За миг тя онемя от изумление, сетне възкликна:

— Да поработите ли?

— Разбира се — високомерно отсече Бил. — Напоследък бях занемарил работата, свързана с имението.

— Работа — прошепна Сали, сякаш изричаше магическа дума. Пристъпи към бюрото, а очите ѝ бяха разширени от смайване.

Той я измери с леден поглед.

— С риск да ме помислите за невъзпитан, ще ви помоля да ме оставите на спокойствие. Работата ми е изостанала. Нали разбирате, напоследък не бях на себе си.

— Нямах представа, че изобщо работите.

— Нима? Трудя се, и то доста усърдно. Нима си въобразявате, че едно имение се управлява от само себе си?

— Не... но никога не съм предполагала, че именно вие го ръководите — благоговейно прошепна Сали. — Имате ли неща против да остана тук? Обещавам да не ви преча.

— Както желаете — разсеяно промълви Бил.

Тя се настани на стола и впери поглед в младежа, който се престори, че е забравил за присъствието ѝ и се залови с документите.

Изминаха няколко минути.

— Върви ли работата? — наруши мълчанието Сали.

— Да.

— Няма да ви преча.

— Добре.

Отново настъпи тишина.

— Нали не възразявате, че останах тук? — не издържа Сали.

— Съвсем не.

— Продължавайте да работите, все едно ме няма.

— Дадено.

— Не искам да се натрапвам.

— Много мило от ваша страна.

— Няма да кажа нито дума повече.

— Става.

За пореден път замълчаха, после Сали скочи на крака, заобиколи бюрото и надникна иззад рамото на Бил.

— Какво работите?

Той вдигна поглед и студено отвърна:

— Едва ли информацията ще ви интересува, но щом настоявате, ще ви осведомя, че пиша заявка за нови сепаратори „Алфа“.

— За какво?

— За сепаратори. Така се наричат устройствата за обезмасляване на млякото.

— Божичко, колко увлекателно разказвате! — Тя пристъпи още по-близо до него. — А защо са ви тези сепаратори?

— Защото по една случайност притежавам предприятие за преработка на млякото.

— Така ли? Колко интересно! Разкажете ми още нещичко.

— За какво?

— За тази ваша мандра.

— Нима ви интересува? — вдигна вежди Бил.

— И то много. Всичко, което е свързано с някаква трудова дейност, живо ме интересува. Като стана дума за... как им беше името... сепаратори „Алфа“... май са доста сложни устройства.

— Защо мислите така?

— Ами че аз дори не мога да запомня названието им, камо ли да разбере как действат.

— Всъщност са съвсем елементарни. Ако наистина се интересувате...

— Изгарям от любопитство, повярвайте ми.

Поведението на Бил претърпя рязка промяна. Мандрата му беше много скъпа. Години наред бе полагал грижи за нея, досущ като за помалка сестричка, а сега се зарадва на възможността да се разпростре на любимата си тема. Много рядко намираше слушатели, които да се вълнуват от мандри.

— Уредът е конструиран на принципа за центробежната сила — заобяснява той.

— Продължавайте.

— Погледнете чертежа! — разпалено възкликна Бил, като че й показваше картина от прочут майстор. — Това тук е резервоарът.

— Ясно.

— Под него — емоционално продължи той — се намира регулаторът с подвижна клапа...

— Колко вълнуващо! — ахна Сали.

От студенината в тона и изражението на Бил нямаше и следа. Той говореше сърдечно и се изразяваше толкова поетично, че ако го чуеше, авторът на „Песента на Соломон“ щеше да изпита благородна завист.

— Когато регулаторът се напълни — обясняваше той, а очите му фанатично проблясваха, — плаващият клапан спира притока.

— Какво велико изобретение! — ентузиазирано се намеси Сали.

— Да ви кажа ли и още нещо? — попита младежът, който вече беше неудържим.

— Непременно.

— Този уред — благоговейно поясни той — може да обработва две хиляди седемстотин дващсет и пет литра мляко на час.

Младата жена захласнато притвори очи.

— Две хиляди...

— Седемстотин дващсет и пет.

Двамата безмълвно се спогледаха.

— Колко вълнуващо! — прошепна Сали.

— Знаех, че ще ви хареса — засия Бил.

— Не само ми хареса, ами ме заплени. А онова какво е?

— Това малко устройство... — За миг той замълча, за да я подготви за голямата новина. — То е предназначено за биене на масло.

— О-о-ох! — въздъхна Сали.

Бил разтревожено я погледна.

— Да не ви прилоша?

— Не, не, продължавайте да разказвате.

— За млякото ли?

— Да — кимна тя. — Никога не съм предполагала, че темата е толкова вълнуваща.

Той отново посочи към схемата.

— Онова пък е стерилизатор.

— Прекрасно.

— Температурата от сто и десет градуса унищожава всички бактерии.

— Така им се пада! — Сали го изгледа с нескрито възхищение и промълви: — Наистина ли сте запознат с млечните бактерии?

— Разбира се.

Очите ѝ възбудено проблеснаха и тя възкликна:

— Но това е невероятно! *Savillus acidi lactici*...

— *Bacillus lactis acidi*...

— *Bactorium Koli*...

— *Bacillus erogenes*...

— *Protens vulgaris*...

— *Bacillus butikicus* — извика Бил, произнасяйки думите с неизказано наслаждение, — *Bacillus sluokovenus. Penicilium glaosum!*

Краката на Сал и се подкосиха и тя се облегна на бюрото.

— Боже мой!

— Какво има?

— Не може да бъде!

— Какво ви учудва?

— Че в крайна сметка се оказахте човек с разностранни интереси — обясни тя, без да откъсва поглед от него, сякаш го виждаше за пръв път. — Не сте безделник, а се трудите честно и почтено.

Фанатичният блясък в очите на Бил помръкна. Думите ѝ му напомниха, че не разговаря със стар приятел, а с момичето, което бе погребало мечтите му за щастие, което бе пренебрегнало обясненията му в любов и което недвусмислено му беше заявило, че не го приема насериозно.

Наежи се, а поведението му отново стана враждебно. Вирна брадичка и гордо заяви:

— Точно така, трудя се честно и почтено. А отсега нататък ще работя още по-усърдно. Само не си въобразявайте — продължи, като я фиксираше безпощадно с поглед, — че след като сте отхвърлила любовта ми, ще остана бездеен и по цели дни ще оплаквам разбитото си сърце. Ще работя и няма да мисля за вас!

Сали лъчезарно се усмихна.

— Точно така трябва да постъпите.

— Ще ви забравя!

— Прекрасно.

— Завинаги!

— Чудесно.

— Напълно ще ви залича от паметта си!

— Великолепно.

Бил удари по бюрото с огромния си юмрук и изкрещя:

— Щом напуснете този дом, ще поръчам нови трактори!

— Непременно.

— Нови редосеялки! — безмилостно продължи той.

— Браво.

— И изкуствени торове!

— Не думайте! — възторжено възкликна Сали, а очите ѝ засияха.

— Най-вече амониева селитра — гръмогласно поясни Бил.

— Не може да бъде!

— Да, амониева селитра! — Младежът беше непоклатим.

— Никога не съм чувала толкова увлекателен, толкова прекрасен план — възхитено прошепна младата жена.

В този момент извън телефонът и Бил вдигна слушалката.

— Ало? Говори Бил Банистър... Вас търсят — обърна се той към Сали, която приседна на ръба на бюрото.

— Ало? Да, на телефона. Сега ли? Изключено... Обадете се на доктор Борстал, който ме замества... Боя се, че трябва да остана тук. Случаят е много сериозен... много по-сериозен, отколкото предполагам... Дочуване.

Прекъсването бе предизвикало нова радикална промяна в чувствата на Бил Банистър. Забравени бяха коравосърдечните изявления отпреди малко. Докато жадно се взираше в Сали, която седеше на бюрото, той отново се размекна. Да я забрави ли? Да я заличи от паметта си ли? Никога!

— Сали! — извика.

Тя беше скочила от импровизирания стол и ровичкаше в чантата си.

— Един момент — обърна се към Бил. — Търся термометъра.

— Температура ли имате?

— Точно това искам да разбера.

— Сали!

— Говорете, слушам ви — насърчи го тя и пъкна термометъра в устата си. Младежът неловко запристъпва от крак на крак, макар

инстинктът да му подсказваше да коленичи пред любимата си. Отчаянието му беше безгранично. При мисълта, че скоро тя ще си замине и завинаги ще напусне живота му, го обхвана неподозирано вдъхновение. Думите се заизливаха от устата му като млякото от разпределителя.

— Сали... Сали... Сали... обичам те! Знам, че ти е омръзнало да ти го казвам, но не мога да се въздържа. Обичам те! Обичам те!

Тя окуражаващо кимна.

— М-м-м.

— Не осъзнавах колко силни са чувствата ми, докато те видях тук, сред вещите ми, седнала на бюрото ми. Омъжи се за мен, Сали. Повярвай, ще ни бъде много хубаво, ще обикнеш имението. Всяка сутрин ще яздим през полята, а свежият вятър ще брули лицата ни.

— М-м-м.

— А около нас ще кипи живот... ще слушаме как расте тревата... на фона на утринното небе ще се открояват човешки създания, наподобяващи на статуи, издялани от камък... ще долавяме миризмата на разорани ниви, на животни... на бензин и петрол... бензин и петрол. Сали!

— М-м.

— Лято е. Представи си как първите слънчеви лъчи позлатяват нивята. Време е за жътва, житните класове са пълни със зърно. Чуваш ли, Сали? Пълни със зърно житни класове, а ние с теб яздим заедно... О, Сали!

Тя извади термометъра от устата си, погледна го и обяви:

— Нямам температура.

— Сали!

— Обаче треперя, а пулсът ми е сто и десет. Освен това... знаете ли кое е най-странното?

— Какво?

— Загубих контрол над васкуларните си нерви.

— Сали!

— Един момент. Изправена съм пред най-трудната диагноза в моята кариера. Констатирах следното: органите не са засегнати. Не изпитвам болка, нямам температура, ала пулсът ми е учестен, а рефлексите — изострени. Наблюдавам странно затопляне на кожата.

Ръцете ми треперят. Сърдечната дейност е усилена. Симптомите подсказват за нещо много, много сериозно.

— Господи, няма си болна?

— Не съм болна, а съм влюбена. Да, диагнозата е „акута любов“.
— Погледна го и продължи: — Спомняш ли си как веднъж заявих, че ако някога се влюбя, ще уведомя въпросния господин кратко и ясно без излишен апломб, все едно че му казвам „добро утро“?

Пристъпи към него и му протегна ръце.

— Добро утро, Бил.

— Хей — провикна се лорд Тидмаут, който изневиделица бе застанал на прага, — известно ли ви е, че закуската... — Той млъкна. Години наред с главоломна скорост бе сключвал брак след брак, поради което бе добил известен опит в сърдечните дела. Ето защо сега му бе достатъчен един поглед, за да прецени ситуацията. — Извинете! — възкликна и побърза да се оттегли.

Вратата се затвори. Откъм коридора долетя гласът на лорда, който пееше, че не се страхува от рицари с бляскави доспехи.

Издание:

Автор: П. Г. Удхаус

Заглавие: Цяр за всичко

Преводач: Весела Прошкова

Година на превод: 1999

Език, от който е преведено: английски

Издател: ИК „Ера“

Град на издателя: София

Година на издаване: 1999

Тип: сборник

Националност: английска

Печатница: Балкан прес ЕАД

Художник: Димитър Стоянов — Димо

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/13732>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.